

ઉક્તિભંડાર

ઉક્તિ, કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગ એટલે ભાષા લાઘવનો શ્રેષ્ઠ નમૂનો. જે વાત સમજાવતાં જીભના કૂચા વળી જાય તે વાતને માત્ર થોડાં શબ્દોમાં, વધુ સચોટ રીતે ગળે ઉતારવાનું કામ આવા વાક્ય કરી શકે. અત્રે જમા કરવામાં આવેલો ઉક્તિ, કહેવત, રૂઢિપ્રયોગ અને તળપદા શબ્દનો ભંડાર જાણવા જેવો છે, માણવા જેવો છે અને જરૂર પડે ત્યારે દાંત કચકચાવીને ઉપયોગમાં લેવા જેવો પણ છે! પણ એ યાદ રાખશો કે ગુજરાતી ભાષાનો ઉક્તિ અને શબ્દ ભંડાર તો મહાસાગર જેટલો વિશાળ છે. અત્રે રજૂ થયેલી યાદી તેનું માત્ર એક નાનું સેમ્પલ છે. તે કોઈ રીતે સંપૂર્ણ નથી.

આ ભંડારમાં રહેલાં કોઈ શબ્દ કે વાક્ય પ્રયોગ કદાચ તમને અન્યત્ર (એટલે કે ભગવત ગોમંડળ કોશ વગેરે સહિત કોઈ પણ ગુજરાતી શબ્દકોશ કે પુસ્તકમાં) જોવા ન મળે તો ચિંતા કરશો નહિ કેમકે અંગ્રેજી સહિતની જગતભરની કોઈ પણ ભાષામાં એવો એક પણ શબ્દકોશ હજુ સુધી પ્રગટ થયો નથી કે જેમાં તે ભાષામાં બોલાતા તમામ શબ્દનો સમાવેશ થતો હોય!

છેલ્લો ફેરફાર : તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૪

અ-અં

૧. અકડું માણસ
૨. અકળાઈ ઊઠવું / જવું
૩. અકળામણ આવવી / કાઢવી / થવી
૪. અકારું લાગવું
૫. અકોણાઈ કરવી
૬. અક્કડ ને અક્કડ રહેવું
૭. અક્કરમીનો પડીઓ કાંણો

૮. અક્કલ ઉધાર ન મળે
૯. અક્કલ ગીરો મૂકવી / ચરવા જવી / બહેર મારી જવી
૧૦. અક્કલ દોડાવવી / ચલાવવી
૧૧. અક્કલનું પ્રદર્શન કરવું
૧૨. અક્કલનો ઓથમીર, મંગાવી ભાજી તો લાવ્યો કોથમીર
૧૩. અક્કલનો દુશ્મન / બારદાન
૧૪. અખંડ સૌભાગ્યવતી
૧૫. અખાડા કરવા
૧૬. અગત્સ્યનો વાયદો
૧૭. અગિયારા ગણી જવા
૧૮. અઘોરી બાવો
૧૯. અચ્છેવાના કરવાં
૨૦. અજવાળી તોયે રાત
૨૧. અજાણ્યા પાણીમાં ઊતરવું નહિ
૨૨. અજાણ્યો અને આંધળો બેઉ સરખા
૨૩. અઠે દ્વારકા
૨૪. અડદ મગ સાથે ભરડવા
૨૫. અડદાળો કાઢવો
૨૬. અડધા અડધા થઈ જવું
૨૭. અડફેટમાં આવવું / ચડી જવું
૨૮. અડિયલ ટટ્ટુ
૨૯. અડીંગો જમાવીને બેસી જવું
૩૦. અડૂકિયો દડૂકિયો
૩૧. અફો જમાવવો
૩૨. અણસારો કરવો / સમજવો
૩૩. અણીના વખતે કામ આવવું

૩૪. અણીનો ચૂક્યો સો વરસ જીવે
૩૫. અતિ ચીકણો બહુ ખરડાય
૩૬. અતિ લોભ તે પાપનું મૂળ
૩૭. અત્તરનાં છાંટણા જ હોય, અત્તરના કુંડાં ન ભરાય
૩૮. અથાણું કરવું
૩૯. અથાણું બગડ્યું તેનું વરસ બગડ્યું
૪૦. અદક પાંસળી
૪૧. અધૂરામાં પૂરું
૪૨. અધૂરો ઘડો છલકાય ઘણો
૪૩. અધર ચાલવું
૪૪. અધર રાખવું
૪૫. અધર લટકવું / લટકાવી રાખવું
૪૬. અધ્યાહાર રાખવું
૪૭. અનાજ પાણી અગરાજ કરવા
૪૮. અનાજ પારકું છે પણ પેટ થોડું પારકું છે?
૪૯. અન્ન અને દાંતને વેર
૫૦. અભરાઈ પર ચડાવી દેવું
૫૧. અફડાતફડી મચી ગઈ
૫૨. અભરે ભરાવું
૫૩. અભિમન્યુનો ચક્રાવો
૫૪. અભિમાન તો રાજા રાવણનુંય રહ્યું નથી
૫૫. અરેરાટી ઊપજવી / થવી
૫૬. અર્થનો અનર્થ કરવો
૫૭. અલેલટપ્પુ
૫૮. અવસરચૂક્યો મેહુલો શું કામનો?
૫૯. અવસરના ગીત અવસરે જ ગવાય

૬૦. અવળચંડી જાત
૬૧. અવળા ચાલવું / ધંધા કરવા
૬૨. અવળા પાટા બાંધવા
૬૩. અવળા હાથની અડબોથ
૬૪. અવળાઈ કરવી
૬૫. અવળે અસ્રે મુંડી નાખવો
૬૬. અવળી મતિ સૂઝવી
૬૭. અવ્વલમંઝિલે પહોંચવું
૬૮. અસ્ટમ્ પસ્ટમ્ બોલવું / સમજાવવું
૬૯. અંકે કરી લેવું
૭૦. અંગ ઉધાર આપવું / લેવું
૭૧. અંગ ઉપર આવી પડવું
૭૨. અંગારો પાકવો
૭૩. અંગૂઠાં પકડાવવા
૭૪. અંગૂઠો કાપી આપવો
૭૫. અંગૂઠો દેખાડવો / બતાવવો
૭૬. અંચઈ કરવી / અંચી કરવી
૭૭. અંજળ પાણી ખૂટવા
૭૮. અંતર પડી જવું / રાખવું
૭૯. અંધારામાં રહેવું / રાખવું
૮૦. અંધારામાં તીર ચલાવવું / ફાંફાં મારવાં
૮૧. અંધારામાં પણ ગોળ તો ગળ્યો જ લાગે
૮૨. અંધેરી નગરી ગંડુ રાજા

આ-ઈ-ઈ

૮૩. આ પાર કે પેલે પાર

૮૪. આકડે મધ ને માખી વિનાનું
૮૫. આકરો સ્વભાવ
૮૬. આકાશ તૂટી પડવું
૮૭. આકાશ પાતાળ એક કરવા
૮૮. આકાશમાં / આસમાનમાં ઊડવું / ચડાવવું
૮૯. આખા ગામનો ઉતાર
૯૦. આખા મગ ભરડવા
૯૧. આખું કોળું શાકમાં ગયું
૯૨. આખો લાડવો મોંમાં ન જાય
૯૩. આગઝરતી લૂ વરસવી
૯૪. આગ લગાડી તમાશો જોવો / તાપણું કરવું
૯૫. આગ લાગે ત્યારે કૂવો ખોદવા ન જવાય
૯૬. આગ વિના ધુમાડો ન હોય
૯૭. આગલીપાછલી ભૂલી જવી
૯૮. આગળ ઉલાળ નહિ ને પાછળ ધરાળ નહિ
૯૯. આગળ કૂવો ને પાછળ ખીણ
૧૦૦. આગળ બુદ્ધિ વાણિયા, પાછળ બુદ્ધિ બ્રહ્મ
૧૦૧. આઘાપાછા થવું / આઘુંપાછું કરવું
૧૦૨. આછુંપાતળું કરી ચલાવવું
૧૦૩. આજ રોકડા, કાલ ઉધાર
૧૦૪. આજ સૂરજ કઈ બાજુ ઊગ્યો છે?
૧૦૫. આજની ઘડી અને કાલનો દી
૧૦૬. આટાલૂણમાં જવું
૧૦૭. આઠે પહોર ને બત્રીસે ઘડી
૧૦૮. આઠે સિદ્ધિ ને નવે નિધિ
૧૦૯. આડા અવળા કામ કરવા

૧૧૦. આડા થવું / પડવું / આડી વાત કરવી / આડોડાઈ કરવી
૧૧૧. આડી લાઈને / આડે રસ્તે ચડી જવું / ચડાવી દેવું
૧૧૨. આડું ચાલવું
૧૧૩. આડે ધડ કામ કરવું / દીધે રાખવું
૧૧૪. આડે લાકડે આડો વહેર
૧૧૫. આડો અવળો હાથ મારવો
૧૧૬. આડો આંક વાળવો
૧૧૭. આડો સંબંધ
૧૧૮. આણ દેવી
૧૧૯. આણ વર્તાવવી
૧૨૦. આણપાણના અપૂર્ણાંક
૧૨૧. આથમ્યા પછી અસુર શું ને લૂંટાયા પછી ભો કેવો ?
૧૨૨. આઠર્યા અધૂરા રહે, હરિ કરે સો હોઈ
૧૨૩. આઠુ ખાઈને પાછળ પડી જવું
૧૨૪. આપ મુવા વિના સ્વર્ગે ન જવાય
૧૨૫. આપ સમાન બળ નહિ ને મેઘ સમાન જળ નહિ
૧૨૬. આપણને નહિ તો આપણા પાડોશીને હજો
૧૨૭. આપણી તે લાપસી અને બીજાની તે કુસકી
૧૨૮. આપવાના કાટલાં જુદા ને લેવાના કાટલાં જુદા
૧૨૯. આપવીતી સૌ જાણે પરવીતી કોઈ ન જાણે
૧૩૦. આપવો દોકડો ને લેવો બોકડો
૧૩૧. આપ્યું ને તાપ્યું કેટલો સમય ચાલે ?
૧૩૨. આફતનું પડીકું
૧૩૩. આબરૂ ઉપર હાથ નાખવો
૧૩૪. આબરૂના કાંકરા કરવા / નું લીલામ કરવું / નો ધજાગરો કરવો
૧૩૫. આબરૂને બટ્ટો લગાડવો / લાગવો

૧૩૬. આભ ફાટ્યું હોય ત્યાં થીગડું ન દેવાય
૧૩૭. આમન્યા રાખવી / માં રહેવું
૧૩૮. આરતી ઉતારવી
૧૩૯. આરપારની લડાઈ
૧૪૦. આરંભે શૂરા
૧૪૧. આરી કરવી
૧૪૨. આલાનો ભાઈ માલો
૧૪૩. આલિયા જમાલિયા
૧૪૪. આલિયાની ટોપી માલિયાને માથે
૧૪૫. આવ પાણા, પગ ઉપર પડ
૧૪૬. આવ ભાઈ હરખા, આપણે બેઉ સરખા
૧૪૭. આવડે નહિ ઘેંસ ને રાંધવા બેસ
૧૪૮. આવતાની બોલબાલા ને જતાનાં મોં કાળાં
૧૪૯. આવી ભરાણાં
૧૫૦. આવો, બેસો, પીઓ પાણી એ ત્રણે ચીજ મફતની આણી
૧૫૧. આવ્યા'તા મળવા ને બેસાડ્યા દળવા
૧૫૨. આસમાની-સુલતાની જોવી / સહન કરવી
૧૫૩. આહાર તેવો ઓડકાર
૧૫૪. આળપંપાળ કરવી
૧૫૫. આળસુનો પીર
૧૫૬. આંખ અંજાઈ જવી
૧૫૭. આંખ આડા કાન કરવા
૧૫૮. આંખ ઊઘડવી / ઊંચી કરવી / કરડી કરવી / કાઢવી / ખૂલી જવી / ચગાવવી / ચોરવી / દેખાડવી / ફરી જવી / ફાડીને જોવું / ફોડવી / બતાવવી / બંધ રાખવી / મળવી / મારવી / લાલ કરવી / વઢવી
૧૫૯. આંખ ચકળવકળ થવી

૧૬૦. આંખ છે કે કોડિયાં ?
૧૬૧. આંખ મીંચામણાં કરવાં
૧૬૨. આંખના કણાંની જેમ ખૂંચવું
૧૬૩. આંખની કીકી જેવું
૧૬૪. આંખમાં આવવું
૧૬૫. આંખમાં ખુન્નસ / ઝેર ભરાવું
૧૬૬. આંખમાં ધૂળ નાખવી
૧૬૭. આંખમાં પાણી આવવું
૧૬૮. આંખમાં સાપોલિયાં રમવાં
૧૬૯. આંખે અંધારા આવવા
૧૭૦. આંખે ચડી જવું
૧૭૧. આંખે જોયાનું ઝેર છે
૧૭૨. આંખો ચાર / પહોળી થઈ જવી
૧૭૩. આંગળાં કરડવાં
૧૭૪. આંગળા ચાટ્યે પેટ ન ભરાય
૧૭૫. આંગળી ચીંધવાનું પુણ્ય
૧૭૬. આંગળી દેતાં પહોંચો પકડે
૧૭૭. આંગળીથી નખ વેગળા જ રહે
૧૭૮. આંગળીના વેઢે ગણાય એટલાં
૧૭૯. આંગળીને ટેરવે નચાવવું / રમાડવું / રાખવું
૧૮૦. આંગળિયાત
૧૮૧. આંચ ન આવવા દેવી
૧૮૨. આંચકો લાગી જવો
૧૮૩. આંટ જવી
૧૮૪. આંટા ફેરા કરવા
૧૮૫. આંટી ઊકેલવી / પડી જવી / પાડવી

૧૮૬. આંટો ખાવો / દેવો / મારવો / લેવો
૧૮૭. આંતરડી કકળવી / કકળાવવી / દૂભવવી / બાળવી
૧૮૮. આંતરડી ઠરવી / ઠારવી
૧૮૯. આંધણ કરવું
૧૯૦. આંધળા આગળ રોઈએ તો પોતાની જ આંખો ખોઈએ
૧૯૧. આંધળા ભીંત થઈ જવું
૧૯૨. આંધળામાં કાણો રાજા
૧૯૩. આંધળી ઘોડી ને પોચા ચણા, મીઠા લાગ્યાં ને ખાધાં ઘણા
૧૯૪. આંધળી દળે ને કૂતરા ખાય
૧૯૫. આંધળી દોટ મૂકવી
૧૯૬. આંધળે બહેરું કૂટાય
૧૯૭. આંધળો ઓકે સોને રોકે
૧૯૮. આંબા આંબલી બતાવવાં
૧૯૯. આંસુ ખેરવવાં / પી જવાં / લૂછવાં / સારવાં
૨૦૦. ઇજ્જતનો કચરો કરવો / કાંકરા કરવા / ફાલુદો કરવો
૨૦૧. ઇડરિયો ગઢ જીત્યા
૨૦૨. ઇન મીન ને સાડેતીન
૨૦૩. ઇરાદો બગડવો
૨૦૪. ઇસ્કૂ ઢીલો છે
૨૦૫. ઈ દેવ ભાવતો ને સંધાયને ફાવતો
૨૦૬. ઈશ્વરે સામે જોયું
૨૦૭. ઈંટનો જવાબ પથ્થર

૩

૨૦૮. ઉકલ્યો કોયડો કોડીનો
૨૦૯. ઉઘરાણું કરવું

૨૧૦. ઉઘાડે છોગે
૨૧૧. ઉચાટ થવો / માં રહેવું
૨૧૨. ઉચાળા ભરવા
૨૧૩. ઉચ્છેદ જવો
૨૧૪. ઉછી-ઉધારા કરી રોડવવું
૨૧૫. ઉજ્જડ ગામમાં એરંડો પ્રધાન
૨૧૬. ઉઠિયાણ / ઉઠેલ પાનિયાનું
૨૧૭. ઉતારી પાડવું
૨૧૮. ઉતાવળા સો બાવરા, ધીરા સો ગંભીર
૨૧૯. ઉતાવળે આંબા ન પાકે
૨૨૦. ઉધરસના ઠસકાં આવવા
૨૨૧. ઉધમાત આદરવો / ઉધામા કરવા
૨૨૨. ઉપર આભ ને નીચે ધરતી
૨૨૩. ઉપરવટ જવું
૨૨૪. ઉપરવાળાની મહેરબાની છે
૨૨૫. ઉપરાણું લેવું
૨૨૬. ઉપલકની આવક
૨૨૭. ઉપાડો લેવો
૨૨૮. ઉપાધિ વળગવી / વહોરવી
૨૨૯. ઉફાંદે ચડવું
૨૩૦. ઉલાળિયો / ઉલાળો કરવો
૨૩૧. ઉંબરો ઓળંગવો

૩

૨૩૨. ઊગતા સૂરજને સૌ પૂજે
૨૩૩. ઊચાટ થવો

૨૩૪. ઊજળું એટલું દૂધ નહિ, પીળું એટલું સોનુ નહિ
૨૩૫. ઊઠ વહુ વિસામો ખા, હું કાંતું તું દળવા જા
૨૩૬. ઊડતા પંખીને પાડે તેવો હોંશિયાર
૨૩૭. ઊડીને આંખે વળગે એવું
૨૩૮. ઊતરતાં / વળતાં પાણી થવાં
૨૩૯. ઊતર્યો અમલદાર કોડીનો
૨૪૦. ઊની આંચ ન આવવા દેવી
૨૪૧. ઊભડક જીવે / મન સાથે કામ કરવું
૨૪૨. ઊભડક પગે કામ કરવું
૨૪૩. ઊભી પૂંછડીએ ભાગવું
૨૪૪. ઊભે પગે રહેવું / રાખવું
૨૪૫. ઊમરો / ઊંબરો ઘસી નાખવો
૨૪૬. ઊલટ આવવી / ઊલટભેર કામ ઉપાડી લેવું
૨૪૭. ઊલટ તપાસ કરવી
૨૪૮. ઊલમાંથી ચૂલમાં પડવા જેવો ઘાટ
૨૪૯. ઊલેચે અંધારું ન જાય
૨૫૦. ઊંઘ, આહાર અને વહેવાર, વધાર્યા વધે ને ઘટાડ્યાં ઘટે
૨૫૧. ઊંઘ ઊડવી
૨૫૨. ઊંઘ વેચીને ઉજાગરો લેવાનો ધંધો ખોટો
૨૫૩. ઊંઘતો બોલે પણ જાગતો ન બોલે
૨૫૪. ઊંચા નીચા થવું
૨૫૫. ઊંચું આવવું / ભાળી જવું
૨૫૬. ઊંચું ચાલવું
૨૫૭. ઊંટ જેવડો થયો પણ અક્કલ ન આવી
૨૫૮. ઊંટ ને વળી ઉકરડે ચડ્યું
૨૫૯. ઊંટ મરે ત્યારે મારવાડ સામું જુએ

૨૬૦. ઊંટ મૂકે આકડો અને બકરી મૂકે કાંકરો
 ૨૬૧. ઊંટે કર્યા ઢેકા તો માણસે કર્યા કાંઠા
 ૨૬૨. ઊંટના અઢારે અંગ વાંકા જ હોય
 ૨૬૩. ઊંટના ઊંટ ચાલ્યા જાય
 ૨૬૪. ઊંટના મોંમાં જીરું
 ૨૬૫. ઊંટની પીઠે તણખલું
 ૨૬૬. ઊંઠાં ભણાવવાં
 ૨૬૭. ઊંડા પાણીમાં ઊતરવું
 ૨૬૮. ઊંદર કૂંક મારતો જાય અને કરડતો જાય
 ૨૬૯. ઊંદર બિલાડીની રમત
 ૨૭૦. ઊંદરને ઉચાળો શો ?
 ૨૭૧. ઊંધા ગધેડે બેસાડી સવારી કાઢવી
 ૨૭૨. ઊંધા ધંધા કરવા
 ૨૭૩. ઊંધા પાટા બાંધવા / રવાડે ચડાવી દેવું
 ૨૭૪. ઊંધી ખોપરીનો માણસ
 ૨૭૫. ઊંધું ચત્તું ભરાવવું / સમજાવવું
 ૨૭૬. ઊંધું વળી જવું / વાળવું / વેતરવું
 ૨૭૭. ઊંધે કાંધ ખાબકવું / પડવું / મારવું
 ૨૭૮. ઊંબાડિયાં મૂકવાની ટેવ ખોટી

એ-ઐ

૨૭૯. એ જ લાગના હોવું
 ૨૮૦. એક એકથી ચડે એવા / એક જૂઓ ને એક ભૂલો
 ૨૮૧. એક કરતાં બે ભલા
 ૨૮૨. એક કાનેથી સાંભળી બીજા કાનેથી કાઢી નાખવું
 ૨૮૩. એક કાંકરે બે પક્ષી મારવા

૨૮૪. એક ઘા ને બે કટકા
૨૮૫. એક ઘાએ કૂવો ન ખોદાય
૨૮૬. એક જૂઓ ને એક ભૂલો
૨૮૭. એક દી પરોણો, બીજે દી પઈ, ત્રીજે દી રહે તેની અક્કલ ગઈ
૨૮૮. એક નકટો સૌને નકટાં કરે
૨૮૯. એક નન્નો સો દુઃખ હણે
૨૯૦. એક નૂર આદમી હજાર નૂર કપડાં
૨૯૧. એક પગ દૂધમાં ને એક પગ દહીંમાં
૨૯૨. એક બાજુ કૂવો અને બીજી બાજુ હવાડો
૨૯૩. એક ભવમાં બે ભવ કરવા
૨૯૪. એક મગની બે ફાડ / એક માળાના મણકા
૨૯૫. એક મરણિયો સોને ભારી પડે
૨૯૬. એક મ્યાનમાં બે તલવાર ન રહે
૨૯૭. એક લાકડીએ બધાંને હાંકવા
૨૯૮. એક સાંધે ત્યાં તેર તૂટે
૨૯૯. એક હાથે તાળી ન પડે
૩૦૦. એકડા વિનાનાં મીંડા જેવો
૩૦૧. એકડે એકથી ફરી ઘૂંટવું / શરૂ કરવું
૩૦૨. એકડો કાઢી નાખવો
૩૦૩. એકની એક વાત કરવી / એકનો એક રાગ આલાપવો
૩૦૪. એકનો બે ન થાય
૩૦૫. એકલપેટા થવું
૩૦૬. એકી ટસે જોવું
૩૦૭. એકે હજારાં સોએ બિચારાં
૩૦૮. એના પેટમાં પાપ છે
૩૦૯. એનાં જ ટાંટિયા એનાં જ ગળામાં ભરાવી દેવા

૩૧૦. એનો કોઈ વાળ વાંકો ન કરી શકે
૩૧૧. એબ ઉઘાડી પાડવી / ઢાંકવી
૩૧૨. એમાં આપણા કેટલાં ટકા ?
૩૧૩. એમાં શું ખાટું-મોળું થઈ જવાનું છે
૩૧૪. એરણની ચોરી ને સોયનું દાન
૩૧૫. એલ-ફેલ બોલવું
૩૧૬. એવું શું રળીએ કે દીવો મેલીને દળીએ ?
૩૧૭. એવો તે ભોળો કે મૂકી જાય ગાગર ને લઈ જાય ગોળો !
૩૧૮. એવો તે સાચો કે જ્યાં બોલે ત્યાં ખાય તમાચો !
૩૧૯. એળે જવું

ઓ-ઔ-અ:

૩૨૦. ઓકી દાતણ જે કરે, નરણે હરડે ખાય
દૂધે વાળુ જે કરે, તે ઘર વૈદ ન જાય
૩૨૧. ઓખાત ખાટી કરી નાખવી / બગાડી દેવી
૩૨૨. ઓછું આવવું / લાગી જવું
૩૨૩. ઓછું પાત્ર ને અદકું ભણ્યો
૩૨૪. ઓછે પાટલે બેસવું
૩૨૫. ઓછો ઉતરે એવો નથી
૩૨૬. ઓટલો ભાંગવો / ઊઠવો / ઘસવો / બાળવો
૩૨૭. ઓડનું ચોડ કરવું
૩૨૮. ઓતપ્રોત થઈ જવું
૩૨૯. ઓમ ધબાય નમઃ થઈ જવું
૩૩૦. ઓય ધાડેના
૩૩૧. ઓરડે અજવાળું
૩૩૨. ઓરતો કરવો / રહી જવો

૩૩૩. ઓવારણાં લેવાં / ઓવારી જવું
 ૩૩૪. ઓસ પડવી
 ૩૩૫. ઓહિયાં કરી જવું
 ૩૩૬. ઓળખાણ એટલે સોનાની ખાણ
 ૩૩૭. ઓળખીતો સિપાઈ બે દંડા વધુ મારે
 ૩૩૮. ઓળઘોળ કરવું
 ૩૩૯. ઓળિયો ઘોળિયો કરી નાખવો

ક

૩૪૦. કઈ વાડીનો મૂળો ?
 ૩૪૧. કકડીને ભૂખ લાગવી
 ૩૪૨. કક્કાના 'ક'ની ખબર નથી
 ૩૪૩. કક્કો ખરો કરાવવો / ઠરાવવો
 ૩૪૪. કક્કો ચલાવવો
 ૩૪૫. કચરાનો ભાઈ પૂંજો
 ૩૪૬. કચાશ ન રહેવા દેવી
 ૩૪૭. કચ્ચરઘાણ કાઢવો / નીકળી જવો
 ૩૪૮. કજિયાનું મૂળ હાંસી ને રોગનું મૂળ ખાંસી
 ૩૪૯. કજિયાનું મોં કાળું
 ૩૫૦. કજિયો ઉછીનો લેવો / વેચાતો લેવો / કરવો / સળગાવવો
 ૩૫૧. કટકબટક કરવું / ખાઈ લેવું
 ૩૫૨. કટકી કરવી
 ૩૫૩. કટ્ટી કરવી
 ૩૫૪. કઠણાઈ બેસવી
 ૩૫૫. કઠોડે ચડવું / ચડાવવું
 ૩૫૬. કડકા બાલુસ

૩૫૭. કડછો મારવો
૩૫૮. કડડભૂસ થઈ જવું
૩૫૯. કડદો કરવો
૩૬૦. કડપ રાખવો
૩૬૧. કડવી ને પાછી લીમડે ચડેલી
૩૬૨. કડવું ઓસડ મા જ પાય
૩૬૩. કડવો ઘૂંટડો ગળે ઊતારવો
૩૬૪. કઢી દાનજી
૩૬૫. કણબીની મત થોડી, બળદ વેચી લીધી ઘોડી
૩૬૬. કણસવું
૩૬૭. કતલની રાત
૩૬૮. કથા માંડવી / કરવી
૩૬૯. કપાસિયે કોઠી ફાટી ન જાય
૩૭૦. કપાળ ફૂટવું
૩૭૧. કપાળ જોઈને ચાંદલો કરાય
૩૭૨. કપાળમાં લખેલું / કપાળે લખેલું
૩૭૩. કપાળે ચોટેલું
૩૭૪. કફન માથે બાંધીને ફરવું
૩૭૫. કબરના મડદાં ઉખેડવાં
૩૭૬. કમકમાં છૂટવાં
૩૭૭. કમર કસવી / ભાંગી જવી / રહી જવી
૩૭૮. કમળો હોય તેને પીળું દેખાય
૩૭૯. કમાઉ દીકરો સૌને વહાલો લાગે
૩૮૦. કમાન છટકવી
૩૮૧. કમાલ કરવી
૩૮૨. કરકસર એટલે બીજો ભાઈ

૩૮૩. કરમ આડે પાંદડું
૩૮૪. કરમ કોડીના અને લખણ લખેશરીના
૩૮૫. કરવા ગયા કંસાર અને થઈ ગઈ થૂલી
૩૮૬. કરો કંકુના
૩૮૭. કરો તેવું પામો, વાવો તેવું લણો
૩૮૮. કરોળિયાના જાળાં બાઝવા
૩૮૯. કર્યું એ કામ ને વીંધ્યું એ મોતી
૩૯૦. કર્યું કારવ્યું ધૂળમાં મળી જવું
૩૯૧. કલબલ કરવું / કલબલાટ કરવો
૩૯૨. કસ કાઢવો / ચૂસવો
૩૯૩. કસર કાઢવી / કાપવી / ભરવી
૩૯૪. કસાઈને ઘેર ગાય બાંધવી
૩૯૫. કસીને લેવું
૩૯૬. કસોટીની એરણો ચડવું / ચડાવવું
૩૯૭. કહેણ આવવું / મોકલવું
૩૯૮. કહેવાય નહિ અને સહેવાય નહિ એવી હાલત
૩૯૯. કહ્યામાં ન રહેવું / રહેવું
૪૦૦. કળ વળવી / ઊતરવી
૪૦૧. કળશ ઢોળવો
૪૦૨. કળી જવું
૪૦૩. કળીએ કળીએ જીવ કપાવો
૪૦૪. કંકાસે ગોળાના પાણી સુકાય
૪૦૫. કંકુ પગલાં કરવા
૪૦૬. કંઠી બાંધવી
૪૦૭. કંતાઈ જવું
૪૦૮. કંપારી આવવી / છૂટવી / વછૂટવી

૪૦૯. ક્યાં રાજા ભોજ અને ક્યાં ગાંગો તેલી ?
૪૧૦. કાકા કહીને કામ કરવું
૪૧૧. કાકા મટીને ભત્રીજા ન થવાય
૪૧૨. કાકો પરણ્યો ને ફોઈ રાંડી
૪૧૩. કાખમાં છોકરું ને ગામમાં ઢંઢેરો / ગામમાં ગોતાગોત
૪૧૪. કાખલી કૂટવી
૪૧૫. કાગડા ઊડવા
૪૧૬. કાગડા બધે ય કાળા હોય
૪૧૭. કાગડાની કોટે રતન બાંધવું
૪૧૮. કાગડો ચાલે મોરની ચાલ
૪૧૯. કાગડો દહીંથરું લઈ ગયો
૪૨૦. કાગના ડોળે રાહ જોવી
૪૨૧. કાગનું બેસવું ને ડાળનું પડવું
૪૨૨. કાગનો વાઘ કરવો
૪૨૩. કાગળની હોડીથી દરિયો ના તરાય
૪૨૪. કાગારોળ મચાવવી
૪૨૫. કાચના ઘરમાં રહીને પથ્થર ન ફેંકાય
૪૨૬. કાચા કાનનો માણસ
૪૨૭. કાચા સોના જેવી જણસ
૪૨૮. કાચું કાપવું
૪૨૯. કાચે ઘડે પાણી ભરવું
૪૩૦. કાચે તાંતણે બંધાવું
૪૩૧. કાજળની કોટડીમાં પેસે તેને ડાઘ લાગ્યા વિના ન રહે
૪૩૨. કાજીની કૂતરી મરી જાય ત્યારે આખું ગામ બેસવા આવે પણ
કાજી મરી જાય ત્યારે કાળો કાગડો ય ખરખરો કરવા ન આવે
૪૩૩. કાટલું કાઢવું

૪૩૪. કાઠું કરવું / કાઢવું
૪૩૫. કાતરિયું ગેપ
૪૩૬. કાદવ ઊછાળવો
૪૩૭. કાન ઉપર વાત ધરવી / નાખવી
૪૩૮. કાન ખેંચવો
૪૩૯. કાન ખોલીને સાંભળી લે!
૪૪૦. કાન છે કે કોડિયું ?
૪૪૧. કાન પકડવા
૪૪૨. કાન ભરવા / ભંભેરવા / કાનમાં ઝેર રેડવું
૪૪૩. કાનખજુરાનો એકાદ પગ તૂટે તો શું ફરક પડે ?
૪૪૪. કાનનાં કીડા ખરી પડે તેવી ગાળ
૪૪૫. કાનની ભૂટ પકડવી
૪૪૬. કાનનું કાયું
૪૪૭. કાનમાં ફૂંક મારવી / વાત નાખવી
૪૪૮. કાનમાં ધાક પડી જવી
૪૪૯. કાનાફૂંસી કરવી
૪૫૦. કાનોકાન સાંભળેલી વાત
૪૫૧. કાપો તો લોહી ન નીકળે તેવી હાલત
૪૫૨. કામ કરે તે કાલાં અને વાત કરે તે વહાલાં
૪૫૩. કામ કરે કાલી ને જશ ખાય જેઠી
૪૫૪. કામ કામને શીખવે
૪૫૫. કામ તમામ કરવું / થઈ જવું
૪૫૬. કામ પતે એટલે ગંગા નાદ્યા / જાન છૂટે
૪૫૭. કામ રાગે / સરાણે ચડવું
૪૫૮. કામના કૂડા ને વાતોના રૂડા
૪૫૯. કામનો ચોર

૪૬૦. કામમાં જીવ રેડવો
૪૬૧. કાયા કાયો કુંભ
૪૬૨. કારતક મહિને કણબી ડાહ્યો થાય તો શું વળે ?
૪૬૩. કારસો રચવો / કારસ્તાન કરવું
૪૬૪. કાલ કોણે દીઠી છે ?
૪૬૫. કાલાવાલા કરવા
૪૬૬. કાલાં કાઢવાં
૪૬૭. કાલે ઊઠીને
૪૬૮. કાલો થઈ કાછડીમાં હાથ નાખે એવો
૪૬૯. કાશ કાઢવી
૪૭૦. કાળ ચડવો
૪૭૧. કાળજાની કોર / કાળજાનો કટકો
૪૭૨. કાળજાનું કાયું / પાકું
૪૭૩. કાળજું કપાઈ જવું / કોરાવું / ફાટી જવું
૪૭૪. કાળઝાળ ગરમી
૪૭૫. કાળા અક્ષર ભેંશ બરાબર
૪૭૬. કાળા કામનો કરનાર
૪૭૭. કાળા પાણીની સજા
૪૭૮. કાળા માથાનો માનવી ધારે તે કરી શકે
૪૭૯. કાળાં ધોળાં કરવાં
૪૮૦. કાળી ટીલી ચોંટવી
૪૮૧. કાળી પણ કામણગારી
૪૮૨. કાળી લાય લાગવી
૪૮૩. કાળું ડીબાંગ
૪૮૪. કાળો કેર વર્તાવવો
૪૮૫. કાં લડ કાં લડવાવાળો દે

૪૮૬. કાંઈનું કાંઈ કરવું
૪૮૭. કાંકરી કાઢી નાખવી / મારવી
૪૮૮. કાંકરીચાળો કરવો
૪૮૯. કાંકરે કાંકરે પાળ બંધાય ને ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય
૪૯૦. કાંચિડાની જેમ રંગ બદલવા
૪૯૧. કાંટો કાઢવો
૪૯૨. કાંટો કાંટાને કાઢે ને લોઢું લોઢાને કાપે
૪૯૩. કાંટો ચડવો
૪૯૪. કાંટોકાંટ તોળીને આપવું / લેવું
૪૯૫. કાંડાં કાપી આપવાં
૪૯૬. કાંદો કાઢવો
૪૯૭. કાંધ મારવું
૪૯૮. કાંધા કરવાં
૪૯૯. કિનારે આવેલું વહાણ ડૂબ્યું
૫૦૦. કીડિયારું ઊભરાવું / પૂરવું
૫૦૧. કીડી કોશનો ડામ ખમી શકે?
૫૦૨. કીડી પર કટક ન ઊતારાય
૫૦૩. કીડી સંઘરે ને તેત્તર ખાય
૫૦૪. કીડીઓ ચઢવી
૫૦૫. કીડીને કણ, હાથીને મણ
૫૦૬. કીડીને પાંખ ફૂટે એ એના મરવાની એંધાણી
૫૦૭. કીધે કુંભાર ગધેડે ન ચડે
૫૦૮. કુછંદે ચડી જવું
૫૦૯. કુમળો / કૂણો છોડ જેમ વાળીએ તેમ વળે
૫૧૦. કુલડીમાં ગોળ ભાંગવો
૫૧૧. કુશકાં ખાંડ્યે ચોખા ન મળે

૫૧૨. કુહાડીનો હાથો બનવું
૫૧૩. કુંડળી મળવી / મેળવવી
૫૧૪. કુંડાળામાં પગ પડી જવો
૫૧૫. કુંભકરણની જેમ ઘોરવું
૫૧૬. કુંભાર કરતાં ગધેડાં ડાહ્યાં
૫૧૭. કૂકડો બોલે તો જ સવાર પડે એવું ન હોય
૫૧૮. કૂખ દીપાવવી / લજવવી / લાજવી
૫૧૯. કૂચે મરવું
૫૨૦. કૂતરાની પૂંછડી વાંકી તે વાંકી જ રહે
૫૨૧. કૂતરાને મોત મરવું
૫૨૨. કૂતરાનો સંઘ કાશીએ ન પહોંચે
૫૨૩. કૂતરું કાઢતા બિલાડું પેટું
૫૨૪. કૂવામાં હોય તો અવેડામાં આવે
૫૨૫. કૂવામાંનો દેડકો
૫૨૬. કૂંડી કથરોટને હસે
૫૨૭. કેટલી વીસે સો થાય તેની ખબર પડવી
૫૨૮. કેડો છોડવો / પકડવો / મૂકવો
૫૨૯. કેસ ખલાસ
૫૩૦. કેસરિયા કરવા
૫૩૧. કેળામાં ખાંડ હોય ને મૂળામાં મીઠું
૫૩૨. કોઈની જીભ ચાલે તો કોઈના હાથ ચાલે
૫૩૩. કોઈની સાડીબાર ન રાખે
૫૩૪. કોઈનું ઘર બળે ને કોઈને તાપણું થાય
૫૩૫. કોઈને પોતાનો વાંસો દેખાય નહિ
૫૩૬. કોઈનો બળદ, કોઈની વેલ ને બંદાનો ડચકારો
૫૩૭. કોકડું ગૂંચવાયું

૫૩૮. કોચવવું / કોચવાવું
૫૩૯. કોઠી ધોયે કાદવ જ નીકળે
૫૪૦. કોઠું દેવું
૫૪૧. કોઠે જઈ આવ્યો ને કથા કરવા બેઠો
૫૪૨. કોઠે પડી જવું
૫૪૩. કોડ પૂરા કરવા
૫૪૪. કોડિયા જેવડું કપાળ અને વચ્ચે ભમરો
૫૪૫. કોણ કહે રાંપીનો ઘા ?
૫૪૬. કોણીએ ગોળ ચોપડવો
૫૪૭. કોણે કહ્યું 'તું કે બેટા બાવળિયા પર ચડજો ?
૫૪૮. કોથળામાં પાનશેરી રાખીને મારવો
૫૪૯. કોથળામાંથી બિલાડું કાઢવું
૫૫૦. કોના બાપની દિવાળી
૫૫૧. કોની માએ સવા શેર સૂંઠ ખાધી છે
૫૫૨. કોપરાં જોખવાં
૫૫૩. કોરા કાગળ પર લખી આપવું
૫૫૪. કોલસાની દલાલીમાં કાળા હાથ
૫૫૫. ક્યાસ કાઢવો
૫૫૬. ક્ષત્રિય ધર્મનું પાલન કરવું
૫૫૭. ક્ષમા વીરનું ભૂષણ છે
૫૫૮. ક્ષીરનીર જુદાં કરવાં
૫૫૯. ક્ષેત્રસંન્યાસ લેવો

ખ

૫૬૦. ખખડાવી નાખવું
૫૬૧. ખખડી જવું

૫૬૨. ખટપટ કરવી / ચલાવવી / માં પડવું
૫૬૩. ખટપટની પૂતળી
૫૬૪. ખડ ખડ પાંચમ
૫૬૫. ખડ વાઢવા જવું ને ગોળપાપડીનું ભાતું!
૫૬૬. ખડકલો કરવો / ખડકાવું
૫૬૭. ખડખડિયું / ગડગડિયું આપી દેવું / પરખાવવું
૫૬૮. ખડિયો ખાટી જવો
૫૬૯. ખડિયા પોટલાં બાંધવાં
૫૭૦. ખડિયામાં ખાપણ લઈને ફરવું
૫૭૧. ખડૂસ માણસ
૫૭૨. ખડે પગે
૫૭૩. ખણખોદ કરવી
૫૭૪. ખતા ખાવી
૫૭૫. ખપ પડવો / લાગવું
૫૭૬. ખપી જવું
૫૭૭. ખપ્પર ભરવું
૫૭૮. ખબર કાઢવી / પાડી દેવી / રાખવી / લઈ નાખવી
૫૭૯. ખરખરો કરવો
૫૮૦. ખરા બપોરે તારા દેખાડવા
૫૮૧. ખરાખરીનો ખેલ
૫૮૨. ખર્યું પાન
૫૮૩. ખળભળી ઊઠવું / જવું
૫૮૪. ખંખેરી નાખવું / ને ચાલતા થવું
૫૮૫. ખંખોળિયું ખાવું
૫૮૬. ખંગ વાળી દેવો
૫૮૭. ખાઈને સૂઈ જવું, મારીને ભાગી જવું

૫૮૮. ખાઉકણ / ખાઉધરો
૫૮૯. ખાખરાની ખિસકોલી સાકરનો સ્વાદ શું જાણે
૫૯૦. ખાટલે મોટી ખોડ કે પાયો જ ન મળે
૫૯૧. ખાટલેથી પાટલે ને પાટલેથી ખાટલે
૫૯૨. ખાટલો ઢાળવો
૫૯૩. ખાટા થવું
૫૯૪. ખાટી છાશ ઉકરડે ઢોળાય
૫૯૫. ખાટી જવું
૫૯૬. ખાડામાં ઊતરવું / પડવું
૫૯૭. ખાડે જવું
૫૯૮. ખાડો ખોદે તે પડે
૫૯૯. ખાતર ઉપર દીવો
૬૦૦. ખાધેપીધે સુખી
૬૦૧. ખાપરો-કોડિયો
૬૦૨. ખાય એનું જ ખોદે
૬૦૩. ખાય ભીમ અને ઝાડા થાય શકુનીને
૬૦૪. ખાર રાખવો / ખારા થવું
૬૦૫. ખારા જળનું માછલું મીઠા જળમાં મરી જાય
૬૦૬. ખાલ પાડી દેવી
૬૦૭. ખાલી ચડવી
૬૦૮. ખાલી ચણો વાગે ઘણો
૬૦૯. ખાવા દોડવું / ધાવું
૬૧૦. ખાવાના ખેલ નથી
૬૧૧. ખાસડાં ખાવાં / મળવાં
૬૧૨. ખાળે ડૂચા અને દરવાજા મોકળા
૬૧૩. ખાંડ ખાય છે

૬૧૪. ખાંડાના ખેલ ખેલવા /ની ધારે ચાલવું
૬૧૫. ખાંધ આપવી / દેવી
૬૧૬. ખાંધે કોથળો ને પગ મોકળો
૬૧૭. ખિલ્લી ઉડાવવી
૬૧૮. ખિસ્સા ખાલી ને ભભકા ભારી
૬૧૯. ખિસ્સા તર તો ફાવે તે કર
૬૨૦. ખિસ્સામાં રાખવું
૬૨૧. ખિસ્સામાં વજન હોવું / ખિસ્સું ગરમ હોવું
૬૨૨. ખિસ્સું ભરવું
૬૨૩. ખીખીયાટા કરવા
૬૨૪. ખીચડી પકવવી
૬૨૫. ખીચડી હલાવી બગડે ને દીકરી મલાવી બગડે
૬૨૬. ખીલાના જોરે વાછરડું કૂદે
૬૨૭. ખીલે બંધાવું / બાંધવું
૬૨૮. ખુડદો કરી નાખવો / બોલાવી દેવો
૬૨૯. ખૂટલવેડા કરવા / ખૂટલાઈ કરવી
૬૩૦. ખેધે પડી જવું
૬૩૧. ખેલ પાડવો / બગાડવો
૬૩૨. ખેલા કબાડાં કરવાં
૬૩૩. ખો આપવી / નીકળી જવી /ભુલાવી દેવી / ભૂલી જવી
૬૩૪. ખોખરો કરવો
૬૩૫. ખોટ બેસવી
૬૩૬. ખોટું લાગવું / લાગી જવું
૬૩૭. ખોટો રૂપિયો કદી ન ખોવાય
૬૩૮. ખોડખાંપણ કાઢવી / કાઢ્યા કરવી
૬૩૯. ખોદે ઉંદર અને ભોગવે ભોરિંગ

૬૪૦. ખોદો ડુંગર ને કાઢ્યો ઉંદર
 ૬૪૧. ખોળે બેસવું / બેસી જવું / લેવું
 ૬૪૨. ખોળો પાથરવો / ભરવો / ભરાવો
 ૬૪૩. ખોંચરો માણસ
 ૬૪૪. ખ્યાલી પુલાવ પકાવવો

ગ

૬૪૫. ગઈ ગુજરી ભૂલી જવી
 ૬૪૬. ગઈ તિથિ જોશી પણ ન વાંચે
 ૬૪૭. ગગા મોટો થા પછી પરણાવશું
 ૬૪૮. ગગો કુંવારો રહી જવો
 ૬૪૯. ગચ્છન્તિ કરી જવું
 ૬૫૦. ગજ ગજ છાતી ફૂલવી
 ૬૫૧. ગજ વાગતો નથી
 ૬૫૨. ગજવેલના પારખાં ન હોય
 ૬૫૩. ગજા બહારનું કામ ન કરવું
 ૬૫૪. ગડદા-પાટુંનો માર
 ૬૫૫. ગડબડ ગોટો, પરમેશ્વર મોટો!
 ૬૫૬. ગડબડગોટો વાળવો
 ૬૫૭. ગતકડાં કાઢવાં
 ૬૫૮. ગતાગમ વિનાનો
 ૬૫૯. ગદબદ્ધિયાં / ગલગલિયાં કરવાં / થવાં
 ૬૬૦. ગધેડા ઉપર અંબાડી ન શોભે
 ૬૬૧. ગધેડાને તાવ આવે તેવી વાત
 ૬૬૨. ગધેડાની પાછળ અને હાથીની આગળ ઊભા ન રહેવાય
 ૬૬૩. ગધેડી ને ફાળીયું / પછેડી બેઉ ગયા

૬૬૪. ગઘેડી પકડવી
૬૬૫. ગઘેડે ચડવું
૬૬૬. ગધ્ધાપચ્ચીશી
૬૬૭. ગધ્ધાવૈતરું કરવું
૬૬૮. ગપ મારવી
૬૬૯. ગપ્પીને ઘેર આવ્યાં ગપ્પીજી
બાર હાથનું ચીભડું ને તેર હાથનું બી
૬૭૦. ગફલતમાં રહેવું
૬૭૧. ગમ ખાઈ જવો
૬૭૨. ગમતાનો ગુલાલ કરવો
૬૭૩. ગમે તેમ કરીને
૬૭૪. ગરકવું / ગરકાવવું
૬૭૫. ગરજ જેટલી મીઠી ચીજ બીજી કોઈ નથી
૬૭૬. ગરજ સરી એટલે વૈદ વેરી
૬૭૭. ગરજવાનને અક્કલ ન હોય
૬૭૮. ગરજે ગઘેડાને પણ બાપ કહેવો પડે
૬૭૯. ગરાસ બાંધી આપવો / વહેંચવો
૬૮૦. ગરીબ ગાય જેવો
૬૮૧. ગરીબની આંતરડી કકળાવવી નહિ / હાય લેવી નહિ
૬૮૨. ગરીબનો બેલી
૬૮૩. ગલ્લાંતલ્લાં કરવા
૬૮૪. ગળક ગળક થવું
૬૮૫. ગળચવાં ગળવાં
૬૮૬. ગળચી પકડવી
૬૮૭. ગળથુથીના સંસ્કાર
૬૮૮. ગળા સુધી આવી જવું

૬૮૯. ગળાના સમ ખાવા / દેવા
૬૯૦. ગળિયા બળદ જેવો
૬૯૧. ગળું કાપવું
૬૯૨. ગળું ભરાઈ આવવું / જવું
૬૯૩. ગળેપડું માણસ
૬૯૪. ગળે પડવું / વળગવું / વળગાડવું
૬૯૫. ગળ્યું એટલે ગળ્યું, બીજું બધું બળ્યું
૬૯૬. ગળ્યું મોં કરવું / કરાવવું
૬૯૭. ગંગા નાહ્યા
૬૯૮. ગંજીનો કૂતરો, ન ખાય ન ખાવા દે
૬૯૯. ગાજરની પિપૂડી વાગે ત્યાં સુધી વગાડવાની ને પછી ખાઈ જવાની
૭૦૦. ગાજ્યા મેઘ વરસે નહિ ને ભસ્યા કૂતરા કરડે નહિ
૭૦૧. ગાડરિયો પ્રવાહ
૭૦૨. ગાડા નીચે કૂતરું
૭૦૩. ગાડી પાટે ચડવી / ચડાવી દેવી
૭૦૪. ગાડી, વાડી ને લાડી
૭૦૫. ગાડું અટકી પડવું / ગબડવું / ગબડાવવું
૭૦૬. ગાડું જોઈને ગુડા ભાંગે
૭૦૭. ગાપચી મારવી
૭૦૮. ગાભા કાઢી નાખવા
૭૦૯. ગામ આખામાં હોહા કરવી
૭૧૦. ગામ ગાંડું કરવું
૭૧૧. ગામ ભેગું કરવું / માથે લેવું
૭૧૨. ગામ હોય ત્યાં ઉકરડો પણ હોય
૭૧૩. ગામના મહેલ જોઈ આપણાં ઝૂંપડાં તોડી ન નખાય
૭૧૪. ગામના મોંએ ગરણું ન બંધાય

૭૧૫. ગામનો ઉતાર
૭૧૬. ગામમાં ઘર નહિ, સીમમાં ખેતર નહિ
૭૧૭. ગામેગામનાં પાણી પીવાં
૭૧૮. ગાય દોહી કૂતરાને પાવું
૭૧૯. ગાય પાછળ વાછરડું
૭૨૦. ગાયા કરવું
૭૨૧. ગાલાવેલો
૭૨૨. ગાળો કાઢી લેવો / રાખવો
૭૨૩. ગાંગો ગ્યો ગોકળ ને વાંહે થઈ ગઈ મોકળ
૭૨૪. ગાંજ્યો જાય તેવો નથી
૭૨૫. ગાંઠ પડી જવી
૭૨૬. ગાંઠ બાંધવી
૭૨૭. ગાંઠના ગોપીચંદન કરવા
૭૨૮. ગાંઠે બાંધવું
૭૨૯. ગાંઠે હોય જર તો સૌ પૂછે ઘર
૭૩૦. ગાંડાં કાઢવાં
૭૩૧. ગાંડાં સાથે ગામ જવું ને ભૂતની કરવી ભાઈબંધી
૭૩૨. ગાંડાંના ગામ ન વસે
૭૩૩. ગાંડી માથે બેડું
૭૩૪. ગાંડી પોતે સાસરે ન જાય અને ડાહીને શીખામણ આપે
૭૩૫. ગાંધી-વૈદનું સહીયારું
૭૩૬. ગુગલી ફેંકવી
૭૩૭. ગુટલી મારવી
૭૩૮. ગુડાવેલ / ગુડાગાડીમાં બેસીને આવવું
૭૩૯. ગુરુ ગયા ગોકળ વાંહે ચેલાને મોકળ
૭૪૦. ગુરુ મળી જવો / ગુરુનો ગુરુ

૭૪૧. ગુરુઘંટાલ / ગુરુ માણસ
૭૪૨. ગુલછરા ઉડાવવા
૭૪૩. ગુલબાંગ ફેંકવી / હાંકવી
૭૪૪. ગુલામીખત લખી આપવું
૭૪૫. ગુલાંટ મારવી
૭૪૬. ગુંદરિયો માણસ
૭૪૭. ગેંગે-ફેંફે થઈ જવું
૭૪૮. ગોટલાં છોતરાં નીકળી જવા
૭૪૯. ગોથાં ખાવા
૭૫૦. ગોર પરણાવી દે, ઘર ન માંડી દે
૭૫૧. ગોરણી કરવી / જમાડવી
૭૫૨. ગોલા લડાઈ કરવી
૭૫૩. ગોળ અંધારે ગળ્યો લાગે ને અજવાળે પણ ગળ્યો લાગે
૭૫૪. ગોળ ખાધા વેંત જુલાબ ન લાગે
૭૫૫. ગોળ ગોળ વાત કરવી
૭૫૬. ગોળ નાખો એટલું ગળ્યું લાગે
૭૫૭. ગોળ વિના મોળો કંસાર, મા વિના સૂનો સંસાર
૭૫૮. ગોળથી મરતો હોય તો ઝેર શું કામ પાવું?
૭૫૯. ગોળને પાણીએ નાહી નાખવું / નવડાવવું
૭૬૦. ગોળો ગબડાવવો
૭૬૧. ગ્રહણ ટાણે સાપ નીકળવો
૭૬૨. ગ્રહદશા ખરાબ / નબળી હોવી

ઘ

૭૬૩. ઘઘલાવવું
૭૬૪. ઘચરકો આવવો

૭૬૫. ઘટસ્ફોટ કરવો / થવો
૭૬૬. ઘડ બેસવી
૭૬૭. ઘડપણ એટલે બીજું બાળપણ
૭૬૮. ઘડપણ લજવવું
૭૬૯. ઘડિયાં લગન લેવાં
૭૭૦. ઘડીના છઠ્ઠા ભાગમાં
૭૭૧. ઘડો-લાડવો કરી નાખવો
૭૭૨. ઘણાં વાનાં કરવા
૭૭૩. ઘનચક્કર
૭૭૪. ઘર ઉખેળી જુઓ ને વિવાહ માંડી જુઓ
૭૭૫. ઘર કરી બેસવું / રહેવું
૭૭૬. ઘર ગયું ને ઓસરી રહી.
૭૭૭. ઘર ફૂટે ઘર જાય
૭૭૮. ઘર બાળીને તીરથ ન કરાય
૭૭૯. ઘર ચલાવવું / ભરવું
૭૮૦. ઘર ભલું ને આપણે ભલા
૭૮૧. ઘર ભાંગવું / માંડવું
૭૮૨. ઘર ભેગું કરવું / થવું
૭૮૩. ઘર માથે લેવું
૭૮૪. ઘર હોય તો બે વાસણ ખખડે પણ ખરાં
૭૮૫. ઘરકૂકડી
૭૮૬. ઘરઘરણાંનો વરઘોડો ન હોય
૭૮૭. ઘરજમાઈ થઈને રહેવું
૭૮૮. ઘરડાં ગાડાં વાળે
૭૮૯. ઘરડી ઘોડી લાલ લગામ
૭૯૦. ઘરડે ઘડપણ

૭૯૧. ઘરના દેવ ને ઘરના પૂજારી
૭૯૨. ઘરના ભુવા ને ઘરના ડાકલાં
૭૯૩. ઘરનાં છોકરા ઘંટી ચાટે ને ઉપાધ્યાયને આટો
૭૯૪. ઘરની દાઝી વનમાં ગઈ તો વનમાં લાગી આગ
૭૯૫. ઘરની ધોરાજી ચલાવવી
૭૯૬. ઘરની વાત ઘરમાં જ રહે તો સારું
૭૯૭. ઘરનું ઘર
૭૯૮. ઘરનું ઢાંકણ નાર
૭૯૯. ઘરનું માણસ
૮૦૦. ઘરનો ધંધો
૮૦૧. ઘરનો જોગી જોગટો, બહારગામનો સંત
૮૦૨. ઘરનો ભેદી લંકા બાળે
૮૦૩. ઘરમાં ઘો ઘાલવી
૮૦૪. ઘરમાં બેસવું / બેસાડવી
૮૦૫. ઘરમાં વાઘ બહાર બકરી
૮૦૬. ઘરમાં હાંડલા કુસ્તી કરે તેવી હાલત
૮૦૭. ઘરમાંથી કકળાટ કાઢવો / ઘરમાંથી ઘો કાઢવી
૮૦૮. ઘરમેળે પતાવવું / માંડવાળ કરવી
૮૦૯. ઘરે ધોળો હાથી બાંધવો
૮૧૦. ઘસાતું બોલવું
૮૧૧. ઘસીને ના પાડી દેવી
૮૧૨. ઘંટ માણસ
૮૧૩. ઘંટીના સો અને ઘંટાનો એક
૮૧૪. ઘા ખાઈ જવો
૮૧૫. ઘા પર મીઠું ભભરાવવું
૮૧૬. ઘા ભેગો ઘસરકો

૮૧૭. ઘાઘરી પલટન ભેગી કરવી / થવી
૮૧૮. ઘાટ કરતાં ઘડામણ મોંઘું
૮૧૯. ઘાટ ઘડી નાખવો
૮૨૦. ઘાટે ઘાટનાં પાણી પીધાં છે
૮૨૧. ઘાણ નીકળી જવો / વાળી નાખવો
૮૨૨. ઘાણીનો બળદ ગમે તેટલું ચાલે પણ રહે ઠેરનો ઠેર
૮૨૩. ઘાત જવી
૮૨૪. ઘામ થવો
૮૨૫. ઘારું પડવું
૮૨૬. ઘાલમેલ કરવી
૮૨૭. ઘાંઘાં થઈ જવું / ઘાંઘાંવેડા કરવા
૮૨૮. ઘાંટા પાડવા
૮૨૯. ઘી કેળાં થઈ જવા
૮૩૦. ઘી ઢોળાયું તો ખીચડીમાં
૮૩૧. ઘી વિના લૂખો કંસાર, મા વિના સૂનો સંસાર
૮૩૨. ઘીના ઠામમાં ઘી પડી રહ્યું
૮૩૩. ઘુરકિયાં કરવાં
૮૩૪. ઘૂરી ચડવી
૮૩૫. ઘૂસ આપવી
૮૩૬. ઘૂસ મારવી
૮૩૭. ઘૂસણખોરી / ઘૂસણપટ્ટી કરવી
૮૩૮. ઘૂસણિયો માણસ
૮૩૯. ઘૂસપૂસ કરવી
૮૪૦. ઘૂંટણ ટેકવી દેવા / ઘૂંટણિયે પડવું
૮૪૧. ઘૂંસા મારવા / લગાવવા
૮૪૨. ઘેર ઘેર માટીના ચૂલા

૮૪૩. ઘેર બેઠાં ગંગા
 ૮૪૪. ઘેરો ઘાલવો
 ૮૪૫. ઘેલછા વળગવી
 ૮૪૬. ઘેલા થઈ જવું / ઘેલાં કાઢવાં / ઘેલું લાગવું
 ૮૪૭. ઘેલી સૌથી પહેલી
 ૮૪૮. ઘો મરવાની થાય ત્યારે વાઘરીવાડે જાય
 ૮૪૯. ઘોઘા જેવો / ઘોઘા રાણો / ઘોઘો
 ૮૫૦. ઘોડા જેવી તબિયત
 ૮૫૧. ઘોડે ચડીને આવવું
 ૮૫૨. ઘોડો ઘોડો કરવું
 ૮૫૩. ઘોડો ઝાડ થવો
 ૮૫૪. ઘોડો નાસી ગયા પછી તબેલાને તાળાં મારવાં
 ૮૫૫. ઘોડો મારી મૂકવો
 ૮૫૬. ઘોબો પડવો
 ૮૫૭. ઘોર ખોદવી
 ૮૫૮. ઘોરખોદિયો
 ૮૫૯. ઘોળીને પી જવું
 ૮૬૦. ઘોંચપરોણો કરવો

ચ

૮૬૧. ચકચાર જાગવી
 ૮૬૨. ચકચૂર થઈ જવું
 ૮૬૩. ચકડોળે ચડવું
 ૮૬૪. ચકમક ઝરવી
 ૮૬૫. ચકલી નાની ને ફેડકો મોટો
 ૮૬૬. ચકલીના માળા ચૂંથવા

૮૬૭. ચકીબાઈ નાહી રઘાં
૮૬૮. ચક્કર ચલાવવું
૮૬૯. ચગાવવું / ચગી જવું
૮૭૦. ચચરાટ / ચરચરાટ થવો
૮૭૧. ચટકો / ચટાકો ચડવો / લાગવો
૮૭૨. ચટપટી ઉપડવી / થવી / લાગવી
૮૭૩. ચડસાચડસી કરવી / ચડસો ચડવું
૮૭૪. ચડાઉ ધનેડું
૮૭૫. ચડી જવું / બેસવું
૮૭૬. ચડી વાગવું
૮૭૭. ચણભણ થવી
૮૭૮. ચણાના ઝાડ ઉપર ચડાવી દેવું / ચડી જવું
૮૭૯. ચપટી ધૂળની ચ જરૂર પડે
૮૮૦. ચપટી મીઠાની તાણ
૮૮૧. ચપટી વગાડતાં કામ થઈ જવું
૮૮૨. ચપટીમાં ચોળી નાખવું
૮૮૩. ચમડી તૂટે પણ દમડી ન છૂટે
૮૮૪. ચમત્કાર વિના નમસ્કાર નહિ
૮૮૫. ચરબી ચડવી
૮૮૬. ચરી ખાવું
૮૮૭. ચરી પાળવી
૮૮૮. ચલક ચલાણું ઓલે ઘેર ભાણું
૮૮૯. ચવાઈ જવું / ચવાઈને ચુથો થઈ ગયેલ શબ્દો
૮૯૦. ચશમપોશી કરવી
૮૯૧. ચસકવા ન દેવું / ચસકવું / ચસકી જવું
૮૯૨. ચસ્કો લાગી જવો

૮૯૩. ચહેરાનો રંગ ઊડી જવો
૮૯૪. ચળ આવવી / ઉપડવી / દૂર કરવી / ભાંગવી
૮૯૫. ચંચુપાત કરવો
૮૯૬. ચંડાળ ચોકડી
૮૯૭. ચા કરતાં કીટલી વધારે ગરમ હોય
૮૯૮. ચાકર ચોરે તો બરકત જાય ને શેઠ ચોરે તો નખોદ જાય
૮૯૯. ચાગલા થવું / ચાગલાઈ કરવી
૯૦૦. ચાટ પડી જવું
૯૦૧. ચાડી ખાવી / ચાડીચુગલી કરવી
૯૦૨. ચાદર જોઈને પગ પહોળા કરાય
૯૦૩. ચાનક ચડવી
૯૦૪. ચાબખા મારવા
૯૦૫. ચાર મળે ચોટલા તો ભાંગે કૈંકના ઓટલા
૯૦૬. ચારે બાજુ એકાદશી ને વચમાં ગોકળ આઠમ
૯૦૭. ચાલ રમવી
૯૦૮. ચાલતા બળદને ઘોંસપરોણો કરવો
૯૦૯. ચાલતી ગાડીએ ચડી બેસવું
૯૧૦. ચાલતી પકડવી
૯૧૧. ચાવી ચડાવવી
૯૧૨. ચાવી હાથમાં આવી જવી
૯૧૩. ચાળા કરવા / પાડવા
૯૧૪. ચાંઉ કરી જવું
૯૧૫. ચાંચ ડૂબવી / ડૂબાડવી
૯૧૬. ચાંદલો ચોંટવો
૯૧૭. ચાંદી થઈ જવી
૯૧૮. ચાંદીના ઘૂઘરે રમવું

૯૧૯. ચાંદ્રુડિયાં પાડવાં
૯૨૦. ચાંપલા થવું / ચાંપલાશ કરવી
૯૨૧. ચિ. (ચિરંજીવી)
૯૨૨. ચિહ્નીનો ચાકર
૯૨૩. ચિંતા કરતાં ચિતા ભલી
૯૨૪. ચિંતાથી ચતુરાઈ ઘટે
૯૨૫. ચિત્ત ચાકડે ચડવું
૯૨૬. ચીકણો માણસ
૯૨૭. ચીટીયો ભરવો
૯૨૮. ચીતરી ચડવી / ચડે એવું
૯૨૯. ચીનનો શાહુકાર
૯૩૦. ચીપિયો પછાડવો
૯૩૧. ચીપી ચીપીને બોલવું
૯૩૨. ચીભડાના ચોરને ફાંસીની સજા
૯૩૩. ચીમકી આપવી
૯૩૪. ચીલાચાલુ
૯૩૫. ચીવટ રાખવી / ચીવટાઈથી કામ કરવું
૯૩૬. ચીંથરાં ફાડવાં
૯૩૭. ચીંથરે વીંટાળેલું રતન
૯૩૮. ચીંથરેહાલ થઈ જવું
૯૩૯. ચુંગાલમાં ફસાવું
૯૪૦. ચૂનો ચોપડવો / લગાવવો
૯૪૧. ચૂલામાં પડવું
૯૪૨. ચૂં કે ચાં ન કરવું
૯૪૩. ચૂંક આવવી / ઊપડવી
૯૪૪. ચૂંચી આંખે જોવું

૯૪૫. ચૂંટી ખણવી
૯૪૬. ચૂંથણાં ચૂંથવાં
૯૪૭. ચેડાં કરવાં
૯૪૮. ચેતતો નર સદા સુખી
૯૪૯. ચેપ લાગી જવો
૯૫૦. ચેલો મૂંડવો
૯૫૧. ચૈતર ચડે નહિ ને વૈશાખ ઊતરે નહિ
૯૫૨. ચોકકું બેસી જવું / બેસાડવું / ફીટ કરી દેવું
૯૫૩. ચોકસાઈ રાખવી / ચોકસી કરવી
૯૫૪. ચોકી પહેરો રાખવો
૯૫૫. ચોકો નોખો કરવો
૯૫૬. ચોખલિયાવેડા કરવા
૯૫૭. ચોખા મૂકવા
૯૫૮. ચોખ્ખું ચણોઠી જેવું
૯૫૯. ચોખ્ખું ને ચટ સંભળાવી દેવું
૯૬૦. ચોટલી પકડવી / મંતરવી / હાથમાં આવવી
૯૬૧. ચોટલો લેવો
૯૬૨. ચોપડાવી દેવું
૯૬૩. ચોર કોટવાલને દંડે
૯૬૪. ચોર પણ ચાર ઘર છોડે
૯૬૫. ચોરની દાઢીમાં તણખલું
૯૬૬. ચોરની મા કોઠીમાં મોં ઘાલીને રૂએ
૯૬૭. ચોરની માને ભાંડ પરણે
૯૬૮. ચોરની વાદે ચણા ઉપાડવા જવું
૯૬૯. ચોરને કહે ચોરી કરજે અને સિપાઈને કહે જાગતો રહેજે
૯૭૦. ચોરને ઘેર ચોર પરોણો

૯૭૧. ચોરને પોટલે ધૂળની ધૂળ
 ૯૭૨. ચોરનો ભાઈ ઘંટીચોર
 ૯૭૩. ચોરી પર શિરજોરી
 ૯૭૪. ચોરે ને ચૌટે વાત થવી
 ૯૭૫. ચોરીનું ધન સીકે ન ચડે
 ૯૭૬. ચોવટ કરવી / ડહોળવી
 ૯૭૭. ચોળીને ચીકણું કરવું
 ૯૭૮. ચૌદમું રતન ચખાડવું
 ૯૭૯. ચૌદશિયો

છ

૯૮૦. છક થઈ જવું
 ૯૮૧. છકી જવું
 ૯૮૨. છક્કડ ખવડાવવી
 ૯૮૩. છક્કા છૂટી જવા
 ૯૮૪. છક્કો
 ૯૮૫. છછુંદરનાં છયે સરખાં
 ૯૮૬. છછુંદરવેડા કરવા
 ૯૮૭. છટકબારી શોધવી
 ૯૮૮. છટકું ગોઠવવું
 ૯૮૯. છઠની સાતમ ને સાતમની છઠ કોઈથી ન થાય
 ૯૯૦. છઠ્ઠીના લેખ ભૂસ્યાં ન ભૂસાય
 ૯૯૧. છઠ્ઠીનું ધાવણ ઓકાવવું / યાદ આવી જવું
 ૯૯૨. છડી પોકારવી
 ૯૯૩. છણકો કરવો
 ૯૯૪. છતના ચાળા

૯૯૫. છતું કરવું / થવું
૯૯૬. છતી આંખે આંધળો
૯૯૭. છત્રી કાગડો થઈ જવી
૯૯૮. છત્રીસનો આંકડો
૯૯૯. છપ્પન ઉપર ભૂંગળ વાગવી
૧૦૦૦. છપ્પનિયાના દુકાળમાંથી આવેલ
૧૦૦૧. છપ્પરપગી
૧૦૦૨. છબછબિયાં કરવા
૧૦૦૩. છબરડો વાળવો
૧૦૦૪. છરી હૂલાવી દેવી
૧૦૦૫. છલાંગ મારવી
૧૦૦૬. છળી મરવું
૧૦૦૭. છંદ લાગવો / છંદે ચડી જવું
૧૦૦૮. છાકમછોળ ઉડાવવી
૧૦૦૯. છાકટા થવું
૧૦૧૦. છાગનપતિયાં કરવા
૧૦૧૧. છાજિયા લેવા
૧૦૧૨. છાણના દેવને કપાસિયાની જ આંખ હોય
૧૦૧૩. છાણના દેવને ખાસડાંની પૂજા
૧૦૧૪. છાણનો કીડો ઘીમાં મરી જાય
૧૦૧૫. છાણાં થાપવા
૧૦૧૬. છાતી ઉપર પથ્થર મૂકવો
૧૦૧૭. છાતી ઉપર મગ દળવા
૧૦૧૮. છાતી કાઢીને / ફૂલાવીને ફરવું
૧૦૧૯. છાતી ગજગજ ઉછળવી
૧૦૨૦. છાતી ચિરાઈ / ફાટી જવી

૧૦૨૧. છાતી ઠોકીને કહેવું
૧૦૨૨. છાતી બેસી જવી / ભાંગી પડવી
૧૦૨૩. છાતી સરસું ચાંપવું
૧૦૨૪. છાતીફાટ રડવું / રોવું
૧૦૨૫. છાનાં રાખવાં / છાનો રાખવો
૧૦૨૬. છાપ ઊભી કરવી / જમાવી દેવી / બેસાડી દેવી
૧૦૨૭. છાપરે ચડાવી દેવું
૧૦૨૮. છાપેલ કાટલું
૧૦૨૯. છાપો મારવો
૧૦૩૦. છાબ ભરવી
૧૦૩૧. છાબડું બેસાડી દેવું / બેસી જવું
૧૦૩૨. છારી વળવી
૧૦૩૩. છાશ લેવા જવી અને દોણી સંતાડવી
૧૦૩૪. છાશમાં માખણ જાય અને વહુ કુવડ કહેવાય
૧૦૩૫. છાશવારે
૧૦૩૬. છાસિયું કરવું
૧૦૩૭. છાંટા ઊડવા
૧૦૩૮. છાંટોપાણી કરવા
૧૦૩૯. છાંડેલી
૧૦૪૦. છાંડી દેવું
૧૦૪૧. છિનાળું કરવું
૧૦૪૨. છીછરો માણસ
૧૦૪૩. છીણી મૂકવી
૧૦૪૪. છીંડા શોધતા ફરવું
૧૦૪૫. છીંડે ચડ્યો તે ચોર
૧૦૪૬. છૂટ / છૂટછાટ આપવી / મૂકવી

૧૦૪૭. છૂટ રાખવી
૧૦૪૮. છૂટા મોંએ ધાણીફોડ / બેફામ બોલવું
૧૦૪૯. છૂટું કરવું
૧૦૫૦. છૂટે હાથે મારામારી કરવી / પૈસા વેરવા
૧૦૫૧. છૂટો દોર આપી દેવો
૧૦૫૨. છૂમંતર થઈ જવું
૧૦૫૩. છે કોઈ માઈનો લાલ ?
૧૦૫૪. છેટું પડી જવું
૧૦૫૫. છેડતી કરવી
૧૦૫૬. છેડે બાંધવું
૧૦૫૭. છેડો પાથરવો
૧૦૫૮. છેડો ફાડવો / છેડાછૂટકો કરવો
૧૦૫૯. છેલછબીલો / છેલબટાઉ
૧૦૬૦. છેલ્લા પાટલે બેસી જવું
૧૦૬૧. છેલ્લું ઓસડ છાશ
૧૦૬૨. છેહ દેવો
૧૦૬૩. છોકરમત કરવી
૧૦૬૪. છોકરાંથી છાશ પિવાય ?
૧૦૬૫. છોકરાંને છાશ ભેગા કરવા
૧૦૬૬. છોકરાંને મન રમત પણ દેડકાંનો જીવ જાય
૧૦૬૭. છોકરાંનો ખેલ નથી
૧૦૬૮. છોકરીને અને ઉકરડાને વધતાં વાર ન લાગે
૧૦૬૯. છોગામાં
૧૦૭૦. છોછ રાખવો
૧૦૭૧. છોડાં ઉખેડી નાખવાં
૧૦૭૨. છોરું કછોરું થાય પણ માવતર કમાવતર ન થાય

૧૦૭૩. છોલી નાખવું

૧૦૭૪. છોળો ઊડવી

જ

૧૦૭૫. જખ મારવી / મારીને

૧૦૭૬. જગ બત્રીસીએ ચડવું

૧૦૭૭. જગા આપવી / કરવી / પૂરવી / લેવી

૧૦૭૮. જગ્યાએ આવવું

૧૦૭૯. જડ ઊખેડવી / ખોદવી / ઘાલવી / જમાવવી

૧૦૮૦. જડબાતોડ જવાબ

૧૦૮૧. જડભરત જેવો

૧૦૮૨. જડમૂળથી ઉખાડી નાખવું

૧૦૮૩. જણનારીમાં જોર ન હોય તો સુયાણી શું કરે ?

૧૦૮૪. જતું કરવું

૧૦૮૫. જતે દહાડે

૧૦૮૬. જનોઈવઢ ઘા

૧૦૮૭. જન્મજાત સંસ્કાર

૧૦૮૮. જન્મારો ગાળવો

૧૦૮૯. જપ કરવો / કરાવવો

૧૦૯૦. જપ્તિ બેસાડવી

૧૦૯૧. જબરા થવું / જબરાઈ કરવી

૧૦૯૨. જબાન આપવી / ખૂલવી / ખોલવી / ચલાવવી / પર અંકુશ રાખવો
/ પર તાળું મારવું / સંભાળવી

૧૦૯૩. જમ ને જમાઈ બેઉ સરખા

૧૦૯૪. જમણ તો સૂરતનું, મરણ તો કાશીનું

૧૦૯૫. જમણમાં લાડુ અને સગપણમાં સાદુ

૧૦૯૬. જમણો હાથ જે કરે તેની ડાબા હાથને ખબર ન પડે
૧૦૯૭. જમણો હાથ બનવું
૧૦૯૮. જમવામાં જગલો અને કૂટવામાં ભગલો
૧૦૯૯. જમાઈ એટલે દશમો ગ્રહ
૧૧૦૦. જમાઈ ખાતો જાય ને ખાસડા મારતો જાય
૧૧૦૧. જમાનાની હવા લાગવી
૧૧૦૨. જમાનાનો ખાધેલ
૧૧૦૩. જમાવટ કરવી
૧૧૦૪. જમીનદોસ્ત થઈ જવું
૧૧૦૫. જર, જમીન ને જોરું, એ ત્રણ કજિયાના છોરું
૧૧૦૬. જરીજરીમાં
૧૧૦૭. જલસો થઈ જવો
૧૧૦૮. જલેબી જેવો સીધો
૧૧૦૯. જવાબ ખાઈ જવો
૧૧૧૦. જશને બદલે જોડા
૧૧૧૧. જહન્નમમાં જા / ની ખાડમાં પડ
૧૧૧૨. જળ બંબાકાર
૧૧૧૩. જળજળિયાં આવવાં
૧૧૧૪. જળસમાધિ લેવી
૧૧૧૫. જળોની જેમ ચોંટવું / વળગવું
૧૧૧૬. જંગલમાં મંગલ કરવું / થવું
૧૧૧૭. જંજાળ વહોરવી / જંજાળમાં પડવું / ફસાવું
૧૧૧૮. જંપ વળવો / જંપીને બેસવું
૧૧૧૯. જા બિલાડી મોભામોભ
૧૧૨૦. જાકુબીના ધંધા કરવા
૧૧૨૧. જાગરણ કરવું / કરાવવું

૧૧૨૨. જાગ્યા ત્યાંથી સવાર
૧૧૨૩. જાડી ચામડીનો માણસ
૧૧૨૪. જાડો નર જોઈને સૂળીએ ચડાવવો
૧૧૨૫. જાણી કરીને / જાણી જોઈને / જાણી બૂઝીને
૧૧૨૬. જાણ્યે અજાણ્યે
૧૧૨૭. જાત ઉપર જવું / જાત દેખાડવી
૧૧૨૮. જાત નિચોવી નાખવી
૧૧૨૯. જાતી જિંદગીએ
૧૧૩૦. જાતે પગ પર કુહાડો મારવો
૧૧૩૧. જાન ખાવો / છોડાવવો
૧૧૩૨. જાન જોડવી
૧૧૩૩. જાન પર આવી ખેલવું / જાનની બાજી લગાવી દેવી
૧૧૩૪. જાનમાં કોઈ જાણે નહિ કે હું વરની ફૂઈ
ગાડે કોઈ બેસાડે નહિ ને દોડી દોડી મૂઈ
૧૧૩૫. જાપતો રાખવો
૧૧૩૬. જામી જવી
૧૧૩૭. જામી જવું / પડવું
૧૧૩૮. જામીન ઉપર છૂટવું / થવું
૧૧૩૯. જાસાચિક્ષી મોકલવી
૧૧૪૦. જાળ પાથરવી / બિછાવવી / માં ફસાવું
૧૧૪૧. જાંગડ માલ આપવો / લેવો
૧૧૪૨. જાંઘ ખુલ્લી કરવી
૧૧૪૩. જિગરનો ટુકડો
૧૧૪૪. જિગરી દોસ્ત
૧૧૪૫. જિદ્દ કરવી / પકડવી / પર ચડવું
૧૧૪૬. જિંદગી સુધારવી

૧૧૪૭. જી લબ્બે કરવું / જી હજુરી કરવી
૧૧૪૮. જીભ આપવી / કચરવી / કડવી હોવી / લપસી જવી / છૂટી હોવી / ઝલાઈ જવી / ન ઊપડવી / લગામમાં રાખવી / લાંબી હોવી / સખણી ન રહેવી
૧૧૪૯. જીભડો કાઢવો
૧૧૫૦. જીભના કૂચા વળી જવાં / ના લોચા વળવા
૧૧૫૧. જીભમાં હાડકું ન હોય, તે આમ પણ વળે અને તેમ પણ વળે
૧૧૫૨. જીભાજોડી કરવી / માં ઉતરવું
૧૧૫૩. જીભે લાપસી પીરસવી તો મોળી શું કામ પીરસવી ?
૧૧૫૪. જીભે સાક્ષાત સરસ્વતીનો વાસ હોવો
૧૧૫૫. જીભને ચટાકો / સ્વાદ લાગી જવો
૧૧૫૬. જીવ અડધો થઈ જવો / અદ્ધર થઈ જવો / ઊંચો થઈ જવો / ઊઠી જવો / ઊડી જવો / ઓળઘોળ કરવો / કઠણ કરવો / કપાઈ જવો / ખાવો / ગતે જવો / ગભરાવો / ચકડોળે ચડવો / ચપટીમાં હોવો / ચાલવો / ચૂંથાવો / ચોટાડવો / ટૂંકો કરવો / ઠરવો / ઠેકાણે પડવો / ડહોળાવો / તલપાપડ થવો / તાળવે ચોંટવો / થાળે પડવો / દાઝવો / દૂભવવો / નીકળી જવો / પડીકે બંધાવો / પીગળવો / બગાડવો / બળવો / બાળવો / ભરાઈ રહેવો / મળવો / મોટો રાખવો / રહી જવો / લઈને નાસી જવું / લબૂકઝબૂક થવો / લાગવો / હેઠે બેસવો
૧૧૫૭. જીવ ઉપર આવી જવું
૧૧૫૮. જીવ ઝાલ્યો રહેતો નથી
૧૧૫૯. જીવ સટોસટની બાજી ખેલવી
૧૧૬૦. જીવતર જીવી જાણવું
૧૧૬૧. જીવતર ધૂળ થઈ જવું
૧૧૬૨. જીવતા જગતિયું કરવું
૧૧૬૩. જીવતો જાગતો
૧૧૬૪. જીવતો નર ભદ્રા પામે

૧૧૬૫. જીવન ઝરમર
૧૧૬૬. જીવને શ્વાસ તણી સગાઈ, ઘરમાં ઘડી ન રાખે ભાઈ
૧૧૬૭. જીવમાં જીવ આવવો
૧૧૬૮. જીવવું થોડું ને જંજાળ ઝાઝી
૧૧૬૯. જીવો અને જીવવા દો
૧૧૭૦. જીવ્યા કરતાં જોયું ભલું
૧૧૭૧. જીવ્યા મર્યાના જુહાર
૧૧૭૨. જુલાબ આપવો / લાગવો
૧૧૭૩. જુવાનીનું જોર
૧૧૭૪. જુસ્સો ઠંડો પડી જવો / મરી જવો
૧૧૭૫. જૂતા ખાવા / ઘસવા / ચાટવા / પડવા
૧૧૭૬. જૂની આંખે નવા તમાશા
૧૧૭૭. જૂનું એટલું સોનું
૧૧૭૮. જૂનો જોગી
૧૧૭૯. જે કળથી થાય તે બળથી ન થાય
૧૧૮૦. જે ગામ જવું હોય નહિ તેનો મારગ શા માટે પૂછવો ?
૧૧૮૧. જે ચડે, તે પડે
૧૧૮૨. જે જન્મ્યું, તે જાય
૧૧૮૩. જે જાય દરબાર, તેના વેચાય ઘરબાર
૧૧૮૪. જે ડાળ પર બેઠા હોઈ, તે ડાળ કાપી ન નખાય
૧૧૮૫. જે ન કરે દવા, તે કરે હવા
૧૧૮૬. જે નમે, તે સૌને ગમે
૧૧૮૭. જે ફરે, તે ચરે
૧૧૮૮. જે બોલાવવી / જેજેકાર કરવો
૧૧૮૯. જે બોલે, તે બે ખાય
૧૧૯૦. જે વાર્યા ન વરે, તે હાર્યા વરે

૧૧૯૧. જે સૌનું થશે, તે વહુનું થશે
૧૧૯૨. જેટલા મોં તેટલી વાતો
૧૧૯૩. જેટલા સાંધા એટલા વાંધા
૧૧૯૪. જેટલું ઘરનાંને દાઝે એટલું બહારનાંને થોડું દાઝે ?
૧૧૯૫. જેટલો ગોળ નાખો તેટલું ગળ્યું લાગે
૧૧૯૬. જેટલો બહાર છે તેથી વધુ ભોંયમાં છે
૧૧૯૭. જેણે મૂકી લાજ, એનું નાનું સરખું રાજ
૧૧૯૮. જેના દહાડા પાધરા, તેની વેરી આંધળા
૧૧૯૯. જેના લગન હોય તેના જ ગીત ગવાય
૧૨૦૦. જેના હાથમાં, તેના મોંમા
૧૨૦૧. જેની ગાંઠે નાણાં તેને નિત્ય ટાણાં
૧૨૦૨. જેની લાઠી તેની ભેંસ
૧૨૦૩. જેની રૂપાળી વહુ, તેના ભાઈબંધ બહુ
૧૨૦૪. જેનું ખાય તેનું ખોદે
૧૨૦૫. જેનું નામ તેનો નાશ
૧૨૦૬. જેને કોઈ ન પહોંચે, તેને પેટ પહોંચે
૧૨૦૭. જેને ગાડે બેસીએ, તેનાં ગીત ગાઈએ
૧૨૦૮. જેને રામ રાખે, તેને કોણ ચાખે
૧૨૦૯. જેને વિતી હોય તે જાણે
૧૨૧૦. જેનો આગેવાન આંધળો, તેનું કટક કૂવામાં
૧૨૧૧. જેનો રાજા વેપારી, તેની પ્રજા ભિખારી
૧૨૧૨. જેમ તેમ કરીને ગાડું ગબડાવવું / બે છેડા ભેગા કરવા
૧૨૧૩. જેવા પડ્યા તેવા દેવાશે
૧૨૧૪. જેવા સાથે તેવા
૧૨૧૫. જેવાં ભાઈનાં મોસાળાં, તેવાં બેનનાં ગીત
૧૨૧૬. જેવી દાનત તેવી બરકત

૧૨૧૭. જેવી દષ્ટિ તેવી સૃષ્ટિ
૧૨૧૮. જેવી સોબત તેવી અસર
૧૨૧૯. જેવું કરો તેવું પામો
૧૨૨૦. જેવું કામ તેવા દામ
૧૨૨૧. જેવો દેશ તેવો વેશ
૧૨૨૨. જેસલ હટે જવભર ને તોરલ હટે તલભર
૧૨૨૩. જોઈ વિચારીને કામ કરવું
૧૨૨૪. જોઈતું કારવતું મંગાવજો
૧૨૨૫. જોખમ માથે લેવું / વહોરવું
૧૨૨૬. જોખી જોખીને બોલવું
૧૨૨૭. જોગ ખાવો
૧૨૨૮. જોટો જડવો
૧૨૨૯. જોડી જમાવવી
૧૨૩૦. જોતરાઈ જવું / જોતરાવું
૧૨૩૧. જોયા જેવી થશે
૧૨૩૨. જોર અજમાવવું / ચડવું / ચલાવવું
૧૨૩૩. જોરુનો ગુલામ
૧૨૩૪. જોશ ચડી જવું
૧૨૩૫. જોશીના પાટલે અને વૈદના ખાટલે
૧૨૩૬. જ્યાં ગોળ હોય ત્યાં માખી બમણતી આવે જ
૧૨૩૭. જ્યાં ચાહ ત્યાં રાહ
૧૨૩૮. જ્યાં જાય ઉકો, ત્યાં સમુદ્ર સૂકો
૧૨૩૯. જ્યાં ત્યાં મોઢું મારવું
૧૨૪૦. જ્યાં ન પહોંચે રવિ, ત્યાં પહોંચે કવિ
૧૨૪૧. જ્યાં પંચ ત્યાં પરમેશ્વર
૧૨૪૨. જ્યાં મળે ખાવા ત્યાં બાવો બેસે ગાવા

૧૨૪૩. જ્યાં સંપ ત્યાં જંપ

૧૨૪૪. જ્યાં સુધી શ્વાસ ત્યાં સુધી આશ

ઝ-ઞ

૧૨૪૫. ઝગમગ ઝગમગ થવું

૧૨૪૬. ઝટ દઈને

૧૨૪૭. ઝડકો દેવો / ભરવો

૧૨૪૮. ઝડપાઈ જવું / ઝડપી લેવું

૧૨૪૯. ઝડી વરસાવવી

૧૨૫૦. ઝપટમાં આવવું / લેવું

૧૨૫૧. ઝપાટો દેવો / બોલાવવો

૧૨૫૨. ઝબરદસ્તી કરવી

૧૨૫૩. ઝબ્બે કરવું

૧૨૫૪. ઝળાંહળાં થઈ થવું

૧૨૫૫. ઝંખવાણા પડવું

૧૨૫૬. ઝંડો ઉઠાવવો / ફરકાવવો / રોપવો

૧૨૫૭. ઝાઝા રસોઈયા રસોઈ બગાડે

૧૨૫૮. ઝાઝા હાથ રળિયામણા

૧૨૫૯. ઝાઝા હાંડલા ભેગા થાય તો ખખડે પણ ખરા

૧૨૬૦. ઝાઝી કીડી સાપને ખાઈ જાય

૧૨૬૧. ઝાઝી વાતે ગાડાં ન ભરાય

૧૨૬૨. ઝાઝી સૂયાણી વિયાંતર બગાડે

૧૨૬૩. ઝાઝું કરે તે થોડા માટે

૧૨૬૪. ઝાટકણી કાઢવી / ઝાટકી નાખવું

૧૨૬૫. ઝાડું કાઢવું

૧૨૬૬. ઝાપટ મારવી

૧૨૬૭. ઝાપટી / ઝાટકી નાખવું
 ૧૨૬૮. ઝાંખ આવી
 ૧૨૬૯. ઝાંખી કરવી / થવી
 ૧૨૭૦. ઝાંવાં મારવાં
 ૧૨૭૧. ઝીણું કાંતવું
 ૧૨૭૨. ઝીંકી દેવું
 ૧૨૭૩. ઝેર ઓકવું
 ૧૨૭૪. ઝેરના પારખાં ન હોય
 ૧૨૭૫. ઝોડ વળગવું
 ૧૨૭૬. ઝોલાં ખાવાં

ટ

૧૨૭૭. ટક ટક કરવી
 ૧૨૭૮. ટકાની ડોશી અને ઢબુનું મૂંડામણ
 ૧૨૭૯. ટકે શેર ભાજી, ટકે શેર ખાજાં
 ૧૨૮૦. ટકો કરવો / રંગાવો
 ૧૨૮૧. ટકો મૂંડો ટાઉ ટાઉ, બટકું રોટલો ખાઉ ખાઉ
 ૧૨૮૨. ટકોરો મારવો
 ૧૨૮૩. ટકોરાબંધ
 ૧૨૮૪. ટક્કર મારવી / લાગવી / લેવી
 ૧૨૮૫. ટગરટગર જોવું
 ૧૨૮૬. ટચાકા ફોડવા / લેવા
 ૧૨૮૭. ટટળાવવું
 ૧૨૮૮. ટટાર ઊભા રહેવું
 ૧૨૮૯. ટટ્ટી કરવી / જવું / થવી
 ૧૨૯૦. ટણકટોળી

૧૨૯૧. ટન ટનાટન
૧૨૯૨. ટપ દઈને
૧૨૯૩. ટપકી પડવું
૧૨૯૪. ટપકાવી લેવું
૧૨૯૫. ટપલી (ટાપલી) / ટપલું / ટપલાં ખમવાં / ખાવાં / મારવાં
૧૨૯૬. ટપલીદાવ રમવો
૧૨૯૭. ટપાટપી કરવી / થવી / પર આવી જવું
૧૨૯૮. ટપી જવું
૧૨૯૯. ટપોટપ
૧૩૦૦. ટલ્લે ચડાવવું
૧૩૦૧. ટશનો મશ ન થાય
૧૩૦૨. ટહેલ નાખવી
૧૩૦૩. ટળવળવું / ટળવળાવવું
૧૩૦૪. ટંકશાળ પડવી
૧૩૦૫. ટાઢ વાય સૌને, ન વાય વહુને
૧૩૦૬. ટાઢક વળવી
૧૩૦૭. ટાઢા પહોરની ગપ / તડાકા
૧૩૦૮. ટાઢા પાણીએ ખસ જવી
૧૩૦૯. ટાઢા પેટે વાત કરવી
૧૩૧૦. ટાઢું પડી જવું / પાડી દેવું
૧૩૧૧. ટાઢો ડામ દેવો
૧૩૧૨. ટાણું સાચવી લેવું
૧૩૧૩. ટાબોટા પાડવા
૧૩૧૪. ટાપશી પૂરવી / પૂરાવવી
૧૩૧૫. ટાયલાવેડાં કરવાં
૧૩૧૬. ટાલ પડવી / પાડી દેવી

૧૩૧૭. ટાલિયા નર કો'ક નિર્ધન
૧૩૧૮. ટાંકણે જ / ટાણાંસર
૧૩૧૯. ટાંકો લેવો / મારવો / તૂટવો / ભરવો
૧૩૨૦. ટાંચ આવવી / મારવી
૧૩૨૧. ટાંટિયા ખેંચવા
૧૩૨૨. ટાંટિયા જોરમાં હોવા / ઢીલાં પડી જવા
૧૩૨૩. ટાંટિયાતોડ કરવી / ટાંટિયા ભાંગવા
૧૩૨૪. ટાંટિયાની કઢી થઈ જવી
૧૩૨૫. ટાંટિયો કાઢવો / ટકવો / ટળવો
૧૩૨૬. ટાંડી મૂકવી
૧૩૨૭. ટાંપીને બેસવું
૧૩૨૮. ટાંચટાંચ ફૂસ
૧૩૨૯. ટિચાવું
૧૩૩૦. ટીખળ કરવું
૧૩૩૧. ટીપવું / ટીપાવું / ટીપી નાખવું
૧૩૩૨. ટીપણું વાંચવું
૧૩૩૩. ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય, કાંકરે કાંકરે પાળ બંધાય
૧૩૩૪. ટીંગાટોળી કરવી
૧૩૩૫. ટુચકો કરવો
૧૩૩૬. ટૂંકમાં પતાવવું
૧૩૩૭. ટૂંકી ગરદન બઠિયા કાન, એ હરામખોરીના નિશાન
૧૩૩૮. ટૂંકું ને ટચ
૧૩૩૯. ટૂંપો દેવો
૧૩૪૦. ટેક રાખવી / ટેકીલો માણસ
૧૩૪૧. ટેભા ટૂટી જવા
૧૩૪૨. ટોકવું

૧૩૪૩. ટોટો પીસવો
 ૧૩૪૪. ટોણો મારવો
 ૧૩૪૫. ટોપી પહેરાવી દેવી
 ૧૩૪૬. ટોપી ફેરવી નાખવી
 ૧૩૪૭. ટોલાં કાઢવાં / વીણવાં
 ૧૩૪૮. ટોળ ટપ્પા હાંકવા
 ૧૩૪૯. ટોળેટોળાં ઊભરાવાં

ઠ

૧૩૫૦. ઠચૂક ઠચૂક કામ કરવું / રમવું
 ૧૩૫૧. ઠઠ જામવી
 ૧૩૫૨. ઠણા મરકરીની હુદ હોય છો
 ૧૩૫૩. ઠણઠણ ગોપાલ
 ૧૩૫૪. ઠપકો આપવો / ખાવો / દેવો / મળવો / સાંભળવો
 ૧૩૫૫. ઠમઠોરવું
 ૧૩૫૬. ઠરડ કાઢી નાખવી
 ૧૩૫૭. ઠરવું / ઠરાવવું
 ૧૩૫૮. ઠરી ઠામ થઈને બેસવું
 ૧૩૫૯. ઠરીને ઠીકરું થઈ જવું
 ૧૩૬૦. ઠસ્સો કરવો
 ૧૩૬૧. ઠંડક વળવી
 ૧૩૬૨. ઠંડા પહોરની ગપ
 ૧૩૬૩. ઠંડા પાણીએ નાહી નાખવું
 ૧૩૬૪. ઠંડા પેટે / કલેજે
 ૧૩૬૫. ઠંડા થઈ જવું / પડી જવું
 ૧૩૬૬. ઠંડુ પાણી રેડી દેવું

૧૩૬૭. ઠંડુંગાર થઈ જવું
૧૩૬૮. ઠાગાઠૈયા કરવા
૧૩૬૯. ઠામ ઠેકાણા વિનાનું
૧૩૭૦. ઠાર કરવું / મારવું
૧૩૭૧. ઠાલુંઠમ
૧૩૭૨. ઠાવકું
૧૩૭૩. ઠાંઠાં ભાંગી નાખવા
૧૩૭૪. ઠાંકું વધી જવું
૧૩૭૫. ઠીક પડે તેમ / લાગે તેમ કરવું
૧૩૭૬. ઠીકઠાક કરવું
૧૩૭૭. ઠૂંઠવો મૂકવો
૧૩૭૮. ઠૂમકો મારવો
૧૩૭૯. ઠૂશ કાઢવી / થઈ જવું
૧૩૮૦. ઠૂંગોપાણી કરવા
૧૩૮૧. ઠેકડાં મારવા
૧૩૮૨. ઠેકડી ઉડાવવી / કરવી
૧૩૮૩. ઠેકાણા વિનાની વાત કરવી
૧૩૮૪. ઠેકાણું ગોતી લેવું
૧૩૮૫. ઠેકાણે આવવું / પડવું / ઠેકાણાસર થવું
૧૩૮૬. ઠેકાણે કરવું / નાખવું / પાડવું / લાવવું
૧૩૮૭. ઠેકો-ઠૂમકો
૧૩૮૮. ઠેકો આપવો / ઠેકો લેવો
૧૩૮૯. ઠેઠ સુધી / લગણ
૧૩૯૦. ઠેભાં ખાવાં
૧૩૯૧. ઠેભે ઉડાવવું / ચડવું / ચડાવવું / મારવું
૧૩૯૨. ઠેરના ઠેર

૧૩૯૩. ઠેલો મારવો
૧૩૯૪. ઠેસ ખાવી / લાગવી / મારવી
૧૩૯૫. ઠેંગો બતાવવો
૧૩૯૬. ઠોકમઠોક કરવી
૧૩૯૭. ઠોકર ખાવી / મારવી / લાગવી
૧૩૯૮. ઠોકર વાગે ત્યારે જ અક્કલ આવે / સાન ઠેકાણે આવે
૧૩૯૯. ઠોકી ઘાલવું / દેવું / પાડવું / બજાવીને કહેવું / બેસાડવું / મારવું
૧૪૦૦. ઠોક્યે રાખવું
૧૪૦૧. ઠોઠ નિશાળિયાને વતરણાં ઝાઝા
૧૪૦૨. ઠોબારું
૧૪૦૩. ઠોલવું / ઠોલી ખાવું
૧૪૦૪. ઠોંસો ખાવો / મારવો

ડ

૧૪૦૫. ડકારી આવવી
૧૪૦૬. ડખો કરવો / ઊભો કરવો / ઘરમાં ઘાલવો
૧૪૦૭. ડગલું ઓળખવું / દેવું / ભરવું / માંડવું
૧૪૦૮. ડગલે ને પગલે
૧૪૦૯. ડગી જવું / ડગમગ થવું / ડગુમગુ ચાલવું
૧૪૧૦. ડચકારો કરવો
૧૪૧૧. ડચકાં ખાવાં
૧૪૧૨. ડચૂરો બાઝવો / ભરાવો
૧૪૧૩. ડબકડોયું / ડબકાં મેલવાં
૧૪૧૪. ડબડબ કરવું
૧૪૧૫. ડબ્બો ઊડવો / ગુલ થઈ જવો
૧૪૧૬. ડરનું માર્યું

૧૪૧૭. ડહાપણ ડહોળવું
૧૪૧૮. ડહાપણની દાઢ ઊગવી
૧૪૧૯. ડહાપણની પૂંછડી
૧૪૨૦. ડંકાની ચોટે કહેવું
૧૪૨૧. ડંકો વગાડવો / વાગી જવો
૧૪૨૨. ડંખ મારવો / રહી જવો / રાખવો / લાગવો
૧૪૨૩. ડંખીલો માણસ
૧૪૨૪. ડંડા ખાવા / મારવા
૧૪૨૫. ડંફાસ મારવી / હાંકવી
૧૪૨૬. ડાકણેય એક ઘર તો છોડે
૧૪૨૭. ડાગળી ખસવી / ચસકવી / ઠેકાણો ન હોવી
૧૪૨૮. ડાચામાં બાળવું
૧૪૨૯. ડાચું ફાડવું
૧૪૩૦. ડાચું ફેરવી નાખવું / રંગી નાખવું
૧૪૩૧. ડાચું વકાસીને બેસવું
૧૪૩૨. ડાટ વાળવો
૧૪૩૩. ડાટો દેવો
૧૪૩૪. ડાફરિયાં દેવા / મારવા
૧૪૩૫. ડાબા હાથની વાત જમણાને ખબર ન પડે
૧૪૩૬. ડાબા હાથનું કામ /નો ખેલ
૧૪૩૭. ડાબા હાથે ચીજ મુકી દેવી
૧૪૩૮. ડાબી આંખ ફરકવી
૧૪૩૯. ડામ ચાંપવો / દેવો
૧૪૪૦. ડામચિયો
૧૪૪૧. ડામાડોળ હાલત
૧૪૪૨. ડામવું / ડામી દેવું

૧૪૪૩. ડાયરો જમાવવો / જામવો
૧૪૪૪. ડારો દેવો
૧૪૪૫. ડાલમથ્થો સાવજ
૧૪૪૬. ડાહી માના દીકરા
૧૪૪૭. ડાહીબાઈને બોલાવો ને ખીરમાં મીઠું નખાવો
૧૪૪૮. ડાળે વળગવું / વળગાડવું
૧૪૪૯. ડાંગે માર્યા પાણી જુદાં ન પડે
૧૪૫૦. ડાંઠિયાં દેવાં
૧૪૫૧. ડાંડવેડા કરવા / ડાંડાઈ કરવી
૧૪૫૨. ડાંડીયાં ગુલ થઈ જવાં
૧૪૫૩. ડાંફાં મારવા
૧૪૫૪. ડિંગ ઠોકવી / મારવી / હાંકવી
૧૪૫૫. ડીલ તૂટવું / ભારે થવું / ભાંગવું
૧૪૫૬. ડીંડક / ડીંડવાણું ચલાવવું
૧૪૫૭. ડુંગર દૂરથી રળિયામણા
૧૪૫૮. ડૂચો ઊડી જવો / કાઢવો / દેવો / નીકળી જવો / મારવો
૧૪૫૯. ડૂબકી ખાવી / દેવી / મારવી
૧૪૬૦. ડૂબતો માણસ તરણું પકડે
૧૪૬૧. ડૂબી જવું / મરવું
૧૪૬૨. ડૂમો ભરાવો
૧૪૬૩. ડૂલ કરવું / થવું
૧૪૬૪. ડૂસકાં ખાવાં / ભરવાં
૧૪૬૫. ડેડો કૂટવો
૧૪૬૬. ડોકિયું કરવું
૧૪૬૭. ડોકી ધુણાવવી
૧૪૬૮. ડોબાં ચારવા / મૂંડવાં

૧૪૬૯. ડોડડિયો થવો / પૂરો કરવો
 ૧૪૭૦. ડોસાં ડગરાં
 ૧૪૭૧. ડોસી મરે તેનો ભો નથી, જમ ઘર ભાળી જાય તેનો વાંધો છે
 ૧૪૭૨. ડોસીએ ડાટ વાળ્યો
 ૧૪૭૩. ડોળ કરવો / ઘાલવો
 ૧૪૭૪. ડોળા ઊંચે ચડી જવા / કકડાવવા / કાઢવા / ફાટી જવા / ફાડવા

ઢ-ણ

૧૪૭૫. ઢગલા મોઢે / ઢગલાબંધ
 ૧૪૭૬. ઢગલો થઈ જવું / વળી જવું
 ૧૪૭૭. ઢગાનો ઢ
 ૧૪૭૮. ઢચુપચુ થઈ જવું
 ૧૪૭૯. ઢબુનો ઢ
 ૧૪૮૦. ઢમઢોલ ને માંહે પોલ
 ૧૪૮૧. ઢસરડો કરવો / ઢસડબોળો ઉપાડવો
 ૧૪૮૨. ઢંગધડા વિનાનું
 ૧૪૮૩. ઢંઢેરો પીટવો
 ૧૪૮૪. ઢાંકણીમાં પાણી લઈ ડૂબી મર
 ૧૪૮૫. ઢાંકપિછોડો કરવો
 ૧૪૮૬. ઢાંકો-ઢૂંબો કરવો
 ૧૪૮૭. ઢાંગરો / ઢાંઢો થયો તોય અક્કલ ન આવી
 ૧૪૮૮. ઢીકો ખાવો / મારવો
 ૧૪૮૯. ઢીબવું / ઢીબી નાખવું
 ૧૪૯૦. ઢીમ ઢાળી ઢેવું
 ૧૪૯૧. ઢીલ મૂકવી
 ૧૪૯૨. ઢીલું થવું / પડવું / મૂકવું

૧૪૯૩. ઢીલાપોચાનું કામ નથી
 ૧૪૯૪. ઢીંકા-પાટુંનો વરસાદ વરસાવવો
 ૧૪૯૫. ઢીંકું ભાંગી નાખવું
 ૧૪૯૬. ઢેફલાં જેવો
 ૧૪૯૭. ઢેલના પગ બે દિવસ રાતા
 ૧૪૯૮. ઢોરમાર મારવો
 ૧૪૯૯. ઢોળાયેલા દૂધ પર અફસોસ શું કામનો ?
 ૧૫૦૦. ઢોંગધતિંગ / ઢોંગધતુરા કરવા

ત

૧૫૦૧. તકદીર સામે તદબીર ન ચાલે
 ૧૫૦૨. તકનો લાભ લેવો
 ૧૫૦૩. તકાદો કરવો
 ૧૫૦૪. તખ્તો પલટાઈ જવો
 ૧૫૦૫. તજવીજ કરવી
 ૧૫૦૬. તડ ને ફડ સંભળાવી દેવું
 ૧૫૦૭. તડકા છાયા તો આવ્યા જ કરે
 ૧૫૦૮. તડકામાં વાળ ધોળા નથી કર્યા
 ૧૫૦૯. તડકે મૂકવું
 ૧૫૧૦. તડાકા મારવા
 ૧૫૧૧. તડાકો પડવો
 ૧૫૧૨. તડાતડી થવી / બોલાવી દેવી
 ૧૫૧૩. તડામાર તૈયારી કરવી
 ૧૫૧૪. તડાં પડવાં
 ૧૫૧૫. તડીપાર કરવું / થવું
 ૧૫૧૬. તણખલાને તોલે ગણવું

૧૫૧૭. તણખા ઊડવા / ખરવા / ઝરવા
૧૫૧૮. તણાઈ મરવું / તણાવું
૧૫૧૯. તતપપ કરવું
૧૫૨૦. તન-મન-ધનથી સેવા કરવી
૧૫૨૧. તનતોડ મહેનત કરવી
૧૫૨૨. તપ કરવું / તપસ્યા કરવી
૧૫૨૩. તપી જવું
૧૫૨૪. તબલાં તોડી નાખવા / નાખે એવું
૧૫૨૫. તબિયત ખુશ થઈ જાય એવું
૧૫૨૬. તબિયત તર થઈ જવી
૧૫૨૭. તમા રાખવી / હોવી
૧૫૨૮. તમાચો મારી ગાલ લાલ રાખવો
૧૫૨૯. તમારો જોડો ને માઝું માથું
૧૫૩૦. તમાશાને તેડું ન હોય
૧૫૩૧. તમાશો જોવો
૧૫૩૨. તરકટ ઊભું કરવું / રચવું
૧૫૩૩. તરખાટ મચાવવો
૧૫૩૪. તરછોડી દેવું
૧૫૩૫. તરણા ઓથે ડુંગર
૧૫૩૬. તરત દાન ને મહાપુણ્ય
૧૫૩૭. તરફડિયાં ખાવાં / મારવાં
૧૫૩૮. તરબતર / તરબોળ કરી દેવું / થઈ જવું
૧૫૩૯. તરસ ખાવી
૧૫૪૦. તરાપ મારવી
૧૫૪૧. તર્પણ કરવું
૧૫૪૨. તલપ જાગવી / લાગવી

૧૫૪૩. તલપાપડ થવું
૧૫૪૪. તલમાં તેલ નથી
૧૫૪૫. તલવારથી દાઢી ન કરાય
૧૫૪૬. તલવારની ધાર ઉપર ચાલવું
૧૫૪૭. તલસાટ જાગવો
૧૫૪૮. તલાશી લેવી
૧૫૪૯. તસુ નમે તેને વેંત નમીએ
૧૫૫૦. તળપદી ભાષામાં બોલવું
૧૫૫૧. તળિયા ઝાટક સાફ
૧૫૫૨. તંતનો અંત નહિ
૧૫૫૩. તા.ક. (તાજા કલમ)
૧૫૫૪. તાકડો બાઝવો
૧૫૫૫. તાકીદ કરવી
૧૫૫૬. તાગ કાઢવો / લેવો
૧૫૫૭. તાગડધિન્ના કરવાં
૧૫૫૮. તાજુબીમાં ડૂબી જવું / તરબોળ થઈ જવું
૧૫૫૯. તાડના ઝાડ પર ચડાવી દેવું
૧૫૬૦. તાડનો ત્રીજો ભાગ
૧૫૬૧. તાણ કરવી / રાખવી / પડવી
૧૫૬૨. તાનમાં આવી જવું
૧૫૬૩. તાપ જીરવવો / સહેવો
૧૫૬૪. તાબૂતનો વાઘ
૧૫૬૫. તાયફો કરવો
૧૫૬૬. તાર મળવા
૧૫૬૭. તારણ કાઢવું / પર આવવું
૧૫૬૮. તારવણી કરવી

૧૫૬૯. તારા જેવા તાંબિયાના તેર મળે છે
૧૫૭૦. તારા બાપનું કપાળ
૧૫૭૧. તારાથી તો તોબા
૧૫૭૨. તારી અક્કલ ક્યાં ઘાસ ચરવા ગઈ હતી?
૧૫૭૩. તારીખ પડવી
૧૫૭૪. તારું મારું સહિયારું ને મારું મારા બાપનું
૧૫૭૫. તાલમેલ ને તાશેરો
૧૫૭૬. તાવણી કરવી / તાવી જોવું
૧૫૭૭. તાળી આપવી
૧૫૭૮. તાળીનો વરસાદ વરસવો
૧૫૭૯. તાળો બેસવો / મળવો / મેળવવો
૧૫૮૦. તાંબિયાની તોલડી તેર વાના માંગે
૧૫૮૧. તિલાંજલિ આપવી
૧૫૮૨. તીકડમ્ કરવું / ચલાવવું
૧૫૮૩. તીડની જેમ તૂટી પડવું
૧૫૮૪. તીરથે જઈને મૂંડાવવું
૧૫૮૫. તુકબંધી કરવી
૧૫૮૬. તું શું કાંઈ ટંકારાનું ટીલું લઈને આવ્યો છે?
૧૫૮૭. તુંકારે બોલાવવું / તુંકારો કરવો
૧૫૮૮. તુંતાં કરવું / પર આવી જવું
૧૫૮૯. તુંબડા બાંધી દરિયો ન તરાય
૧૫૯૦. તુંબડીમાં કાંકરા
૧૫૯૧. તૂટી તેની બૂટી નહિ
૧૫૯૨. તૂત / તૂતેતૂત ચલાવવું
૧૫૯૩. તેજીને ટકોરો, ગધેડાને ડફણાં
૧૫૯૪. તેડું કરવું / મોકલવું

૧૫૯૫. તેલ જુઓ, તેલની ધાર જુઓ
 ૧૫૯૬. તેલ નીકળી જવું
 ૧૫૯૭. તેલ પાઈને એરડિયું કાઢવું
 ૧૫૯૮. તૈયાર ભાણે બેસી જવું
 ૧૫૯૯. તો તમારા મોઢામાં ઘી ને સાકર !
 ૧૬૦૦. તોડ કરવો / કાઢવો
 ૧૬૦૧. તોડી પાડવું
 ૧૬૦૨. તોબરો ચડાવીને ફરવું
 ૧૬૦૩. તોબા પોકારવી / પોકારાવવી
 ૧૬૦૪. તોળી તોળીને બોલવું
 ૧૬૦૫. ત્રણ સાથે જાય તો થાય ત્રેખડ ને માથે પડે ભેખડ
 ૧૬૦૬. ત્રાગડો રચવો
 ૧૬૦૭. ત્રાગું કરવું
 ૧૬૦૮. ત્રાટક કરવું / ત્રાટકવું
 ૧૬૦૯. ત્રાહિમામ્ પોકરાવવું
 ૧૬૧૦. ત્રિશંકુ જેવી સ્થિતિમાં મૂકાવું
 ૧૬૧૧. ત્રેવડ એટલે ત્રીજો ભાઈ
 ૧૬૧૨. ત્રેવડ હોવી

થ

૧૬૧૩. થડકો બેસી જવો
 ૧૬૧૪. થડે બેસવું / થડો સંભાળવો
 ૧૬૧૫. થનગન કરવું / થનગનાટ જાગવો / થનગનભૂષણ
 ૧૬૧૬. થપ્પડ ચોડી દેવી / ઝીંકી દેવી / ઠોકી દેવી / લગાવવી
 ૧૬૧૭. થપ્પીની થપ્પી ખડકી દેવી
 ૧૬૧૮. થર થર ધ્રુજવું

૧૬૧૯. થરના થર જામી જવા
૧૬૨૦. થયું તે ન થયું થાય નહિ
૧૬૨૧. થાક ઉતારવો / ઉતરવો / ખાવો / લાગવો
૧૬૨૨. થાકીને ટેં / ઠૂસ / ઢગલો / લોથપોથ થઈ જવું
૧૬૨૩. થાક્યાના ગાઉ છોટા હોય
૧૬૨૪. થાગડથીગડ કરી ચલાવવું
૧૬૨૫. થાણું જમાવવું / નાખવું
૧૬૨૬. થાપ આપવી / ખાઈ જવી / ખાવી / દેવી
૧૬૨૭. થાપણ ઓળવવી / ઉપાડી લેવી / મૂકવી / વટાવવી
૧૬૨૮. થાબડભાણાં કરવાં
૧૬૨૯. થાય તેવા થઈએ ને ગામ વચ્ચે રહીએ
૧૬૩૦. થાળ ધરવો / ધરાવવો / માનવો
૧૬૩૧. થાળી પીરસવી
૧૬૩૨. થાળે પડવું
૧૬૩૩. થાંથાવેડા કરવા
૧૬૩૪. થીગડું દેવું / મારવું
૧૬૩૫. થીજી જવું
૧૬૩૬. થૂથૂ કરવું
૧૬૩૭. થૂંક ઉડાડવું
૧૬૩૮. થૂંકના સાંધા કેટલા દી ટકે ?
૧૬૩૯. થૂંકેલું ચાટવું / પાછું ગળવું
૧૬૪૦. થોડા દહાડાનો મહેમાન છે
૧૬૪૧. થોડે નફે બહોળો વેપાર
૧૬૪૨. થોડું લખ્યું છે ઝાઝું કરીને વાંચજો
૧૬૪૩. થોબડું ચડાવવું / રંગી નાખવું / રંગાઈ જવું

૧૬૪૪. દકિયાનૂસી ખ્યાલ
૧૬૪૫. દગો કોઈનો સગો ન થાય
૧૬૪૬. દડ દડ આંસુ વહેવા
૧૬૪૭. દડમજલ કરવી
૧૬૪૮. દફડાવવું
૧૬૪૯. દબડાવવું
૧૬૫૦. દબાવી દબાવીને ખાવું
૧૬૫૧. દબોચવું / દબોચી લેવું
૧૬૫૨. દમ આપવો / કાઢવો / નીકળી જવો / ભરાવવો / મારવો / લગાવીને કામ કરવું
૧૬૫૩. દમ વિનાનું
૧૬૫૪. દયા ડાકણને ખાય
૧૬૫૫. દયા પ્રભુની, ધર્મની જય!
૧૬૫૬. દરબદર ભટકવું
૧૬૫૭. દરગુજર કરવું
૧૬૫૮. દરજનો દીકરો જીવે ત્યાં સુધી સીવે
૧૬૫૯. દરબાર ભરવો
૧૬૬૦. દરમાયો બાંધી આપવો
૧૬૬૧. દરમિયાનગીરી કરવી
૧૬૬૨. દરિદ્રનારાયણ
૧૬૬૩. દરિયાવદિલ / દરિયાપેટો
૧૬૬૪. દરિયો ખેડવો
૧૬૬૫. દરોડો પાડવો
૧૬૬૬. દર્શન આપવાં / કરવાં / ઊઘડવાં / થવાં
૧૬૬૭. દસ્તૂરી આપવી / લેવી / વસુલ કરવી

૧૬૬૮. દલ્લો મળવો / હાથમાં આવવો
૧૬૬૯. દવ લાગવો
૧૬૭૦. દવલું હોવું
૧૬૭૧. દવા લાગુ પડવી
૧૬૭૨. દવાદારુ કરવા
૧૬૭૩. દશા કરવી / ફરવી / બેસવી
૧૬૭૪. દશેરાના દિવસે જ ઘોડું ન દોડે
૧૬૭૫. દસ્તખત કરવા / દસ્તખત પોતે
૧૬૭૬. દહાડા ચડવા / ફરવા / ભરાઈ જવા / રહેવા
૧૬૭૭. દહાડો વળવો
૧૬૭૮. દહીંદૂધ બેઉમાં પગ રાખવો
૧૬૭૯. દળદર ફીટવું
૧૬૮૦. દળી, દળીને ઢાંકણીમાં
૧૬૮૧. દંગ રહી જવું / થઈ જવું
૧૬૮૨. દંગો કરવો / મચાવવો
૧૬૮૩. દંડ કરવો / થવો / ભરવો / માફ કરવો / વસુલ કરવો
૧૬૮૪. દંડ પીલવા / દંડબેઠક કરવી
૧૬૮૫. દંડવત પ્રણામ કરવા
૧૬૮૬. દા.ત. (દાખલા તરીકે)
૧૬૮૭. દાખડો કરવો
૧૬૮૮. દાખલાદલીલ સાથે રજૂઆત
૧૬૮૯. દાખલો આપવો / દેવો / બેસાડવો / લેવો
૧૬૯૦. દાખલો ગણવો
૧૬૯૧. દાઝ કાઢવી / ચડવી / રાખવી
૧૬૯૨. દાઝે બળવું
૧૬૯૩. દાઝયા પર ડામ દેવો

૧૬૯૪. દાટ વાળવો
૧૬૯૫. દાડા ગણવા
૧૬૯૬. દાડિયેણ / દાડિયો મજૂર
૧૬૯૭. દાડો કરવો
૧૬૯૮. દાઢ ગળવી / સળકવી
૧૬૯૯. દાઢમાં રાખવું / બોલવું
૧૭૦૦. દાઢી કરવી / બનાવવી / મુંડાવવી
૧૭૦૧. દાઢીના દોઢસો ને ચોટલીના ચારસો
૧૭૦૨. દાઢીની દાઢી ને સાવરણીની સાવરણી
૧૭૦૩. દાઢીમાં હાથ નાખવો
૧૭૦૪. દાઢે લાગવું / વળગવું
૧૭૦૫. દાણા નાખવા / જોવડાવવા
૧૭૦૬. દાણાપાણીનો જોગ કરવો / થવો
૧૭૦૭. દાણો દબાવી / ચાંપી જોવો
૧૭૦૮. દાદ આપવી / દેવી / માગવી / મેળવવી / સાંભળવી
૧૭૦૯. દાધારિંગો
૧૭૧૦. દાન ઉપર દક્ષિણા
૧૭૧૧. દાનત ખોરા ટોપરા જેવી થઈ જવી
૧૭૧૨. દાનો દુશ્મન સારો પણ મૂરખ મિત્ર ખોટો
૧૭૧૩. દાપું આપવું / ચૂકવવું / લેવું
૧૭૧૪. દાબ જમાવવો / બેસાડવો / રાખવો
૧૭૧૫. દાયજો કરવો
૧૭૧૬. દાવ જોઈને સોગઠી મારવી
૧૭૧૭. દાળ ઓરવી / ગળવી / ચડવી
૧૭૧૮. દાળ ન ગળવી / દાળમાં કાળું
૧૭૧૯. દાળ બગડે તેનો દહાડો બગડે, અથાણું બગડે તેનું વરસ બગડે

૧૭૨૦. દાંત અંબાઈ જવા
૧૭૨૧. દાંત આવવા
૧૭૨૨. દાંત કચકચાવીને કામ કરવું / કરડવા
૧૭૨૩. દાંત કાઢવા
૧૭૨૪. દાંત ખાટા કરી નાખવા
૧૭૨૫. દાંત ભાંગી નાંખવા
૧૭૨૬. દાંતિયાં કરવાં
૧૭૨૭. દાંતે તરણું પકડવું / લેવડાવવું
૧૭૨૮. દ્રાક્ષ ખાટી છે
૧૭૨૯. દિ. બ. (દિવાન બહાદૂર)
૧૭૩૦. દિમાગમાં વાત ઊતરવી
૧૭૩૧. દિલ દગડાઈ કરવી / ઊઠી જવું
૧૭૩૨. દિલ ખોલીને વાત કરવી
૧૭૩૩. દિલ દઈને કામ કરવું
૧૭૩૪. દિલદાર / દિલાવર / દિલેર માણસ
૧૭૩૫. દિલનો સાફ
૧૭૩૬. દિલસોજી પાઠવવી
૧૭૩૭. દિલ્હી હજી ઘણી દૂર છે
૧૭૩૮. દિલ્હીનો ઠગ / શાહુકાર
૧૭૩૯. દિવસ ફરવા
૧૭૪૦. દિવસ રહેવા
૧૭૪૧. દિવસનો ક્યાં દુકાળ છે ?
૧૭૪૨. દિવેલ પીધા જેવું મોઢું / દિવેલિયું ડાયું
૧૭૪૩. દિંગમૂઢ થઈ જવું
૧૭૪૪. દી ઊઠવો / ફરવો / વળવો
૧૭૪૫. દી ભરાઈ ગયા છે

૧૭૪૬. દીકરી એટલે સાપનો ભારો
૧૭૪૭. દીકરી તો પારકી થાપણ કહેવાય
૧૭૪૮. દીકરી ને ગાય, દોરે ત્યાં જાય
૧૭૪૯. દીઠે ડોળે ન બનવું
૧૭૫૦. દીતવારને દી અગતો પાળવો જોઈએ
૧૭૫૧. દીધે રાખો મારા ભાઈ
૧૭૫૨. દીવા તળે અંધારું
૧૭૫૩. દીવાલને પણ કાન હોય
૧૭૫૪. દીવો લઈને કૂવામાં પડવું
૧૭૫૫. દુકાન છે સાંકડી, ચા છે ફાંકડી
૧૭૫૬. દુકાળમાં અધિક માસ
૧૭૫૭. દુખતી રગ દબાવવી
૧૭૫૮. દુખણાં લેવા
૧૭૫૯. દુઃખના ઝાડ ઊગવાં / ડુંગર ખડકાવાં
૧૭૬૦. દુઃખીના દાળિયા થઈ જવું
૧૭૬૧. દુઃખનું ઓસડ દહાડા
૧૭૬૨. દુઃખે છે પેટ અને કૂટે છે માથું
૧૭૬૩. દુણાયેલી ખીચડી
૧૭૬૪. દુનિયાની હવા લાગવી
૧૭૬૫. દુર્વાસાનો અવતાર
૧૭૬૬. દુશ્મનનો દુશ્મન મિત્ર ગણાય
૧૭૬૭. દુહાઈ આપવી / દેવી
૧૭૬૮. દૂઝણી ગાયની લાત ભલી
૧૭૬૯. દૂધ પાઈને સાપ ઉછેરવો
૧૭૭૦. દૂધ, સાકર, એલચી, વરીઆળી ને દ્રાક્ષ
જો કંઈનો ખપ હોય તો પાંચેય વસ્તુ રાખ

૧૭૭૧. દૂધના દાંત / દૂધિયા દાંત
૧૭૭૨. દૂધનું દૂધ અને પાણીનું પાણી કરી નાખવું
૧૭૭૩. દૂધની બરી જમાવવી
૧૭૭૪. દૂધની બહેન / દૂધનો ભાઈ
૧૭૭૫. દૂધનો દાઝેલો છાશ પણ કૂંકી કૂંકીને પીએ
૧૭૭૬. દૂધમાં અને દહીંમાં પગ રાખવો
૧૭૭૭. દૂધમાંથી પોરા કાઢવા
૧૭૭૮. દૂધે ધોઈને પૈસા પાછા આપવા
૧૭૭૯. દૂધે ધોયેલાં હોવું
૧૭૮૦. દૂબળાં ઢોરને બગાં ઝાઝી
૧૭૮૧. દૂબળું ઢોર કૂસકે રાજી
૧૭૮૨. દે દામોદર દાળમાં પાણી
૧૭૮૩. દે ધનાધન / માર
૧૭૮૪. દેકારો કરવો
૧૭૮૫. દેખવું નહિ અને દાઝવું નહિ
૧૭૮૬. દેખાડી દેવું
૧૭૮૭. દેખાડો કરવો
૧૭૮૮. દેખાદેખી કરવી
૧૭૮૯. દેખાવ ખાતર
૧૭૯૦. દેખીતી રીતે
૧૭૯૧. દેખો ત્યાં ઠાર મારો
૧૭૯૨. દેડકાની પાંચશેરી
૧૭૯૩. દેવ દેવલાં સમાતા ન હોય ત્યાં પૂજારાને ક્યાં બેસાડવા
૧૭૯૪. દેવ પોઢી જવાં / દેવપોઢી અગિયારશ
૧૭૯૫. દેવલોક પામવું / દેવશરણ થવું
૧૭૯૬. દેવાળું કાઢવું / કૂંકવું / નીકળવું

૧૭૯૭. દેવું કરીને પણ ઘી પીવું
 ૧૭૯૮. દેશાટન કરવું / પર ઉપડવું
 ૧૭૯૯. દેશી માણસ
 ૧૮૦૦. દેશી હિસાબ
 ૧૮૦૧. દૈવત વિનાનું
 ૧૮૦૨. દોકડો નીકળી જવો
 ૧૮૦૩. દોટ મૂકવી / દોટંદોટા ભાગવું
 ૧૮૦૪. દોડધામ / દોડાદોડી કરી મૂકવી
 ૧૮૦૫. દોડવું હતું ને ઢાળ મળ્યો
 ૧૮૦૬. દોઢ ડાઘ્યાં થવું
 ૧૮૦૭. દોઢિયાંપાણી ખલાસ થઈ જવા / નો જોગ કરવો
 ૧૮૦૮. દોણી પકડાવવી
 ૧૮૦૯. દોમ દોમ સાયબી
 ૧૮૧૦. દોરદમામ ખલાસ થઈ જવો
 ૧૮૧૧. દોરાધાગા કરવા
 ૧૮૧૨. દોરી લોટો લઈને કમાવા નીકળી પડવું
 ૧૮૧૩. દોરીસંચાર કરવો
 ૧૮૧૪. દોસ્તીદાવે
 ૧૮૧૫. દોષનો ટોપલો બીજા પર ઢોળી દેવો
 ૧૮૧૬. દોહદ થવા
 ૧૮૧૭. દોંગાઈ કરવી

ધ

૧૮૧૮. ધકેલ પંચા દોઢસો
 ૧૮૧૯. ધક્કામૂકી કરવી / ધક્કે ચડાવવું
 ૧૮૨૦. ધક્કો ખવડાવવો / ખાવો / દેવો / પહોંચવો / પહોંચાડવો / મારવો /

લાગવો / વાગવો

૧૮૨૧. ધખવું
૧૮૨૨. ધખારો ઊપડવો / કરવો
૧૮૨૩. ધજાગરો બાંધવો / કરવો
૧૮૨૪. ધડ દઈને ના પાડી દેવી
૧૮૨૫. ધડ માથા વિનાની વાત કહેવી
૧૮૨૬. ધડાકો કરવો / ધડાકા-ફડાકા કરવા
૧૮૨૭. ધડાપીટ કરવી
૧૮૨૮. ધડામાર તૈયારી
૧૮૨૯. ધડો આપવો / કરવો / થવો / બેસાડવો / લેવો
૧૮૩૦. ધડોધડ
૧૮૩૧. ધણધણાવીને
૧૮૩૨. ધણી વગરના ઢોર જેવી હાલત
૧૮૩૩. ધણીધોરી વિનાનું
૧૮૩૪. ધણીની નજર એક, ચોરની નજર ચાર
૧૮૩૫. ધણીને સૂઝે ઢાંકણીમાં
૧૮૩૬. ધણીનો કોઈ ધણી નહિ
૧૮૩૭. ધત્ તેરી
૧૮૩૮. ધધડાવવું / ધધડાવી નાખવું
૧૮૩૯. ધન ઘડી અને ધન ભાગ
૧૮૪૦. ધનોતપનોત કાઢી નાખવું
૧૮૪૧. ધબ દઈને / ધબાક કરીને / ધબાંગ કરીને પડી જવું
૧૮૪૨. ધબડકો થવો / વળવો / વાળવો
૧૮૪૩. ધબધબાટી બોલાવવી
૧૮૪૪. ધબી જવું
૧૮૪૫. ધબેડી / ધોઈ નાખવો

૧૮૪૬. ધબ્બો મારવો / લાગવો
૧૮૪૭. ધમકાવવું / ધમકી આપવી
૧૮૪૮. ધમધમતું થઈ જવું / ધમધમી ઊઠવું
૧૮૪૯. ધમપછાડા કરવા
૧૮૫૦. ધમરોળી નાખવું
૧૮૫૧. ધમાચકડી મચાવવી
૧૮૫૨. ધમાધમ કરવી / ધમધમાવવું
૧૮૫૩. ધમાલ કરવી / થઈ જવી / મચી જવી
૧૮૫૪. ધરતી ધણધણી ઊઠવી
૧૮૫૫. ધરતીનો છેડો ઘર
૧૮૫૬. ધરપત આપવી / રાખવી / વળવી
૧૮૫૭. ધરમ કરતાં ધાડ પડી
૧૮૫૮. ધરમ ધક્કો ખાવો
૧૮૫૯. ધરમના કામમાં ઢીલ ન હોય
૧૮૬૦. ધરમની ગાયના દાંત ન જોવાય
૧૮૬૧. ધરમની બહેન / ધરમનો ભાઈ
૧૮૬૨. ધરમીને ત્યાં ધાડ, પાપીના પાસાં પોબાર
૧૮૬૩. ધરમૂળના ફેરફાર કરવા
૧૮૬૪. ધરવવું / ધરાવું / ધરો થવો
૧૮૬૫. ધર્મસંકટમાં મૂકાઈ જવું
૧૮૬૬. ધર્યું રહેવું
૧૮૬૭. ધરારપટેલ
૧૮૬૮. ધર્મસંકટ ઊભું થવું
૧૮૬૯. ધંધે વળગવું
૧૮૭૦. ધંધો કરવો / ખેડવો / જામવો
૧૮૭૧. ધ્યાન બહાર જવું / માં રાખવું / માં લેવું

૧૮૭૨. ધ્યાન ધરવું / માં બેસવું
૧૮૭૩. ધ્રુજારી છૂટવી / ધ્રુજાવી દેવું
૧૮૭૪. ધા નાખવી
૧૮૭૫. ધાક બેસાડવી / માં રહેવું / માં રાખવું
૧૮૭૬. ધાડ પડવી / પાડવી / મારવી
૧૮૭૭. ધાણીફૂટ બોલવું
૧૮૭૮. ધાન ધરપત ને ઘી સંપત
૧૮૭૯. ધાપ આપવી / ખાવી / મારવી
૧૮૮૦. ધાબું પડવું / બેસવું
૧૮૮૧. ધાબો દેવો
૧૮૮૨. ધામા નાખવા
૧૮૮૩. ધારાધોરણ ઘડવા
૧૮૮૪. ધારાવાડી કરવી
૧૮૮૫. ધાર્યું ધણીનું થાય
૧૮૮૬. ધિંગાણું કરવું / મચાવવું
૧૮૮૭. ધીકતો ધંધો
૧૮૮૮. ધીખતી ધરાની ચાલ ચાલવી
૧૮૮૯. ધીરજ આપવી / ધરવી
૧૮૯૦. ધીરજના ફળ મીઠા હોય
૧૮૯૧. ધુબાકા મારવા / હોવા
૧૮૯૨. ધુમાડાને બાયકા ભર્યો કંઈ ન વળે
૧૮૯૩. ધૂણવું
૧૮૯૪. ધૂણી ધખાવીને બેસી જવું
૧૮૯૫. ધૂન ઊપડવી / ચડવી / લાગવી
૧૮૯૬. ધૂમ કમાણી કરવી
૧૮૯૭. ધૂમ મચી જવી / મચાવવી

૧૮૯૮. ધૂળ ઉપર લીંપણ ન કરાય
૧૮૯૯. ધૂળ કાઢી નાખવી / ખંખેરવી / ઝાટકવી
૧૯૦૦. ધૂળ ચાટતા / ભેગા થઈ જવું
૧૯૦૧. ધૂળ ને ઢેફાં
૧૯૦૨. ધૂળમાં લીટા તાણવા
૧૯૦૩. ધૂળઘાણી કરી નાખવું / થઈ જવું
૧૯૦૪. ધૂળઘાણી ને વા પાણી
૧૯૦૫. ધૂંસરી ઊપાડવી / એ જોડાવું
૧૯૦૬. ધોઈ પીવું
૧૯૦૭. ધોકા પંથ ચલાવવો / ધોકાવાળી કરવી
૧૯૦૮. ધોકે ધોકે ધોઈ નાખવું
૧૯૦૯. ધોકે નાર પાંસરી
૧૯૧૦. ધોકો મારીને ધરમ કરાવવો
૧૯૧૧. ધોખો કરવો
૧૯૧૨. ધોડા કરવા
૧૯૧૩. ધોડી ધોડીને હરખભેર જવું
૧૯૧૪. ધોણ ધોવી
૧૯૧૫. ધોબીનો કૂતરો, નહિ ઘરનો નહિ ઘાટનો
૧૯૧૬. ધોબીપછાડ આપવી / ખાવી
૧૯૧૭. ધોમધખતો તડકો
૧૯૧૮. ધોયેલ મૂળા જેવો
૧૯૧૯. ધોલધપાટ કરવી
૧૯૨૦. ધોળા દિવસે / બપોરે તારા દેખાવા
૧૯૨૧. ધોળામાં ધૂળ પડી
૧૯૨૨. ધોળિયા સાથે કાળિયો રહે, વાન ન આવે પણ સાન જરૂર આવે
૧૯૨૩. ધોળી ધજા ફરકાવવી

૧૯૨૪. ધોળું પૂણી જેવું / ધોળું ફક / ધોળું બાસ્તા જેવું
 ૧૯૨૫. ધોળે ધરમે
 ૧૯૨૬. ધોળો હાથી બાંધવો

ન

૧૯૨૭. ન આવડે ભીખ તો વૈદું શીખ
 ૧૯૨૮. ન કરું વરો, જમું ખરો ને મને શેઠ કરો
 ૧૯૨૯. ન કરે નારાયણ ને...
 ૧૯૩૦. ન ઘરનો, ન ઘાટનો
 ૧૯૩૧. ન ત્રણમાં, ન તેરમાં, ન છપ્પનના મેળમાં
 ૧૯૩૨. ન બોલ્યામાં નવ ગુણ
 ૧૯૩૩. ન મળી નારી એટલે સહેજે બાવા બ્રહ્મચારી
 ૧૯૩૪. ન મામા કરતા કહેણો મામો સારો
 ૧૯૩૫. નકટા દેવને ખાસડાની પૂજા હોય
 ૧૯૩૬. નકટાની જમાત
 ૧૯૩૭. નકલમાં અક્કલ ન હોય
 ૧૯૩૮. નકોરડો ઉપવાસ કરવો
 ૧૯૩૯. નક્કી કરવું / જ માનવું / ઠરાવવું / થઈ જવું
 ૧૯૪૦. નખ જેવું
 ૧૯૪૧. નખથી માથા સુધી
 ૧૯૪૨. નખમાં યે રોગ ન હોવો
 ૧૯૪૩. નખરાં કરવાં
 ૧૯૪૪. નખશિખ ઝાળ લાગવી / સળગી ઊઠવું
 ૧૯૪૫. નખોદ જવું / નીકળવું / વળી જવું
 ૧૯૪૬. નગદ નારાયણ
 ૧૯૪૭. નગારખાનામાં પીપૂડીનો અવાજ ક્યાંથી સંભળાય ?

૧૯૪૮. નજર ઉતારવી / કરડી કરવી / ચુકાવવી / ઝૂકી જવી / પહોંચવી / ફેંકવી / બગડવી / લાગવી / રાખવી
૧૯૪૯. નજર અંદાજ કરવું
૧૯૫૦. નજરકેદની સજા
૧૯૫૧. નજરે ચડી જવું
૧૯૫૨. નજરે જોયાનું ઝેર છે
૧૯૫૩. નજરોનજર જોયેલું
૧૯૫૪. નણંદની નણંદ નાતરે જાય ને મારે હૈયે હરખ ન માય
૧૯૫૫. નથ ઉતારવી / ઘાલવી
૧૯૫૬. નદી નાવ સંજોગ
૧૯૫૭. નદીના મૂળ અને ઋષિના કુળ ન શોધાય
૧૯૫૮. નદીમાં નાહો પુણ્ય મળે તો બધા મગરમચ્છ સ્વર્ગે જ જાય
૧૯૫૯. નનૈયો ભણવો
૧૯૬૦. નપાવટ પુરવાર થવું
૧૯૬૧. નપાસ થવું
(અંગ્રેજીમાં ફેઈલ થવાય, ગુજરાતીમાં નપાસ થવું પડે !)
૧૯૬૨. નબળો ધણી ભૈરી પર શૂરો
૧૯૬૩. નમક અદા કરવું / નમકહરામી કરવી
૧૯૬૪. નમતું આપવું / જોખવું / મૂકવું
૧૯૬૫. નમાજ પઢતા મસીદ કોટે વળગી
૧૯૬૬. નમે તે સૌને ગમે
૧૯૬૭. નરણાં કોઠે
૧૯૬૮. નરમ ઘેંશ જેવું થઈ જવું / નરમ પડી જવું / નરમાઈ દાખવવી
૧૯૬૯. નરો વા કુંજરો વા
૧૯૭૦. નવ ગજના નમસ્કાર
૧૯૭૧. નવ નેજાં પાણી ઊતરવું

૧૯૭૨. નવડાવી નાખવું
૧૯૭૩. નવરો ધૂપ
૧૯૭૪. નવરો બેઠો નખ્ખોદ કાઢે
૧૯૭૫. નવલશા હીરજી
૧૯૭૬. નવાઈ ઉપજવી / લાગવી
૧૯૭૭. નવાજિશ કરવી
૧૯૭૮. નવાજૂની થવી
૧૯૭૯. નવાણિયો કૂટાઈ ગયો
૧૯૮૦. નવાણુંનો ધક્કો લાગવો
૧૯૮૧. નવી આંખે જૂના તમાશા
૧૯૮૨. નવી ગિલ્લી નવો દાવ
૧૯૮૩. નવી નવાઈની વાત
૧૯૮૪. નવી વહુ નવ દહાડા
૧૯૮૫. નવે નાકે દિવાળી
૧૯૮૬. નવો મુલ્લો બાંગ વધુ જોરથી પોકારે
૧૯૮૭. નવો મુસલમાન નવ વાર નમાજ પઢે
૧૯૮૮. નશામાં ચૂર થવું / નશો ઉતરવો / કરવો / ચડવો
૧૯૮૯. નસકોરાં બોલાવવા
૧૯૯૦. નસકોરી ફૂટવી
૧૯૯૧. નસીબ અવળા હોય તો ભોંયમાંથી ભાલા વાગે
૧૯૯૨. નસીબ આડે પાંદડું
૧૯૯૩. નસીબ ઊઘડવું / ખૂલવું / જાગવું / જાગી ઊઠવું / જોવડાવવું / ફરવું / ફૂટી જવું
૧૯૯૪. નસીબ કંઈ વેચી ખાધું નથી
૧૯૯૫. નસીબ બે ડગલા આગળનું આગળ રહે છે
૧૯૯૬. નસીબ બેઠેલાનું બેઠું રહે, દોડતાનું દોડતું રહે

૧૯૯૭. નસીબનું પાંદડું ફરવું
૧૯૯૮. નસીબનો બળિયો
૧૯૯૯. નસ્તર મૂકવું / મૂકાવવું
૨૦૦૦. નળિયાં ચારવા
૨૦૦૧. નંખાઈ જવું
૨૦૦૨. નંદના ફંદ ગોવિંદ જાણો
૨૦૦૩. નંબર લાગવો
૨૦૦૪. નાક ઉપર માખી ન બેસવા દેવી
૨૦૦૫. નાક ઊંચું રાખવું / કપાઈ જવું / વીંધવું
૨૦૦૬. નાક કપાવી અપશુકન ન કરાવાય
૨૦૦૭. નાક કાપીને હાથમાં આપવું
૨૦૦૮. નાક જેવું કાંઈ છે કે નહિ ?
૨૦૦૯. નાક દાબીએ તો મોં ઊઘડે
૨૦૧૦. નાકલીટી તાણવી
૨૦૧૧. નાકની દાંડીએ ચાલ્યા જવું
૨૦૧૨. નાકનું ટીચકું ઉપર ચડી જવું
૨૦૧૩. નાકલીટી ખેંચવી / તાણવી
૨૦૧૪. નાકા ઉપરની દુકાન
૨૦૧૫. નાકાવેરો
૨૦૧૬. નાકે છી ગંધાતી નથી
૨૦૧૭. નાકે દમ આવી જવો / લાવી દેવો
૨૦૧૮. નાકોડી ફૂટવી
૨૦૧૯. નાખી દેવા જેવી વાત કરવી
૨૦૨૦. નાગાની પાનશેરી ભારે હોય
૨૦૨૧. નાગાને નાવું શું અને નીચોવવું શું ?
૨૦૨૨. નાચવું ન હોય તો કહે આંગણું વાંકું

૨૦૨૩. નાટક કરવું / નાટકીયાવેડા કરવા
૨૦૨૪. નાડ પકડવી / પકડી લેવી / પારખવી
૨૦૨૫. નાડું પકડી રાખવું
૨૦૨૬. નાણા વગરનો નાથીયો, નાણો નાથાલાલ
૨૦૨૭. નાણા વિનાનો નર નિમાણો
૨૦૨૮. નાણી જોવું
૨૦૨૯. નાણું મળશે પણ ટાણું નહિ મળે
૨૦૩૦. નાતનો માલ નાત જમે, મુસાભાઈના વા ને પાણી
૨૦૩૧. નાતબહાર કરવો / મૂકવો
૨૦૩૨. નાતરું કરવું / નાતરે જવું
૨૦૩૩. નાદ લાગવો / નાદે ચડી જવું
૨૦૩૪. નાદારી નોંધાવવી
૨૦૩૫. નાના બાપનું થવું
૨૦૩૬. નાના મોઢે મોટી વાત
૨૦૩૭. નાનો પણ રાઈનો દાણો
૨૦૩૮. નામ કમાવું / કાઢવું / ગાજવું / ડુબાડવું / દેવું / ન લેવું / પર થૂંકવું / બદનામ થવું / બોળવું
૨૦૩૯. નામનિશાન ન રહેવું / મીટાવી દેવું
૨૦૪૦. નામનું / નામ પૂરતું
૨૦૪૧. નામનું નાહી નાખવું
૨૦૪૨. નામુક્કર જવું
૨૦૪૩. નામું માંડવું
૨૦૪૪. નામે કરવું / ચડાવવું
૨૦૪૫. નારદવેડા કરવા
૨૦૪૬. નારિયેળ આપવું / ચડાવવું / પકડાવવું / પરખાવવું
૨૦૪૭. નારી જોઈ મુનિવર ચળે

૨૦૪૮. નાહી નાખવું / પરવારવું
૨૦૪૯. નિ.મુ. (નિયમ મુજબ)
૨૦૫૦. નિકંદન કાઢવું / નીકળી જવું
૨૦૫૧. નિયત ખરાબ થવી / ફરવી / બગડવી
૨૦૫૨. નિયમ કરવો / ઠરાવવો / પાળવો / બાંધવો / રાખવો / લેવો
૨૦૫૩. નિરાંત થવી / વળવી
૨૦૫૪. નિવેડો આણવો / લાવવો
૨૦૫૫. નિવેદ કરવાં / ધરવાં
૨૦૫૬. નિસાસો નાખવો / મૂકવો / લાગવો / લેવો / વહોરવો
૨૦૫૭. નીચી મૂંડીએ સાંભળી લેવું / હાલતા થવું
૨૦૫૮. નીર-ક્ષીર વિવેક
૨૦૫૯. નીવડે વખાણ થાય
૨૦૬૦. નૂરિયો જમાલિયો
૨૦૬૧. નેપાળો આપી દેવો
૨૦૬૨. નેવાના પાણી મોભે ના ચડે
૨૦૬૩. નેવે મૂકવું
૨૦૬૪. નૈયું પાકવું
૨૦૬૫. નૈવેદ્ય ધરવું / ધરાવવું
૨૦૬૬. નોકર ખાય તો નફો જાય, શેઠ ખાય તો મૂડી જાય
૨૦૬૭. નોખું તરી આવવું
૨૦૬૮. નોતરું આપવું / દેવું / મોકલવું
૨૦૬૯. નોબત આવવી / ન આવવા દેવી
૨૦૭૦. નોરે પડવું
૨૦૭૧. નોંધ કરવી / લેવી / નોંધણી કરવી
૨૦૭૨. નોંધારાનો આધાર
૨૦૭૩. ન્યાલ થઈ જવું

૨૦૭૫. પ.પૂ. (પરમ પૂજ્ય)
૨૦૭૬. પકડ આવવી / બેસી જવી / માં આવવું / માં લેવું
૨૦૭૭. પકડાઈ જવું / પકડાવી દેવું
૨૦૭૮. પકડી પાડવું / રાખવું / લેવું
૨૦૭૯. પક્કાઈ કરવી
૨૦૮૦. પક્ષ ખેંચવો / તાણવો / લેવો / પક્ષપાત કરવો / રાખવો
૨૦૮૧. પખાળ લેવી
૨૦૮૨. પગ આડોઅવળો થવો / આવવા / ઉપર ઊભા રહેવું / ઉપર પગ ચડાવી
બેસી જવું / ઉપાડી ચાલવું / કરી જવું / કુંડાળામાં પડી જવો / ઘસવા /
ઘસાઈ જવા / ઘાલવો / ચલાવવા / છૂટા કરવા / જમાવવા / ટકવો /
ટાળવો / ઠરવો / ઢસરડવો / ઢીલાં થઈ જવાં / દાબવાં / ન ઊપડવો / નીચે
રેલો આવવો / નીચેથી જમીન ખસી જવી / પકડવા / પહોળા કરવા /
પાછા પડવા / પાણી પાણી થઈ જવા / ભારે થવા / મૂકવાની જગ્યા ન
હોવી / લપસી જવો / વાળી બેસવું
૨૦૮૩. પગ એકીબેકી રમતા થઈ જવા
૨૦૮૪. પગચંપી કરવી
૨૦૮૫. પગપેસારો કરવો
૨૦૮૬. પગભર કરવું / થવું
૨૦૮૭. પગરખાંમાં પગ મૂકવો
૨૦૮૮. પગરણ કરવું / માંડવું
૨૦૮૯. પગલાં ઓળખવાં / કરવાં / પાડવાં / પારખવાં / ભરવાં
૨૦૯૦. પગલું દબાવવું / પગેરું કાઢવું
૨૦૯૧. પગલે પગલે ચાલવું

૨૦૯૨. પગે પડવું / લાગવું
૨૦૯૩. પચાવી પાડવું
૨૦૯૪. પછડાટિયાં ખાવાં
૨૦૯૫. પછેડી પ્રમાણે સોડ તાણવી
૨૦૯૬. પટ કરતાં / દઈને
૨૦૯૭. પટકવું / પટકાવું / પટકી પાડવી
૨૦૯૮. પટિયાં પાડવાં
૨૦૯૯. પટ્ટી પાડવી
૨૧૦૦. પડખું સેવવું / દેવું
૨૧૦૧. પડખે ઊભું રહેવું / ચડવું / રહેવું
૨૧૦૨. પડઘમ વાગવાં
૨૧૦૩. પડતી થવી
૨૧૦૪. પડતું નાખવું / પડતું મૂકવું
૨૧૦૫. પડતો બોલ ઝીલવો
૨૧૦૬. પડદા પાછળ રહીને કામ કરવું / દોરી ખેંચવી
૨૧૦૭. પડશે તેવા દેવાશે
૨૧૦૮. પડી ટેવ તે તો ટળે કેમ ટાળી
૨૧૦૯. પડી નથી
૨૧૧૦. પડી પટોડે ભાત, ફાટે પણ ફીટે નહિ
૨૧૧૧. પડી ભાંગવું / રહેવું
૨૧૧૨. પડીકું વાળી નાખવું / પડીકે બંધાવું
૨૧૧૩. પડીને પાદર થઈ જવું
૨૧૧૪. પડું પડું થવું
૨૧૧૫. પડ્યા ઉપર પાટું
૨૧૧૬. પડ્યા પાથર્યા રહેવું
૨૧૧૭. પડ્યું પાનું નિભાવી લેવું

૨૧૧૮. પડ્યો પોદળો ધૂળ ઊંચક્યા વિના ન રહે
૨૧૧૯. પડ્યો બોલ ઝીલવો
૨૧૨૦. પઢાવેલો પોપટ
૨૧૨૧. પત ખોવી / ગુમાવવી / જવી / રાખવી
૨૧૨૨. પતાવી દેવું / નાખવું / પતી જવું
૨૧૨૩. પતીકાં કરવાં
૨૧૨૪. પત્તર ખાંડવી / ફાંડવી / ઠોકવી / રગડી નાખવી
૨૧૨૫. પત્તો ખાવો / મળવો / લાગવો
૨૧૨૬. પથરો નાખવો / મારવો
૨૧૨૭. પથારી કરવી / પાથરવી / ફેરવી નાખવી
૨૧૨૮. પથારીવશ થવું
૨૧૨૯. પથારો પાથરવો
૨૧૩૦. પથ્થર ઉપર પાણી
૨૧૩૧. પથ્થર સાથે માથું ફોડવું
૨૧૩૨. પદેડી (પદોડી) કરવી / કાઢવી
૨૧૩૩. પનારો પડવો / પાડવો
૨૧૩૪. પનોતી ઊતરવી / જવી / બેસવી
૨૧૩૫. પરચો આપવો / દેખાડવો
૨૧૩૬. પરણેલાં પસ્તાય ને કુંવારાં કોડે મરે
૨૧૩૭. પરણ્યા નથી પણ પાટલે તો બેઠા છો ને?
૨૧૩૮. પરબારું ને પોણાબારું
૨૧૩૯. પરભવ સુધારવો / પરભવનું ભાથું બાંધવું
૨૧૪૦. પરમાટી ખાવી
૨૧૪૧. પરલોક જવું / પામવું / સિધાવવું
૨૧૪૨. પરવશ થઈ જવું / પરાધિન થવું
૨૧૪૩. પરવા કરવી / રાખવી / ન કરવી / ન રાખવી

૨૧૪૪. પરવારવું / પરવારી જવું / બેસવું
૨૧૪૫. પરસેવાના રેલાં ઊતરવા / પરસેવે રેબઝેબ થઈ જવું
૨૧૪૬. પરસેવાનું ધન / પરસેવાની કમાણી
૨૧૪૭. પરસેવો ઉતારવો / છૂટી જવો / પાડવો / રેડવો
૨૧૪૮. પરાક્રમ કરવું
૨૧૪૯. પલટી મારવી
૨૧૫૦. પલાળ્યું છે એટલે મૂંડાવવું તો પડશે જ ને
૨૧૫૧. પલાણ માંડવું / પલાણે ચડવું
૨૧૫૨. પલાંઠી મારવી / વાળવી / વાળીને બેસવું
૨૧૫૩. પલીતો ચાંપવો
૨૧૫૪. પલોટવું / પલોટાવું
૨૧૫૫. પલ્લું નમવું / ભારે થવું
૨૧૫૬. પલ્લે પડવું
૨૧૫૭. પવન પ્રમાણે પીઠ ફેરવવી / સઢ ફેરવવો
૨૧૫૮. પવન કાઢવો / ચાલવો / ભરાવો / લાગવો
૨૧૫૯. પસ્તાળ પડવી / પાડવી
૨૧૬૦. પહાડ જેવડી ભૂલ કરવી
૨૧૬૧. પહેરામણી આપવી / કરવી
૨૧૬૨. પહેરો દેવો / બેસાડવો / ભરવો / મૂકવો
૨૧૬૩. પહેલ કરવી / પાડવી
૨૧૬૪. પહેલા ખોળાનું
૨૧૬૫. પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા
૨૧૬૬. પહેલે કોળિયે માખી આવી
૨૧૬૭. પહેલો ઘા પરમેશ્વરનો
૨૧૬૮. પહેલો સગો પાડોશી
૨૧૬૯. પહોળા થઈને ફરવું / થવું

૨૧૭૦. પહોંચ બહારની વાત
૨૧૭૧. પહોંચા કરડવા
૨૧૭૨. પહોંચતો માણસ
૨૧૭૩. પહોંચેલ માયા / બુટ્ટી
૨૧૭૪. પહોંચી વળવું / વળે તેવું
૨૧૭૫. પંકાઈ જવું
૨૧૭૬. પંખીના બચ્ચાને પાંખ આવે એટલે એ માળામાંથી ઊડી જાય
૨૧૭૭. પંખો કરવો / ખાવો / નાખવો
૨૧૭૮. પંગત ઊઠવી / પડવી / બેસવી
૨૧૭૯. પંચ કહે તે પરમેશ્વર
૨૧૮૦. પંચક બેસવું
૨૧૮૧. પંચતીર્થા કરવી
૨૧૮૨. પંચત્વ પામવું
૨૧૮૩. પંચમ આરો કઠણ છે, ધરમ કરશે તે સુખી થશે
૨૧૮૪. પંચાત કરવી / વહોરવી / માં પડવું
૨૧૮૫. પંચોલામાં જમવા બેસવું
૨૧૮૬. પંજામાં આવવું / પડવું / ફસાવું / લેવું
૨૧૮૭. પા પા પગલી ભરવી
૨૧૮૮. પાઈ પાઈનો મોહતાજ
૨૧૮૯. પાઈની પેદાશ નહિ ને ઘડીની ફુરસદ નહિ
૨૧૯૦. પાકા ઘડે કાંઠા ન ચડે
૨૧૯૧. પાકું પાન ગમે ત્યારે ખરી પડે
૨૧૯૨. પાકે પાપે કામ કરવું / વાત આવવી
૨૧૯૩. પાકો ગણતરીબાજ / ઘંટ
૨૧૯૪. પાઘડી આપી જગ્યા ભાડેથી લેવી
૨૧૯૫. પાઘડી ઉછાળવી / ફેરવી નાખવી / સંભાળવી

૨૧૯૬. પાઘડી ભેંસ ચાવી ગઈ
૨૧૯૭. પાઘડીનો વળ છોડે આવે
૨૧૯૮. પાછળ ઠેલવું
૨૧૯૯. પાછા થવું
૨૨૦૦. પાછા પગ કરવા પિયર જવું
૨૨૦૧. પાછા પડવું / પાછી પાની કરવી
૨૨૦૨. પાટલી ફેરવવી / બદલવી
૨૨૦૩. પાટલે બેસાડી પૂજા કરવી
૨૨૦૪. પાટિયાં બેસી જવાં
૨૨૦૫. પાટો બાઝવો
૨૨૦૬. પાઠ ભણાવવો / મળવો / લેવો / શીખવો
૨૨૦૭. પાડ કરવો / માનવો
૨૨૦૮. પાડા ઉપર પાણી / મૂંડવાં
૨૨૦૯. પાડાના વાંકે પખાલીને ડામ
૨૨૧૦. પાડાની જેમ પડ્યા રહેવું
૨૨૧૧. પાણી ઉતરવું / ઉતારવું / ચડવું / ચડાવવું / જવું / દેખાડવું / પાવું / ફરી વળવું / ફેરવવું / બતાવવું / ભરવું / માપવું / મૂકવું / વિનાનું
૨૨૧૨. પાણી પહેલા પાળ બાંધી લેવી
૨૨૧૩. પાણી પાણી કરી નાખવું
૨૨૧૪. પાણી પીને ઘર પૂછવું
૨૨૧૫. પાણી માગે ત્યાં દૂધ હાજર
૨૨૧૬. પાણી વલોવ્યે ઘી ન નીકળે
૨૨૧૭. પાણીચું આપવું
૨૨૧૮. પાણીને મૂલે
૨૨૧૯. પાણીની જેમ પૈસા વાપરવા / વેરવા
૨૨૨૦. પાણીમાં બેસી જવું

૨૨૨૧. પાણીમાં રહીને મગર સાથે વેર ન બંધાય
૨૨૨૨. પાનો ચડવો / ચડાવવો
૨૨૨૩. પાપ છાપરે ચડીને પોકારે
૨૨૨૪. પાપ ટળવું / ધોવું / લાગવું
૨૨૨૫. પાપડતોડ પહેલવાન
૨૨૨૬. પાપડી ભેગી ઈયળ બજાય
૨૨૨૭. પાપના પોટલાં બાંધવાં
૨૨૨૮. પાપનો ઘડો ભરાય એટલે ફૂટવાનો જ
૨૨૨૯. પાપી પેટનો સવાલ છે
૨૨૩૦. પામી જવું
૨૨૩૧. પાયાનો પથ્થર બનવું
૨૨૩૨. પાયો ચણવો / નાખવો
૨૨૩૩. પાર પડવું / પાડવું
૨૨૩૪. પાર પામવો
૨૨૩૫. પારકા કજિયા ઉછીના ન લેવાય
૨૨૩૬. પારકા છોકરાને જતિ કરવા સૌ તૈયાર હોય
૨૨૩૭. પારકી અધિયારી / પંચાતમાં શું કામ પડવું?
૨૨૩૮. પારકી આશ સદા નિરાશ
૨૨૩૯. પારકી છઠ્ઠીનો જાગતલ
૨૨૪૦. પારકી મા જ કાન વિંધે
૨૨૪૧. પારકી લેખણ, પારકી શાહી, મત્તું મારે માવજીભાઈ!
૨૨૪૨. પારકી પીડા, પારકી પંચાત ન વહોરો મારા માવજીભાઈ
૨૨૪૩. પારકે પાટલે બેસવું ને વળી ખોંખારા ખાવા
૨૨૪૪. પારકે પાદર પહોળા થવું
૨૨૪૫. પારકે પૈસે દિવાળી / પરમાનંદ
૨૨૪૬. પારકે બાજરે પોંક અને માવજીભાઈ પહોળા!

૨૨૪૭. પારકે ભાણે લાડુ મોટો દેખાય
૨૨૪૮. પારખું કરવું / લેવું
૨૨૪૯. પારણાં કરવા
૨૨૫૦. પારણું બંધાવું
૨૨૫૧. પારાયણ કરવી / માંડવી
૨૨૫૨. પારો ઊતરી જવો / ઊંચે ચડવો
૨૨૫૩. પારોઠના પગલાં ભરવાં / પીછેહઠ કરવી
૨૨૫૪. પાલવ પાથરવો
૨૨૫૫. પાશેરામાં પહેલી પૂણી છે
૨૨૫૬. પાસા અવળા પડવા / પોબાર પડવા / ફેંકવા / સવળા પડવા / સીધા પડવા
૨૨૫૭. પાળીપોષીને મોટું કરવું
૨૨૫૮. પાંખમાં લેવું / ભરાવું
૨૨૫૯. પાંખો આવવી / કાપી નાખવી
૨૨૬૦. પાંગળા બની જવું
૨૨૬૧. પાંચમની છઠ્ઠ ક્યારે ન થાય
૨૨૬૨. પાંચમાં પૂછાય તેવો
૨૨૬૩. પાંચમી કતારિયો
૨૨૬૪. પાંચે આંગળીએ દેવ પૂજવા
૨૨૬૫. પાંચેય આંગળી ઘીમાં
૨૨૬૬. પાંચેય આંગળી સરખી ન હોય
૨૨૬૭. પાંથી પાડવી
૨૨૬૮. પાંદડાની જેમ થર થર ધૂજવું
૨૨૬૯. પાંસરુંદોર કરી નાખવું / થઈ જવું
૨૨૭૦. પિત્તો જવો / ઊછળવો
૨૨૭૧. પિયરની પાલખી કરતાં સાસરિયાની સૂળી સારી
૨૨૭૨. પીછો કરવો / છોડાવવો / પકડવો

૨૨૭૩. પીઠ ઉઘાડી પડવી / ઢાંકવી / થાબડવી / ફેરવવી
૨૨૭૪. પીઠ પાછળ ઘા કરવો / બોલવું
૨૨૭૫. પીઠી ચોળવી
૨૨૭૬. પીળું તેટલું સોનું નહિ, ઊજળું તેટલું દૂધ નહિ
૨૨૭૭. પીળું પચરક
૨૨૭૮. પીંખી નાખવું
૨૨૭૯. પુણ્ય આડે આવવું / પરવારી જવું
૨૨૮૦. પુત્રના લક્ષણ પારણામાંથી ને વહુના લક્ષણ બારણામાંથી
૨૨૮૧. પુરાણ માંડવું
૨૨૮૨. પૂછતો નર પંડિત થાય
૨૨૮૩. પૂજો તો દેવ, નહિ તો પથ્થર
૨૨૮૪. પૂળો મૂકવો
૨૨૮૫. પૂંછડી પટપટાવવી
૨૨૮૬. પૂંછડું પકડ્યું તે પકડ્યું
૨૨૮૭. પેચ લડાવવા
૨૨૮૮. પેચૂટી / પેચોટી / પિચોટી ખસી જવી
૨૨૮૯. પેટ કરાવે વેઠ
૨૨૯૦. પેટ ખોલીને / પેટછૂટી વાત કરવી
૨૨૯૧. પેટ ચોળીને શૂળ ઊભું ન કરાય
૨૨૯૨. પેટ છે કે પાતાળ ?
૨૨૯૩. પેટ ઠારવું / પેટ બાળવું
૨૨૯૪. પેટ પકડીને હસવું
૨૨૯૫. પેટ પર પાટું મારવું
૨૨૯૬. પેટ મોટું રાખવું
૨૨૯૭. પેટનું પાણી ન હલવું
૨૨૯૮. પેટને ભાડું આપવું

૨૨૯૯. પેટનો ખાડો પૂરવો
૨૩૦૦. પેટનો બળ્યો ગામ બાળે
૨૩૦૧. પેટપૂજા કરવી
૨૩૦૨. પેટમાં આગ ઊઠવી / બિલાડાં બોલવાં
૨૩૦૩. પેટમાં ક્યાં દુઃખે છે ?
૨૩૦૪. પેટમાં ઘુસી / પેસી જવું
૨૩૦૫. પેટમાં ચૂંક ઉપડવી
૨૩૦૬. પેટમાં તેલ રેડાવું
૨૩૦૭. પેટમાં ધ્રાસકો પડવો / ફાળ પડવી
૨૩૦૮. પેટમાં પેસીને પગ પહોળા કરવા
૨૩૦૯. પેટમાં બળવું
૨૩૧૦. પેટવરાણે મજૂરી કરવી
૨૩૧૧. પેટિયું રળી લેવું
૨૩૧૨. પેટે પાટા બાંધવા / પથરો પડવો
૨૩૧૩. પેરવી કરવી
૨૩૧૪. પેંગડામાં પગ નાખવો / મૂકવો
૨૩૧૫. પૈસા ખોટા થવા / પાણીમાં જવા
૨૩૧૬. પૈસા તો ડાબા હાથનો મેલ છે
૨૩૧૭. પૈસાના કંઈ ઝાડ નથી ઊગતાં
૨૩૧૮. પૈસાનાં ચાળા / ખેલ
૨૩૧૯. પૈસાનું પાણી કરવું
૨૩૨૦. પૈસો મારો પરમેશ્વર ને હું પૈસાનો દાસ
૨૩૨૧. પોચું ભાળી જવું
૨૩૨૨. પોત પ્રકાશવું
૨૩૨૩. પોતાના પગ નીચે રેલો આવે ત્યારે જ ખબર પડે
૨૩૨૪. પોતાની ગલીમાં કુતરો પણ સિંહ

૨૩૨૫. પોતાની જાતને ઘસી નાખવી
૨૩૨૬. પોતાની વાત પકડી રાખવી
૨૩૨૭. પોતાનું સાજું કરવું
૨૩૨૮. પોતાનો જ કક્કો ખરો કરવો
૨૩૨૯. પોતાનો રૂપિયો ખોટો હોય તે બીજાને શું કહે ?
૨૩૩૦. પોતાં મૂકવાં
૨૩૩૧. પોતિયાં ઢીલા થઈ જવા
૨૩૩૨. પોતિયું કાઢીને ઊભા રહેવું
૨૩૩૩. પોતું કરવું
૨૩૩૪. પોતે, જાતે, પંડે
૨૩૩૫. પોથી માંહેના રીંગણા
૨૩૩૬. પોદળામાં સાંઠો
૨૩૩૭. પોપટ થઈ જવું / બની જવું
૨૩૩૮. પોપટની જેમ પટ પટ બોલવું / પોપટિયું જ્ઞાન
૨૩૩૯. પોપાબાઈનું રાજ
૨૩૪૦. પોબારા ગણી જવા
૨૩૪૧. પોલ કાતરવી / ખૂલવી / છતી થવી
૨૩૪૨. પોલંપોલ ચલાવવી
૨૩૪૩. પોશપોશ આંસુ સારવા
૨૩૪૪. પ્રભુતામાં પગલાં પાડવા
૨૩૪૫. પ્રસાદ આપવો / પ્રસાદી ચખાડવી
૨૩૪૬. પ્રાણ ને પ્રકૃતિ સાથે જ જાય
૨૩૪૭. પ્રાણ પાથરવો
૨૩૪૮. પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરવી
૨૩૪૯. પ્રીત પરાણે ન થાય

૨૩૫૦. ફઈને મૂછ ઊગે તો તેને કાકો કહેવાય
૨૩૫૧. ફક્કડ ગિરધારી
૨૩૫૨. ફજેતીનો ફાળકો
૨૩૫૩. ફટ છે તને
૨૩૫૪. ફટકા મારવા / ફટકાબાજી કરવી / ફટકારવું / ફટકારી દેવું
૨૩૫૫. ફટકી જવું
૨૩૫૬. ફટકો ખાવો / પડવો / મારવો / લગાવવો / વાગવો
૨૩૫૭. ફટફટિયું
૨૩૫૮. ફટવવું
૨૩૫૯. ફટાકડા ફોડી આઘા ખસી જવું
૨૩૬૦. ફટાકડી / ફટાકો
૨૩૬૧. ફટાણાં ગાવા
૨૩૬૨. ફટાફટ / ફટોફટ / ફડાક દઈને કામ પતાવી નાખવું
૨૩૬૩. ફટાયો કુંવર
૨૩૬૪. ફટીચર
૨૩૬૫. ફડકો પડી જવો
૨૩૬૬. ફડચામાં જવું / લઈ જવું
૨૩૬૭. ફડદું નીકળી જવું
૨૩૬૮. ફડાકા મારવા / ફડાકીદાસ / ફડાકેબાજ
૨૩૬૯. ફણગાવવું / ફણગો ફૂટવો
૨૩૭૦. ફતંગ દેવાળિયો
૨૩૭૧. ફદિયા / ફદિયું
૨૩૭૨. ફનાફાતિયા થઈ જવું / કરી નાખવું
૨૩૭૩. ફફડવું / ફફડી ઊઠવું / ફફડાટ થવો
૨૩૭૪. ફરકવું / ફરકાવવું

૨૩૭૫. ફરતલ / ફરતારામ
૨૩૭૬. ફરફર કરવી / મૂકવી.
૨૩૭૭. ફરમાસુ
૨૩૭૮. ફરવા જવું
૨૩૭૯. ફરાર થઈ જવું
૨૩૮૦. ફરે તે ચરે ને બાંધ્યું ભૂખે મરે
૨૩૮૧. ફરી જવું / વળવું
૨૩૮૨. ફરી ફરીને
૨૩૮૩. ફરીથી એકડો ઘૂંટવો / એકડેએક કરવું
૨૩૮૪. ફરંગટી ખાઈને પડી જવું
૨૩૮૫. ફલાણું-ઢીંકણું-પૂંછડું
૨૩૮૬. ફસકી જવું / પડવું
૨૩૮૭. ફસડાઈ પડવું
૨૩૮૮. ફસાઈ જવું / પડવું / ફસામણી
૨૩૮૯. ફંગોળવું / ફંગોળાઈ જવું
૨૩૯૦. ફંદો કરવો
૨૩૯૧. ફંફોસવું
૨૩૯૨. ફાકામસ્તીથી જીવવું
૨૩૯૩. ફાયર મારવી
૨૩૯૪. ફાટ ચડવી / પડવી / પડાવવી / ફાટફાટ થવું
૨૩૯૫. ફાટફૂટ પડવી / પડાવવી
૨૩૯૬. ફાટી જવું / નીકળવું / પડવું
૨૩૯૭. ફાટીને ધુમાડે જવું / ફાટેલ મગજનું
૨૩૯૮. ફાડવું / ફાડી નાખવું
૨૩૯૯. ફારગતી આપવી / લખી આપવી
૨૪૦૦. ફાવટ આવવી / ફાવ્યો વખણાય

૨૪૦૧. ફાળ પડવી / ભરવી
૨૪૦૨. ફાળિયું ખંખેરી નાખવું
૨૪૦૩. ફાળો કરવો / ફાળે આવતા પૈસા આપવા
૨૪૦૪. ફાંકો રાખવો / ફાંકેબાજ
૨૪૦૫. ફાંગી આંખે જોવું
૨૪૦૬. ફાંદો વધારવો
૨૪૦૭. ફાંસ મારવી / ફાંસલામાં લેવું
૨૪૦૮. ફિલમ ઊતારવી
૨૪૦૯. ફિશિયારી મારવી
૨૪૧૦. ફીકુંફચ
૨૪૧૧. ફીફાં ખાંડવાં
૨૪૧૨. ફીરકી લેવી
૨૪૧૩. ફીંદવું
૨૪૧૪. ફુટકલિયું
૨૪૧૫. ફુટાડી દેવું
૨૪૧૬. ફૂટું
૨૪૧૭. ફૂટી બદામના ભાવે
૨૪૧૮. ફુરચેફુરચા ઊડી જવા
૨૪૧૯. ફુરસદ કાઢવી / મળવી
૨૪૨૦. ફૂલ ગયું ને ફોરમ રહી
૨૪૨૧. ફૂલ નહિ તો ફૂલની પાંખડી
૨૪૨૨. ફૂલગુલાબી
૨૪૨૩. ફૂલણશી
૨૪૨૪. ફૂલની માફક રાખવું
૨૪૨૫. ફૂલફટાક થઈને ફરવું
૨૪૨૬. ફૂલવુંફાલવું

૨૪૨૭. ફૂલાઈને ફાળકો થઈ જવું
૨૪૨૮. ફૂંક મારવી
૨૪૨૯. ફૂંકી નાખવું / મારવું / દેવું
૨૪૩૦. ફૂંકી ફૂંકીને પગ મૂકવો
૨૪૩૧. ફૂંફાડો મારવો
૨૪૩૨. ફેર આવવા / ચડવા
૨૪૩૩. ફેર પડવો
૨૪૩૪. ફેફરાઈ જવું
૨૪૩૫. ફેરફૂદરડી રમવી / રમાડવી
૨૪૩૬. ફેરવી તોળવું
૨૪૩૭. ફેરા ફરવા / મારવા
૨૪૩૮. ફેરી કરવી
૨૪૩૯. ફેરો થવો / સફળ થવો / માથે પડવો
૨૪૪૦. ફેંકવું / ફેંકમફેંક કરવી
૨૪૪૧. ફેંટ પકડવી / મારવી
૨૪૪૨. ફોક કરવું
૨૪૪૩. ફોડ પાડીને વાત કરવી
૨૪૪૪. ફોડી ખાવું / લેવું
૨૪૪૫. ફોતરા ઉડાવી દેવા / કાઢી નાખવા / ઝાટકી નાખવા
૨૪૪૬. ફોદેફોદા ઊડી જવા
૨૪૪૭. ફોલવું / ફોલી ખાવું
૨૪૪૮. ફોસલાવવું
૨૪૪૯. ફોશી

બ

૨૪૫૦. બકરી ઈંદ તો સૌ કરે, પણ વાઘ ઈંદ કોઈ ન કરે

૨૪૫૧. બકરી બેં થઈ જવું
૨૪૫૨. બકરું કાઢતા ઊંટ પેઠું
૨૪૫૩. બકવાસ માણસ છો
૨૪૫૪. બકી ભરવી / બચી ભરવી
૨૪૫૫. બખાળા કાઢવા
૨૪૫૬. બખેડો ઊભો કરવો / મચાવવો
૨૪૫૭. બખખાં થઈ જવાં
૨૪૫૮. બગભગત-ઠગભગત
૨૪૫૯. બગાસું ખાતા પતાસું મળ્યું
૨૪૬૦. બઘડાટી બોલાવવી
૨૪૬૧. બટકબોલું
૨૪૬૨. બડાઈ મારવી / બડાઈખોર
૨૪૬૩. બણગાં ફૂંકવાં
૨૪૬૪. બત્રીસ કોઠે દીવા પ્રગટયા
૨૪૬૫. બત્રીસલક્ષણો
૨૪૬૬. બથાવી પાડવું
૨૪૬૭. બદલો આપવો / લેવો / વાળવો
૨૪૬૮. બધી વાતે પૂરો
૨૪૬૯. બધો ભાર અંતે કન્યાની કેડ પર આવે
૨૪૭૦. બનવા કાળ બની ગયું
૨૪૭૧. બનીઠનીને બહાર નીકળવું
૨૪૭૨. બફાટ કરવો / બાફી મારવું
૨૪૭૩. બબ્બે કટકા ગાળો દેવી
૨૪૭૪. બરકવું
૨૪૭૫. બરડો ખોખરો કરી નાખવો / બેવડ વળી જવો
૨૪૭૬. બરાડા પાડવા / મારવા

૨૪૭૭. બરાબરની ટક્કર જામી!
૨૪૭૮. બલા જવી / ટળવી / વહોરવી / વળગવી
૨૪૭૯. બલિદાનનો બકરો
૨૪૮૦. બલોયા પહેરવાં / પહેરાવવાં
૨૪૮૧. બસ કરવું
૨૪૮૨. બહાનું આપવું / લેવું
૨૪૮૩. બહાનેબાજ
૨૪૮૪. બહુ તાણીએ તો તૂટી જાય
૨૪૮૫. બહુ રત્ના વસુંધરા
૨૪૮૬. બહુચરાજીનો ભક્ત
૨૪૮૭. બળજબરી કરવી
૨૪૮૮. બળતણીયો સ્વભાવ
૨૪૮૯. બળતરા ઊપડવી
૨૪૯૦. બળતામાં ઘી હોમવું
૨૪૯૧. બળતામાં હાથ ઘાલી પછી નસીબનો વાંક કાઢવો
૨૪૯૨. બળતું ઘર કૃષ્ણાર્પણ કરવું
૨૪૯૩. બળાપો કરવો / કાઢવો
૨૪૯૪. બળિયાના બે ભાગ
૨૪૯૫. બળી મરવું / બળીને ભડચું થઈ જવું
૨૪૯૬. બક્ષિસ લાખની પણ હિસાબ કોડીનો
૨૪૯૭. બ્રહ્મસંકટ ઊભું થવું
૨૪૯૮. બંગડી પહેરવી
૨૪૯૯. બંધ બેસતી પાઘડી પહેરી લેવી
૨૫૦૦. બંધ બેસાડી દેવું
૨૫૦૧. બંબેબંબ ચલાવવું / ચાલવા દેવું
૨૫૦૨. બાઈ બાઈ ચારણી

૨૫૦૩. બાઈ બેસવી
૨૫૦૪. બાઈનાં ફૂલ બાઈને ને શોભા મારા ભાઈને
૨૫૦૫. બાઈને કોઈ લે નહિ ને ભાઈને કોઈ આપે નહિ
૨૫૦૬. બાકરી બાંધવી
૨૫૦૭. બાખડવું / બાખડી પડવું
૨૫૦૮. બાજ નજરે
૨૫૦૯. બાજી ખેલવી / ગુમાવવી / જીતવી / બગડવી / મારવી / રમવી / સંકેલવી / હાથથી જવી / હારવી
૨૫૧૦. બાઝવું / બાટકવું / બાધવું
૨૫૧૧. બાડા ગામમાં બે બારશ
૨૫૧૨. બાથ ભીડવી
૨૫૧૩. બાધા છોડવી / મૂકવી / રાખવી / લેવી
૨૫૧૪. બાન પકડવું / બાન રાખવું
૨૫૧૫. બાપ કમાઈ કે આપ કમાઈ ?
૨૫૧૬. બાપ જન્મારે
૨૫૧૭. બાપ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટા
૨૫૧૮. બાપ શેર તો દીકરો સવા શેર
૨૫૧૯. બાપના કૂવામાં બૂડી / ડૂબી ન મરાય
૨૫૨૦. બાપના પૈસે તાગડધીન્ના
૨૫૨૧. બાપના બોલથી
૨૫૨૨. બાપનું નામ બોળવું / રાખવું
૨૫૨૩. બાપનું વહાણ ને બેસવાની તાણ
૨૫૨૪. બાપુની ભેંશને ડોબી નો કે'વાય !
૨૫૨૫. બાપે માર્યા વેર
૨૫૨૬. બાફી મારવું
૨૫૨૭. બાબરોભૂત

૨૫૨૮. બારણો હાથી ઝૂલવા
૨૫૨૯. બાર કોળાં ને તેર લાગા
૨૫૩૦. બાર ગાઉએ બોલી બદલાય
૨૫૩૧. બાર બાવા ને તેર ચોકા
૨૫૩૨. બાર વરસનો બેઠો છું ને!
૨૫૩૩. બાર વરસે બાવો બોલ્યો, જા બેટા દુકાળ પડશે
૨૫૩૪. બાર વાગી જવા
૨૫૩૫. બાર હાથનું ચીભડું ને તેર હાથનું બી
૨૫૩૬. બારમું / તેરમું કરવું
૨૫૩૭. બારમો ચંદ્રમા હોવો
૨૫૩૮. બારે મેઘ ખાંગા થવા
૨૫૩૯. બારે ભાગોળ મોકળી
૨૫૪૦. બારે વહાણ ડૂબી જવા
૨૫૪૧. બાવળ વાવો તો કાંટા ઉગે અને આંબો વાવો તો કેરી મળે
૨૫૪૨. બાવા બાર ને લાડવા ચાર
૨૫૪૩. બાવાના બેઉ બગડ્યા
૨૫૪૪. બાવો ઉઠ્યો બગલમાં હાથ
૨૫૪૫. બાવો થઈ જવું
૨૫૪૬. બાવો બેઠો જપે, જે આવે તે ખપે
૨૫૪૭. બાળોતિયાનું બળેલ
૨૫૪૮. બાંધછોડ કરવી
૨૫૪૯. બાંધી મુઠ્ઠી લાખની, ઉઘાડી વા ખાય
૨૫૫૦. બાંબુ મારવું
૨૫૫૧. બાંયો ચડાવવી
૨૫૫૨. બિલાડીના કીધે શીકું ન ટૂટે
૨૫૫૩. બિલાડીના ટોપની જેમ ફૂટી નીકળવું

૨૫૫૪. બિલાડીના પેટમાં ખીર ટકે તો બૈરાંના પેટમાં વાત ટકે
૨૫૫૫. બિલાડીની ડોકે ઘંટ બાંધે કોણ ?
૨૫૫૬. બિલાડીનું બચ્ચું સાત ઘેર ફરે
૨૫૫૭. બિલાડીને દૂધ ભળાવો તો પછી શું થાય ?
૨૫૫૮. બિલાડીને રમત થાય ને ઊંદરનો જીવ જાય
૨૫૫૯. બિસ્તરા પોટલાં બાંધવા
૨૫૬૦. બીકણ બિલાડી
૨૫૬૧. બીજાના ખંભે બંદૂક રાખીને ફોડવી
૨૫૬૨. બીજાની ચિતા પર પોતાની ભાખરી શેકી લેવી
૨૫૬૩. બીજે જઈને છોતરાશો નહિ (અમે શું ખોટાં છીએ ?!)
૨૫૬૪. બીડું ઝડપવું
૨૫૬૫. બુકડો ભરવો / મારવો
૨૫૬૬. બુચકારો કરવો
૨૫૬૭. બુદ્ધિ આગળ બળ પાણી ભરે
૨૫૬૮. બુદ્ધિ કોના બાપની ?
૨૫૬૯. બુદ્ધિ ફરી ગઈ છે / બહેર મારી ગઈ છે
૨૫૭૦. બુદ્ધિનો બારદાન / બેલ
૨૫૭૧. બૂચ મારી દેવું
૨૫૭૨. બૂસટ મારવી
૨૫૭૩. બૂંધ બેસવી
૨૫૭૪. બે આંખની શરમ નડે છે
૨૫૭૫. બે કાન વચ્ચે માથું કરવું
૨૫૭૬. બે ઘરનો પરોણો ભૂખે મરે
૨૫૭૭. બે ઘોડે સવારી કરવી
૨૫૭૮. બે ચાર દિવસનો મહેમાન હોવું
૨૫૭૯. બે છોડા ભેગા કરવા

૨૫૮૦. બે પાડા લડે તેમાં ઝાડનો ખો નીકળે
૨૫૮૧. બે પાંદડે થવું
૨૫૮૨. બે બદામનો માણસ
૨૫૮૩. બે બાજુની ઢોલકી વગાડવી
૨૫૮૪. બે બિલાડીની લડાઈમાં વાંદરો ફાવે
૨૫૮૫. બે મોઢાનો માણસ
૨૫૮૬. બે વેંત ચડે
૨૫૮૭. બે હાથ વગર તાળી ન પડે
૨૫૮૮. બેઉ હાથમાં લાડવા
૨૫૮૯. બેઠા થવું
૨૫૯૦. બેઠાથી બેગારી ભલી
૨૫૯૧. બેઠા બેઠા ખાધે તો કુબેરના ભંડાર પણ ખૂટી જાય
૨૫૯૨. બેડો પાર થઈ જવો
૨૫૯૩. બેતાળા આવવા
૨૫૯૪. બેબાકળા થઈ જવું
૨૫૯૫. બેવકૂફનો સરદાર
૨૫૯૬. બેસવા જવું
૨૫૯૭. બૈરાંની બુદ્ધિ પગની પાનીએ
૨૫૯૮. બોકડો બનાવવો / વધેરવો
૨૫૯૯. બોકાસા નાખવા / પાડવા
૨૬૦૦. બોઘો / બોચિયો
૨૬૦૧. બોચી ઝાલવી / પકડવી
૨૬૦૨. બોડી-બામણીનું ખેતર
૨૬૦૩. બોણી કરાવવી / બોણીનો ટાઈમ છે
૨૬૦૪. બોબડી બંધ થઈ જવી
૨૬૦૫. બોર આપી કલ્લી કઢાવી લેવી

૨૬૦૬. બોર બોર આંસુએ રોવું
 ૨૬૦૭. બોલબાલા થઈ જવી
 ૨૬૦૮. બોલી બગાડવું
 ૨૬૦૯. બોલીને ફરી જવું
 ૨૬૧૦. બોલે તેના બોર વેંચાય
 ૨૬૧૧. બોલ્યું ચાલ્યું માફ કરજો (નહિતો થાય તે કરી લેજો!)
 ૨૬૧૨. બ્રાહ્મણ ભટ્ટ લાડુ ચટ્ટ
 ૨૬૧૩. બ્રાહ્મણી વંઠે તો તરકડે જાય

ભ

૨૬૧૪. ભગવાન તો ભાવનો ભૂખ્યો છે
 ૨૬૧૫. ભગવાનના ઘરનો માણસ
 ૨૬૧૬. ભગાના ભાઈ જેવું કામ કરવું
 ૨૬૧૭. ભડ ભડ કરતી આગ ભભૂકી ઊઠી
 ૨૬૧૮. ભડક પેસી જવી
 ૨૬૧૯. ભડકવું / ભડકી જવું
 ૨૬૨૦. ભડકે બળવું
 ૨૬૨૧. ભડકો કરવો / થવો / સળગાવવો
 ૨૬૨૨. ભડનો દીકરો
 ૨૬૨૩. ભડભડિયો માણસ / સ્વભાવ
 ૨૬૨૪. ભડાકા કરવા / ભડાકે દેવું
 ૨૬૨૫. ભફાંગ કરતાં પડી જવું
 ૨૬૨૬. ભણકારા થવા / વાગવા
 ૨૬૨૭. ભણતાં પંડિત નીપજે, લખતાં લહિયો થાય
 ૨૬૨૮. ભણીગણીને ઊંધા પડી જવું / પોપટ થવું
 ૨૬૨૯. ભણેગણે તે નામું લખે, ન ભણે તે દીવો ધરે

૨૬૩૦. ભણેલો ભૂલે ત્યારે ભીંત ભૂલે
૨૬૩૧. ભણ્યો પણ ગણ્યો નહિ
૨૬૩૨. ભભકો કરવો
૨૬૩૩. ભભૂકી ઊઠવું
૨૬૩૪. ભમ કરતું પડી જવું / ભમ થઈ જવું
૨૬૩૫. ભમરડો ચિતરવો / ફેરવવો
૨૬૩૬. ભમી જવું
૨૬૩૭. ભમ્મર ચડાવવી
૨૬૩૮. ભય વિના પ્રીતિ નહિ
૨૬૩૯. ભયો ભયો કરવું / થઈ જવું
૨૬૪૦. ભરખવું / ભરખાઈ જવું
૨૬૪૧. ભરડી મારવું
૨૬૪૨. ભરડો લેવો
૨૬૪૩. ભરણપોષણ કરવું
૨૬૪૪. ભરણું કરવું / ભરવું / ભરાવું
૨૬૪૫. ભરત કરવું / ભરવું / ભરતગૂંથણ
૨૬૪૬. ભરમ ખોલવો / ભાંગવો
૨૬૪૭. ભરાઈ પડવું
૨૬૪૮. ભરાવો થવો
૨૬૪૯. ભરી પીવું
૨૬૫૦. ભરેલ પેટે ખાંડવી ખારી લાગે
૨૬૫૧. ભરેલું નાળિયેર
૨૬૫૨. ભરોસાની ભેંશ પાડો જણે
૨૬૫૩. ભર્યા પેટે સાકર ખાટી લાગે
૨૬૫૪. ભલભલાનું...
૨૬૫૫. ભલભલાને ભૂ પાઈ દેવું

૨૬૫૬. ભલાઈનો જમાનો રહ્યો નથી
૨૬૫૭. ભલીવાર ન હોવી
૨૬૫૮. ભલું થયું ભાંગી જંજાળ, સુખે ભજશું શ્રીગોપાળ
૨૬૫૯. ભલું હશે તો...
૨૬૬૦. ભલુંબૂરું સંભળાવવું
૨૬૬૧. ભવ બગાડવો / સુધારવો
૨૬૬૨. ભવન ફરી જવું
૨૬૬૩. ભવની ભાવટ ભાંગવી
૨૬૬૪. ભવાડો કરવો
૨૬૬૫. ભવાં ચડી જવાં
૨૬૬૬. ભવોભવનો ઓશિંગણ
૨૬૬૭. ભસી નાખવું / મારવું
૨૬૬૮. ભાઈ બાપા કરવા
૨૬૬૯. ભાઈ ભાગ પાડવા
૨૬૭૦. ભાગ લેવો / ભાગે પડતું
૨૬૭૧. ભાગતા ભૂતની ચોટલી ભલી
૨૬૭૨. ભાગતા ભોંય ભારે થઈ પડવી
૨૬૭૩. ભાગ્ય ઊઘડવું / જાગવું / ફરવું / ફૂટવું / નો સિતારો ચમકવો
૨૬૭૪. ભાગ્યશાળીને ભૂત રળે
૨૬૭૫. ભાજી મૂળાની જેમ ગણવું
૨૬૭૬. ભાઠાં ખાવાં / દેવા / મારવા
૨૬૭૭. ભાઠે ભરાવું
૨૬૭૮. ભાડમાં જાય / પડે
૨૬૭૯. ભાડાનો ટટ્ટુ
૨૬૮૦. ભાણું સાચવવું / ભાણે ખપતું
૨૬૮૧. ભાણે આવ્યું તે જમવું ને કર્મે લખ્યું તે વેઠવું

૨૬૮૨. ભાત ઊઠવી / ઊપસવી / પડવી / પાડવી
૨૬૮૩. ભાતું / ભાથું આપવું / ખાવું / બંધાવવું / બાંધવું
૨૬૮૪. ભાદરવાની ભેંશ
૨૬૮૫. ભાદરવાનો ભીંડો
૨૬૮૬. ભાન કરાવવું / થવું / ભાનમાં આવવું / લાવવું
૨૬૮૭. ભાભો રહે ભારમાં તો વહુ રહે લાજમાં
૨૬૮૮. ભાર ઉતારવો / વેઢારવો
૨૬૮૯. ભાર દઈને / મૂકીને કહેવું
૨૬૯૦. ભારમાં રહેવું
૨૬૯૧. ભારાડી માણસ
૨૬૯૨. ભારે કરી / ભારે થઈ
૨૬૯૩. ભારે પડવું
૨૬૯૪. ભાવ આપવો / ખાવો / થવો / પુછાવો / ભજવવો
૨૬૯૫. ભાવટ ભાંગવી
૨૬૯૬. ભાવતું'તું ને વૈદે કહ્યું
૨૬૯૭. ભાવમાં ચીરી નાખવું
૨૬૯૮. ભાંગ ચડવી / ભાંગ પીને લવારો કરવો
૨૬૯૯. ભાંગરો વાટવો
૨૭૦૦. ભાંગ્યાનો ભેરુ
૨૭૦૧. ભાંગ્યું તો ય ભરુચ
૨૭૦૨. ભાંજગડ કરવી / ચાલવા દેવી / થવા દેવી /માં પડવું
૨૭૦૩. ભાંડો ફૂટી જવો
૨૭૦૪. ભાંભરડા દેવા / નાખવા / ભાંભરવું
૨૭૦૫. ભીખના હાંલ્લા શીકે ન ચડે
૨૭૦૬. ભીખને માથે ભઠ
૨૭૦૭. ભીડ ટાળવી / પડવી / ભાંગવી /માં આવી જવું

૨૭૦૮. ભીનું સંકેલવું / સંકેલી લેવું
૨૭૦૯. ભીને વાન
૨૭૧૦. ભીંડો મારવો
૨૭૧૧. ભીંત સાથે માથું પછાડવું
૨૭૧૨. ભીંતને પણ કાન હોય છે
૨૭૧૩. ભીંસમાં આવી જવું / લેવું
૨૭૧૪. ભુખાળવો / ભુખ્ખડ
૨૭૧૫. ભુરાયું થવું
૨૭૧૬. ભુલાવામાં પડવું
૨૭૧૭. ભુવો ધૂણે પણ નાળિયેર તો ઘર ભણી જ ફેંકે
૨૭૧૮. ભૂકા કાઢી નાખવા / નીકળી જવા / બોલાવી દેવા
૨૭૧૯. ભૂકેભૂકા ઊડી જવા
૨૭૨૦. ભૂખ ઊઘડવી / ઊડી જવી / ટળવી / ભાંગવી / મટવી / મરી જવી / વેઠવી / લાગવી
૨૭૨૧. ભૂખ ગમે તેટલી લાગે પણ બે હાથે ન ખવાય
૨૭૨૨. ભૂખ જેવું દુઃખ નહિ, ખાધા જેવું સુખ નહિ
૨૭૨૩. ભૂખ ન જુએ કાંકરો, ઊંઘ ન જુએ સાથરો
૨૭૨૪. ભૂખ મરી જવી
૨૭૨૫. ભૂખ વિના ખાવું શું ને મન વિના ગાવું શું?
૨૭૨૬. ભૂખડી બારશ
૨૭૨૭. ભૂખના વડચકા
૨૭૨૮. ભૂખભેગા થવું
૨૭૨૯. ભૂખે મરવું / મારવું
૨૭૩૦. ભૂખે ભૂંડું ભાવે, ઊંઘ ઉકરડે આવે
૨૭૩૧. ભૂખ્ખડ / ભૂખ્યો ડાંસ
૨૭૩૨. ભૂત ગયું ને પલીત આવ્યું / ભૂત મરે ને પલીત જાગે

૨૭૩૩. ભૂત ભરાવું / ભરાવી દેવું / વળગવું
૨૭૩૪. ભૂતનું સ્થાનક પીપળો / ભૂતને પીપળો મળી રહે!
૨૭૩૫. ભૂતનો ભાઈ છે
૨૭૩૬. ભૂતોભાઈ પણ ઓળખતો નથી
૨૭૩૭. ભૂરકી છાંટવી / નાખવી
૨૭૩૮. ભૂલચૂક લેવીદેવી
૨૭૩૯. ભૂલથાપ ખવડાવવી / ખાઈ જવી
૨૭૪૦. ભૂલનો ભોગ બની જવું
૨૭૪૧. ભૂલમાં ને ભૂલમાં...
૨૭૪૨. ભૂલું પડી જવું
૨૭૪૩. ભૂલેચૂકે
૨૭૪૪. ભૂલ્યા ત્યાંથી ફરી ગણો
૨૭૪૫. ભૂસું ભરાવું
૨૭૪૬. ભૂંગળ વિનાની ભવાઈ
૨૭૪૭. ભૂંડાં કામ તે ભાણકીનાં જ હોય
૨૭૪૮. ભૂંડાથી ભૂત ભાગે
૨૭૪૯. ભૂંડાને પણ સારો કહેવડાવે તેવો છે
૨૭૫૦. ભૂંડાબોલી ગાળ
૨૭૫૧. ભૂંડું કરવું / બોલવું
૨૭૫૨. ભૂંડું ભૂખ જેવું
૨૭૫૩. ભૂંડું ભૂંડાનો ભાવ ભજવ્યા વિના રહે નહિ
૨૭૫૪. ભેખ લેવો
૨૭૫૫. ભેખડે ભરાવી દેવો
૨૭૫૬. ભેજાગેપ
૨૭૫૭. ભેજાનું દહીં કરવું
૨૭૫૮. ભેજામાં ઉતરવું / ઊતારવું

૨૭૫૯. ભેજું ખલાસ થઈ જવું / ચસકી જવું / પાકી જવું / ફરી જવું
૨૭૬૦. ભેર ખેંચવી / તાણવી
૨૭૬૧. ભેંકડો તાણવો
૨૭૬૨. ભેંશ આગળ ભાગવત અને અંધા આગળ આરસી કંઈ કામમાં ન આવે
૨૭૬૩. ભેંશ ભાગોળે, છાશ છાગોળે અને ઘેર ધમાધમ
૨૭૬૪. ભેંશ, ભામણ ને ભાજી, ત્રણે ય પાણીથી રાજી
૨૭૬૫. ભેંશના શીંગડા ભેંશને ભારી
૨૭૬૬. ભોઈની પટલાઈ
૨૭૬૭. ભોગ આપવો / ચડાવવો / ધરવો / લેવો
૨૭૬૮. ભોગ લાગવો
૨૭૬૯. ભોગ લાગ્યા મારા કે...
૨૭૭૦. ભોપાળું કરવું / નીકળી જવું / બહાર પડવું
૨૭૭૧. ભોળો ભટાક
૨૭૭૨. ભોંઠપ લાગવી / ભોંઠા પડી જવું
૨૭૭૩. ભોંડું બહાર કાઢવું
૨૭૭૪. ભોંચ ભારે પડવી
૨૭૭૫. ભોંચભેગા થઈ જવું

મ

૨૭૭૬. મકરસંક્રાંતિ પુણ્યપર્વણી, ધરમની જે
૨૭૭૭. મગ જે પાણીએ ચડતા હોય તે પાણીએ જ ચડાવાય
૨૭૭૮. મગજ ઠેકાણે ન હોવું / ફરી જવું / બહેર મારી જવું / ભમી જવું
૨૭૭૯. મગજમારી કરવી
૨૭૮૦. મગજમાં આવવું / ઊતરવું
૨૭૮૧. મગજમાં કીડો સળવળવો / પવન ભરાઈ જવો / ભૂત ભરાઈ જવું
૨૭૮૨. મગજમાં રાઈ ચડી જવી

૨૭૮૩. મગનું નામ મરી ન પાડે
૨૭૮૪. મગરનાં આંસુ સારવા
૨૭૮૫. મગને ભાવે મરી મળવા
૨૭૮૬. મઘમઘાટ થઈ જવો
૨૭૮૭. મચક ન આપવી
૨૭૮૮. મજરે આપવું
૨૭૮૯. મજા ઉડાવવી / કરવી / ચખાડવી / પડવી / માણવી / મારવી / લૂંટવી / લેવી
૨૭૯૦. મડાગાંઠ પડવી
૨૭૯૧. મણ મણની ચોપડાવવી
૨૭૯૨. મણનું માથું ભલે જાય પણ નવટાંકનું નાક ન જાય
૨૭૯૩. મતલબ કાઢી લેવી / મતલબનો યાર
૨૭૯૪. મતિ ફરવી / બગડવી / મારી જવી / મૂંઝાઈ જવી / સૂઝવી
૨૭૯૫. મતિભ્રમ થવો
૨૭૯૬. મત્તું મારવું
૨૭૯૭. મથરાવટી મેલી હોવી
૨૭૯૮. મથાળું બાંધવું
૨૭૯૯. મદ ઊતરવો
૨૮૦૦. મઘલાળ આપવી / ચટાડવી / દેખાડવી / પાથરવી
૨૮૦૧. મન ઉપર લેવું / ઊઠી જવું / ઊતરી જવું / ઊંચું થઈ જવું / ખાટું થવું / ખોલવું / ચકડોળે ચડવું / ચોટવું / ચોરવું / ઢચુપચું થઈ જવું / દઈને કામ કરવું / ઠરવું / પરોવવું / પીગળવું / ફરવું / બાળવું / ભારે થઈ જવું / ભાંગી જવું / મનાવવું / મળી જવું / મારીને બેસી રહેવું / મૂકીને નાચવું-ગાવું / મૂંઝાવું / મેળ હોવો / મેળ થઈ જવો / મોટું કરવું / મોટું રાખવું / મોળું પડી જવું / રોકવું / લલચાવું / લાગવું / વાળી લેવું / હળવું થવું
૨૮૦૨. મન મોકળું કરવું / કરી રડી લેવું

૨૮૦૩. મન જાણે પાપ ને મા જાણે બાપ
૨૮૦૪. મન હોય તો માળવે જવાય
૨૮૦૫. મન, મોતી ને કાચ, ભાંગ્યા સંધાય નહિ
૨૮૦૬. મનથી ઊતરી જવું
૨૮૦૭. મનના ઘોડા દોડાવવા
૨૮૦૮. મનની મનમાં રહી ગઈ
૨૮૦૯. મનનું પોચું / મેલું / મોળું
૨૮૧૦. મનનો ઊભરો ઠાલવવો
૨૮૧૧. મનનો મેલો
૨૮૧૨. મનમાં આણવું / ન લાવવું
૨૮૧૩. મનમાં આવે તેમ બોલી નાખવું
૨૮૧૪. મનમાં ખાંડ ખાય છે
૨૮૧૫. મનમાં ગાંઠ વાળવી
૨૮૧૬. મનમાં ઘોળાયા કરવું
૨૮૧૭. મનમાં પરણવું ને મનમાં રાંડવું
૨૮૧૮. મનમાં ભાવે, મૂંડી હલાવે
૨૮૧૯. મનમાં રાખવું / સમસમી જવું
૨૮૨૦. મનમોજી
૨૮૨૧. મનુષ્ય યત્ન, ઈશ્વર કૃપા
૨૮૨૨. મફતના મરી તીખાં ન લાગે
૨૮૨૩. મફતનું ખાવું ને મસીદમાં સૂવું
૨૮૨૪. મમત પર ચડી જવું / મૂકી દેવી
૨૮૨૫. મમમમથી કામ છે કે ટપટપથી ?
૨૮૨૬. મમરો મૂકવો
૨૮૨૭. મરકમરક હસવું
૨૮૨૮. મરચાં લાગવા / લેવાં / વાટવાં

૨૮૨૯. મરચું મીઠું ભભરાવવું
૨૮૩૦. મરજાદ પાળવી / રાખવી
૨૮૩૧. મરતાંને મર ન કહે એવો
૨૮૩૨. મરતાંને સૌ મારે
૨૮૩૩. મરતો ગયો ને મારતો ગયો
૨૮૩૪. મરવાના વાંકે જીવતું / મરિયલ ટટ્ટુ
૨૮૩૫. મરી પડવું
૨૮૩૬. મરી ફીટવું
૨૮૩૭. મરી મસાલો છાંટવા / ભભરાવવો
૨૮૩૮. મરે મારો રોયો પીટ્યો
૨૮૩૯. મરો યા મારો
૨૮૪૦. મર્મ પામવો
૨૮૪૧. મલાઈ ખાઈ જવી
૨૮૪૨. મલાજો પાળવો / રાખવો
૨૮૪૩. મલાવી મલાવીને વાત કરવી
૨૮૪૪. મસકો મારવો
૨૮૪૫. મસાણમાંથી મડાં બેઠા કરવાં
૨૮૪૬. મસીદમાં ગયું'તું જ કોણ ?
૨૮૪૭. મહાજન મા-બાપ છે પણ મારી ખીલી નહિ ખસે
૨૮૪૮. મહાત કરવું
૨૮૪૯. મહાદેવના ગુણ પૂજારી જાણે
૨૮૫૦. મહાભારત કરવું / કામ હાથ પર લેવું
૨૮૫૧. મહાભારત મંડાવું / સર્જવું
૨૮૫૨. મહારાજ જમશો ? તો કહે જમીશું ને સીધું પણ લેશું
૨૮૫૩. મહેણું ઉતારવું / મારવું
૨૮૫૪. મહેતો મારે ય નહિ અને ભણાવે ય નહિ

૨૮૫૫. મહોર મારવી / લગાવવી
૨૮૫૬. મળે તો ઈદ, ન મળે તો રોજા
૨૮૫૭. મળી જવું
૨૮૫૮. મંકોડી પહેલવાન
૨૮૫૯. મંગાળે મશ ન વળવા દેવી
૨૮૬૦. મંજીરા વગાડવા
૨૮૬૧. મંડી પડવું
૨૮૬૨. મા કરતાં માસી વહાલી લાગે
૨૮૬૩. મા તે મા, બીજા બધા વગડાના વા
૨૮૬૪. મા તેવી દીકરી, ઘડો તેવી ઠીકરી
૨૮૬૫. મા મને કોઠીમાંથી કાઢ
૨૮૬૬. મા મૂળો ને બાપ ગાજર
૨૮૬૭. માખણ ચોપડવું / લગાવવું
૨૮૬૮. માખી મારવી
૨૮૬૯. માખીના ટાંગા જેટલું
૨૮૭૦. માગીતાગીને કામ રોડવવું
૨૮૭૧. માગું દીકરીનું હોય - માગું વહુનું ન હોય
૨૮૭૨. માગ્યા મુક્તાફળ મળે પણ ભીખને માથે ભક
૨૮૭૩. માગ્યા વિના મા પણ ન પીરસે
૨૮૭૪. માગ્યા મેહ વરસવા
૨૮૭૫. માગ્યાં મોત મળતા નથી
૨૮૭૬. માઝા મૂકવી
૨૮૭૭. માટીપગા થવું
૨૮૭૮. માઠું લગાડવું / લાગવું
૨૮૭૯. માણસ જોઈને વાત કરાય
૨૮૮૦. માણસ ધારે કૈંક ને ઈશ્વર કરે કૈંક

૨૮૮૧. માણસ માત્ર ભૂલને પાત્ર
૨૮૮૨. માણસ વહાલો નથી, માણસનું કામ વહાલું છે
૨૮૮૩. માણસાઈ રાખવી
૨૮૮૪. માથા કરતા પાઘડી મોટી
૨૮૮૫. માથા માથે માથું ન રહેવું
૨૮૮૬. માથાના થવું / માથાનું મળી જવું
૨૮૮૭. માથાનો ઘા / ફરેલ
૨૮૮૮. માથાનો દુઃખાવો
૨૮૮૯. માથાફોડ કરવી
૨૮૯૦. માથાબોળ નાહવું
૨૮૯૧. માથામાં પવન ભરાવો / ભૂત / ભૂસું ભરાઈ જવું
૨૮૯૨. માથામાં મારવું
૨૮૯૩. માથામાંથી ખોડો કાઢવો
૨૮૯૪. માથું ઊંચકવું
૨૮૯૫. માથું ઊંચું કરવું / ઊંચું રાખીને ફરવું
૨૮૯૬. માથું કાપીને પાઘડી બંધાવવી
૨૮૯૭. માથું કૂટવું / પટકવું
૨૮૯૮. માથું ખલાસ થઈ જવું / ખંજવાળવું / ખાવું
૨૮૯૯. માથું ધુણાવવું
૨૯૦૦. માથું પાકી જવું / ફરવું / ફાટી જવું / નીચું થઈ જવું / ભમી જવું / મારવું
૨૯૦૧. માથું ભાંગે એવું
૨૯૦૨. માથે ચડાવેલું
૨૯૦૩. માથે ચોફાળ ઓઢીને રોવું
૨૯૦૪. માથે દુઃખનાં ઝાડ ઉગવા
૨૯૦૫. માથે નાખવું / મારવું
૨૯૦૬. માથે પડેલા મફતલાલ

૨૯૦૭. માથે પડે એટલે એની મેળે બધું આવડે
૨૯૦૮. માથે માછલાં ધોવાં
૨૯૦૯. માથે મોત ભમવું
૨૯૧૦. માથે રહીને કરાવવું
૨૯૧૧. માથે લટકતી તલવાર હોવી
૨૯૧૨. માથે હાથ દઈને રડવું
૨૯૧૩. માથે હાથ દેવો / મૂકવો / રાખવો
૨૯૧૪. માન મરતબો સાચવવા
૨૯૧૫. માનમાં રહેવું / માનભંગ થવું
૨૯૧૬. માના પેટમાં શીખીને કોઈ અવતરતું નથી
૨૯૧૭. માના પેટમાંય સખણો નહિ રહ્યો હોય
૨૯૧૮. માને બાપની ભૈરી ન કહેવાય
૨૯૧૯. માનો તો દેવ નહિ તો પથ્થર
૨૯૨૦. માફક આવવું
૨૯૨૧. મામલો રફે-દફે કરી નાખવો
૨૯૨૨. મામા બનાવવા
૨૯૨૩. મામા માસીનાનું કામ પહેલું થાય
૨૯૨૪. મામો રોજ લાડવો ન આપે
૨૯૨૫. માપમાં રહેવું
૨૯૨૬. માર બૂધું ને કર સીધું
૨૯૨૭. માર માર કરતાં આવવું / ભાગવું
૨૯૨૮. માર મોર તોબા પોકારવી
૨૯૨૯. મારગ કાઢવો
૨૯૩૦. મારવો તો મીર ને ખાવી તો ખીર
૨૯૩૧. મારા છગન-મગન બે સોનાના, ગામનાં છોકરાં ગારાના
૨૯૩૨. મારી ખાવું

૨૯૩૩. મારી બલા જાણે
૨૯૩૪. મારી મચડીને
૨૯૩૫. મારીને મુસલમાન કરવો
૨૯૩૬. મારે તેની તલવાર
૨૯૩૭. મારે મોગલ ને ફુલાય પિંજારો
૨૯૩૮. માલ પચી જવો / માલ વગરનો
૨૯૩૯. માલમલીદા ઉડાવવા / માલામાલ થઈ જવું
૨૯૪૦. માશીબાનું રાજ નથી
૨૯૪૧. માંકડને મોં આવવું
૨૯૪૨. માંજરી આંખવાળાનો ભરોસો નહિ
૨૯૪૩. માંડવાળ કરવી / માંડી વાળવું
૨૯૪૪. માંડવો બાંધવા સૌ આવે પણ છોડવા કોઈ ન આવે
૨૯૪૫. માંડી વાળવું / માંડી વાળેલ
૨૯૪૬. માંચલો મૂંઝાઈ જવો
૨૯૪૭. મિચ્છામી દુક્કડમ
૨૯૪૮. મિજાજ કરવો / ખસવો / ખોવો / ગુમાવવો / જવો / ઠેકાણે ન હોવો / ફાટવો
૨૯૪૯. મિજાજ તો ખાંડી એકનો છે
૨૯૫૦. મિજાજ તો માધિયાની મા જેટલો છે
૨૯૫૧. મિજાજનું ઘોયું
૨૯૫૨. મિયાં ચોરે મૂઠે ને અલ્લા ચોરે ઊંટે
૨૯૫૩. મિયાં મહાદેવનો મેળ કેમ મળે ?
૨૯૫૪. મિયાંની મીંદડી
૨૯૫૫. મીઠડાં લેવાં
૨૯૫૬. મીઠા ઝાડના મૂળ ન ખવાય
૨૯૫૭. મીઠા વિનાનું / મીઠાની તાણ

૨૯૫૮. મીઠી છૂરી / જીભ / નજર
૨૯૫૯. મીઠી મારવી / મીઠી લેવી
૨૯૬૦. મીઠું મરચું ભભરાવીને વાત કરવી
૨૯૬૧. મીણ કાઢવું / થઈ જવું
૨૯૬૨. મીણો ચડવો / ભણવો
૨૯૬૩. મીન મેખ ન થવાં
૨૯૬૪. મીંડલો બાંધવો / લેવો
૨૯૬૫. મીંડું વળી જવું
૨૯૬૬. મુખત્યારનામું આપવું / કરી આપવું / લખી આપવું
૨૯૬૭. મુઠ્ઠી ઊંચેરો માનવી
૨૯૬૮. મુઠ્ઠીઓ વાળીને નાસી જવું
૨૯૬૯. મુઠ્ઠી ગરમ કરવી
૨૯૭૦. મુઠ્ઠીફાટ / મુઠ્ઠીભર
૨૯૭૧. મુઠ્ઠીમાં રાખવું
૨૯૭૨. મુવા નહિ ને પાછા થયા
૨૯૭૩. મુવા મોર મોંકાણ
૨૯૭૪. મુવા સાટે જીવતું લે એવો
૨૯૭૫. મુંડાના વાંદરાની જેમ રઝળવું
૨૯૭૬. મુંબઈની કમાણી મુંબઈમાં સમાણી
૨૯૭૭. મુંબઈમાં રોટલો મળી રહે પણ ઓટલો ન મળે
૨૯૭૮. મૂઈ ભેંશના ડોળા મોટા
૨૯૭૯. મૂછ ઊંચી કરવી / નીચી કરવી / પર લીંબુ લટકાવીને ફરવું / મૂંડાવી નાખવી
૨૯૮૦. મૂછમાં હસવું
૨૯૮૧. મૂછે તાવ / વળ આપવો
૨૯૮૨. મૂછે લીંબું લટકાવીને ફરવું

૨૯૮૩. મૂડી કરતાં વ્યાજ વધુ વહાલું હોય
૨૯૮૪. મૂરખ મિત્ર કરતાં દાનો દુશ્મન સારો
૨૯૮૫. મૂરખના ગાડાં ન ભરાય
૨૯૮૬. મૂરખની માથે શિંગડા ન ઉગે
૨૯૮૭. મૂળાના પતીકા જેવું
૨૯૮૮. મૂળિયાં ઊખડી જવા / ઊંડાં હોવા
૨૯૮૯. મેણું મારવું
૨૯૯૦. મેથીપાક આપવો / ચખાડવો
૨૯૯૧. મેદાન મારવું / મેદાનમાં આવવું
૨૯૯૨. મેદાને ઊતરવું / પડવું
૨૯૯૩. મેલ કરવત મોચીના મોચી
૨૯૯૪. મેલી નજરે જોવું
૨૯૯૫. મેળ કરવો / ખાવો / પડવો / બેસવો / બેસાડવો / મળવો / મેળવવો
૨૯૯૬. મેળવવું / મેળવણ નાખવું
૨૯૯૭. મેળો ભરવો
૨૯૯૮. મેંદી મૂકાવવી
૨૯૯૯. મોકાણ માંડવી
૩૦૦૦. મોકાણના સમાચાર આપવા / આવવા
૩૦૦૧. મોકાનો લાભ લેવો / મોકો જોઈને કામ કરવું / મોકો હાથથી જવા દેવો
૩૦૦૨. મોખરે કરવું / ધરવું
૩૦૦૩. મોખરો સાચવવો
૩૦૦૪. મોટા ઊપાડે...
૩૦૦૫. મોટા કરે એ લીલા ને નાના કરે તે છિનાળું
૩૦૦૬. મોટા ભા થવું
૩૦૦૭. મોટાના પગરખામાં પગ ઘાલવાનું રહેવા દે
૩૦૦૮. મોટાની હોય મોટી વાત, આપે અડધો રોટલો ને દળાવે આખી રાત

૩૦૦૯. મોટાની સોડમાં ક્યારેય ન ભરાવું
૩૦૧૦. મોટી મોથ મારવી
૩૦૧૧. મોટું માથું
૩૦૧૨. મોટો વાઘ મારવો
૩૦૧૩. મોઢા ઉપર કાળી શાહી રેડાઈ જવી
૩૦૧૪. મોઢા મોઢ કહેવું / ચોડી દેવું / થવું
૩૦૧૫. મોઢાનો મોળો
૩૦૧૬. મોઢામાં આંગળી નાખીને બોલાવવું
૩૦૧૭. મોઢામાં પાણી આવવું / છૂટવું
૩૦૧૮. મોઢામાં મગ ભર્યા છે ? જીભ છે કે નહિ ?
૩૦૧૯. મોઢામાંથી ફાટે તો ખબર પડે ને ?
૩૦૨૦. મોઢા સુધી વાત આવી જવી
૩૦૨૧. મોઢું ઊઘડવું / ઊઘાડવું / કટાણું કરવું / કાળું કરવું / કાળું થઈ જવું / ચડાવવું / છુપાવવું / તોડી લેવું / ધોવા જવું / પડી જવું / પહોળું થઈ જવું / ફિફ્ફું પડી જવું / ફરી જવું / બંધ કરવું / બગાડવું / ભાંગી જવું / મચકોડવું / મીઠું કરાવવું / લટકાવીને ફરવું / લેવાઈ જવું / વકાસીને બેસી રહેવું / વીલું થઈ જવું / સંતાડતા ફરવું / સિવાઈ જવું
૩૦૨૨. મોઢું જોઈને ચાંદલો કરાય
૩૦૨૩. મોઢું વાઘનું પણ છાતી શિયાળની
૩૦૨૪. મોઢે થઈ આવવું / મોઢે થઈ જવું / થવું
૩૦૨૫. મોત બગડવું / બગાડવું / વહાલું કરવું
૩૦૨૬. મોતના મોંમાંથી પાછા ફરવું / મોતને હાથતાળી દેવી
૩૦૨૭. મોતને મૂરત ન હોય
૩૦૨૮. મોતિયા મરી જવા
૩૦૨૯. મોથ મારવી
૩૦૩૦. મોરના ઈંડાને ચીતરવા ન પડે

૩૦૩૧. મોવાળા તોડ્યે મડદાનું વજન ઓછું ન થાય
૩૦૩૨. મોસાળમાં જમણ અને મા પીરસનાર
૩૦૩૩. મોળાં પડી જવું
૩૦૩૪. મોં નાનું થઈ જવું / પરથી માખી ઉડતી નથી / ભારમાં રાખવું / મરકમરક થવું / મલકાવવું
૩૦૩૫. મોં માથાના મેળ વિનાની વાત
૩૦૩૬. મોંએ ચડાવેલું
૩૦૩૭. મોંબદલો આપવો
૩૦૩૮. મોંમાં આવેલો કોળિયો ઝૂંટવાઈ જવો
૩૦૩૯. મોંમાંથી લાળ ટપકવી

૫-૨

૩૦૪૦. યથા રાજા તથા પ્રજા
૩૦૪૧. યા હોમ કરીને પડો ફત્તેહ છે આગે
૩૦૪૨. યાદવાસ્થળી જામવી
૩૦૪૩. યુક્તિ લડાવવી
૩૦૪૪. યેન કેન પ્રકારેણ
૩૦૪૫. યોગ ઊભો થવો / સાધવો
૩૦૪૬. યોગાનુયોગ
૩૦૪૭. રકઝક કરવી
૩૦૪૮. રકાસ થવો
૩૦૪૯. રખડતા રામ
૩૦૫૦. રખડાવવું / રખડી પડવું
૩૦૫૧. રખેને
૩૦૫૨. રગ / રગેરગ ઓળખવી / જાણવી
૩૦૫૩. રગ પકડાવી / હાથમાં આવવી

૩૦૫૪. રગડવું / રગડપટ્ટી કરવી / રગડો કરવો
૩૦૫૫. રગદોળવું / રગદોળાવું
૩૦૫૬. રગડધગડ કામ ચાલવું / રગશિયું ગાડું
૩૦૫૭. રગવું
૩૦૫૮. રઘવાટ ઊપડવો / રઘવાયા થઈ જવું
૩૦૫૯. રચ્યુંપચ્યું રહેવું
૩૦૬૦. રજનું ગજ કરવું
૩૦૬૧. રજવાડી કારભાર એમ જ ચાલે!
૩૦૬૨. રજવાડી ઠાઠમાઠ
૩૦૬૩. રજેરજનો જાણકાર
૩૦૬૪. રડારોળ કરવી
૩૦૬૫. રડ્યુંખડ્યું કોક
૩૦૬૬. રઢ ઉપડવી / લાગવી / લેવી
૩૦૬૭. રણીધણી થઈને બેસવું
૩૦૬૮. રણો ચડવું
૩૦૬૯. રકુચકર થઈ જવું
૩૦૭૦. રફેદફે કરવું / થવું
૩૦૭૧. રમકાવવું
૩૦૭૨. રમત રમવી
૩૦૭૩. રમતવાતમાં
૩૦૭૪. રમઝટ કરવી / જમાવવી / જામવી / બોલાવવી
૩૦૭૫. રમતા રામ
૩૦૭૬. રમતું કરવું / મૂકવું / મેલવું
૩૦૭૭. રવાડે ચડી જવું / ચડાવી દેવું
૩૦૭૮. રવાના કરવું / થવું
૩૦૭૯. રસ આવવો / ઊડી જવો / ધરાવવો / પડવો / લેવો

૩૦૮૦. રસ કાઢવો / ચાખવો / પીવો / માણવો / હોવો
૩૦૮૧. રસ ગળે ને કટકા પડે તેવી વાત
૩૦૮૨. રસનું ઘોયું
૩૦૮૩. રસાતળ જવું
૩૦૮૪. રસ્તા પર આવી જવું / પર લાવવું
૩૦૮૫. રસ્તાની બોરડી સૌ કોઈ ઝૂડે
૩૦૮૬. રસ્તે પડવું / રસ્તો માપવો
૩૦૮૭. રસ્તો કાઢવો
૩૦૮૮. રળી ખાવું
૩૦૮૯. રંગ ગયા પણ ઢંગ ન ગયા
૩૦૯૦. રંગ ચડવો / છે તને! / જમાવવો / જામવો / જોવો / દેખાડવો / બદલાઈ જવો / રાખવો / લાગવો
૩૦૯૧. રંગમાં આવી જવું / ભંગ પડવો
૩૦૯૨. રંગીન મિજાજના હોવું
૩૦૯૩. રંગે રંગાવું
૩૦૯૪. રંગેચંગે કામ પતી જવું
૩૦૯૫. રંગોળી કાઢવી / ચિતરવી / પૂરવી
૩૦૯૬. રંજાડવું
૩૦૯૭. રંદો / રંધો ફેરવવો / મારવો / લગાવવો
૩૦૯૮. રા. બ. (રાવ બહાદૂર)
૩૦૯૯. રા. રા. (રાજમાન રાજેશરી)
૩૧૦૦. રા. સા. (રાવ સાહેબ)
૩૧૦૧. રાઈના પહાડ રાતે ગયા
૩૧૦૨. રાઈનો પર્વત કરવો
૩૧૦૩. રાગડાં તાણવાં
૩૧૦૪. રાગ આવવો / થવો

૩૧૦૫. રાગે ચડવું
૩૧૦૬. રાજ આવવું / કરવું
૩૧૦૭. રાજા, વાજા ને વાંદરા, ત્રણેય સરખા
૩૧૦૮. રાજાને ગમી તે રાણી, છાણા વીણતી આણી
૩૧૦૯. રાજાપાઠમાં આવી જવું
૩૧૧૦. રાજી રાજી / રાજીના રેડ થઈ જવું
૩૧૧૧. રાજીપો અનુભવવો
૩૧૧૨. રાડ ઊઠવી / નાખવી / પડાવવી / પાડવી / બોલાવવી
૩૧૧૩. રાડારાડી કરવી
૩૧૧૪. રાણાને કાણો કેમ કહેવાય ?
૩૧૧૫. રાત ગઈ અને વાત ગઈ
૩૧૧૬. રાત થોડી ને વેશ ઝાઝા
૩૧૧૭. રાત માથે લેવી
૩૧૧૮. રાતી રાયણ જેવું / રાતું ચોળ
૩૧૧૯. રાતુંપીળું થઈ જવું
૩૧૨૦. રાતે પાણીએ રોવાનો વખત
૩૧૨૧. રાન રાન ને પાન પાન થઈ જવું
૩૧૨૨. રાફડો ફાટ્યો છો
૩૧૨૩. રાબેતા મુજબ
૩૧૨૪. રામ રમી જવા / રમાડી દેવા
૩૧૨૫. રામ રામ કરવા
૩૧૨૬. રામ રાખે તેને કોણ ચાખે
૩૧૨૭. રામ બોલો ભાઈ રામ થઈ જવું / રામશરણ પહોંચવું
૩૧૨૮. રામકહાણી થવી
૩૧૨૯. રામના નામે પથ્થર તરે
૩૧૩૦. રામનું રાજ

૩૧૩૧. રામનું સોણું ભરતને ફળ્યું
૩૧૩૨. રામને રળવું નહિ અને સીતાને દળવું નહિ
૩૧૩૩. રામબાણ ઈલાજ
૩૧૩૪. રામબાણ વાગ્યા હોય તે જાણો
૩૧૩૫. રામાયણ કરવી / માંડવી
૩૧૩૬. રાંડ્યા પછીનું ડહાપણ
૩૧૩૭. રાંધવા ગયા કંસાર અને થઈ ગયું થૂલું
૩૧૩૮. રાંધેલ ધાન રઝળી પડ્યા
૩૧૩૯. રિસામણાં મનામણાં કરવાં
૩૧૪૦. રિસાવું મનાવું
૩૧૪૧. રીંગણાં જોખવા
૩૧૪૨. રુઆબ કરવો / છાંટવો / પડવો / રાખવો
૩૧૪૩. રૂખ કાઢવી / જોવી
૩૧૪૪. રૂઝ આવવી
૩૧૪૫. રૂડાં વાનાં થવાં
૩૧૪૬. રૂપ રૂપનો અંબાર
૩૧૪૭. રૂપે રૂડાં ને કરમના કૂડાં
૩૧૪૮. રૂંગું આવવું
૩૧૪૯. રૂંધામણ અનુભવવી
૩૧૫૦. રૂંવાડાં ઊભાં થવાં / રૂંવાડું ન ફરકવું
૩૧૫૧. રૂંવેરૂંવાં ઊભા થઈ જવા
૩૧૫૨. રેચ આપવો / લાગવો
૩૧૫૩. રેઢિયાળ ખાતું
૩૧૫૪. રેઢું પડવું / મૂકવું
૩૧૫૫. રેતીમાં વહાણ ચલાવવું
૩૧૫૬. રેવડી ઉડાવવી / થવી / દાણાદાણ કરી નાખવી

૩૧૫૭. રૈયત તો રાજા રામની પણ થઈ ન હતી
૩૧૫૮. રોકકળ કરવી
૩૧૫૯. રોકડું પરખાવવું / રોકડો જવાબ આપવો
૩૧૬૦. રોકડો હિસાબ ગણી દેવો
૩૧૬૧. રોગ ને શત્રુ ઉગતાં જ ડામવા પડે
૩૧૬૨. રોજ ઊઠીને
૩૧૬૩. રોજ મરે એને કોણ રોવે
૩૧૬૪. રોજની રામાયણ
૩૧૬૫. રોટલાથી કામ કે ટપટપથી
૩૧૬૬. રોટલે પહોળું / મોટું હોવું
૩૧૬૭. રોટલો અભડાવવો / રળી ખાવો / રોટલા ભેગું થવું / રોટલો ટળી જવો
૩૧૬૮. રોટલો કરી નાખવો
૩૧૬૯. રોડવવું / રોડવી લેવું
૩૧૭૦. રોડાં નાખવા
૩૧૭૧. રોતો રોતો જાય તે મુવાની ખબર લઈ આવે
૩૧૭૨. રોદણાં રડવા / રોવાં
૩૧૭૩. રોફ ચલાવવો / છાંટવો / બેસાડવો / મારવો
૩૧૭૪. રોણું, જોણું અને વગોણું થાય એવું કદી ન કરવું
૩૧૭૫. રોદણાં રડવા
૩૧૭૬. રોલાં લેવાં
૩૧૭૭. રોષનો ભોગ બનવું
૩૧૭૮. રોળીટોળી નાખવું
૩૧૭૯. રોંઢો કરવો
૩૧૮૦. રોંદા ખાવા / લેવડાવવા

૩૧૮૧. લક્ષ્મી ચાંદલો કરવા આવે ત્યારે મોં ધોવા ન જવાય
૩૧૮૨. લક્ષ્મી પધારવી
૩૧૮૩. લખણ ઝળકાવવા
૩૧૮૪. લખણ ન બદલે લાખા
૩૧૮૫. લખણ લખેસરીનાં અને કરમ કોડીનાં
૩૧૮૬. લખલખું આવી જવું
૩૧૮૭. લખલૂંટ / જાલિમ ખર્ચા કરવા
૩૧૮૮. લખાપટ્ટી કરવી
૩૧૮૯. લખી આપવું / દેવું / રાખવું / લેવું
૩૧૯૦. લખેલું વંચાય
૩૧૯૧. લખ્યા લેખ લલાટે મિથ્યા થાય નહિ
૩૧૯૨. લગન ઉકેલવા / માંડવા / લખવા / લેવાં
૩૧૯૩. લગનનાં ગીત લગન વખતે જ ગવાય
૩૧૯૪. લગને લગને કુંવારા લાલ
૩૧૯૫. લગામ ખેંચવી / છૂટી મૂકી દેવી / પકડવી
૩૧૯૬. લગન એટલે લાકડાના લાડુ, ખાય તે પસ્તાય
અને ન ખાય તે પણ પસ્તાય
૩૧૯૭. લચકો દાળ
૩૧૯૮. લચ્છો મારવો
૩૧૯૯. લટ કાતરવી / ગૂંથવી / બાંધવી / સમારવી / વાળવી
૩૨૦૦. લટક મટક / લટકાળી
૩૨૦૧. લટકતું મૂકવું / લટકાવી રાખવું
૩૨૦૨. લટકો, ચટકો ને મટકો
૩૨૦૩. લટાર મારવી
૩૨૦૪. લટિયા-ઝંટિયા ઓળવાં, ઊડવાં, પકડવાં, પીંખવાં

૩૨૦૫. લટુડાપટુડા કરવાં / લટું બની જવું
૩૨૦૬. લડથડિયાં / લથડિયાં આવવાં / ખાવાં
૩૨૦૭. લડધો થયો તોય કાંઈ સમજતો નથી
૩૨૦૮. લઢણ પડવી
૩૨૦૯. લત પડવી / લાગવી
૩૨૧૦. લતાડ / લપડાક ખાવી / લાગવી / વાગવી
૩૨૧૧. લપ કરવી / વળગવી / લપલપિયો કાચબો
૩૨૧૨. લપસી પડ્યો તો કહે નમસ્કાર કર્યા
૩૨૧૩. લપેટમાં આવવું / લેવું
૩૨૧૪. લપેટો મારવો / લેવો
૩૨૧૫. લપોડશંખ પાસે માગો લાખ તો કહે આપું સવા લાખ
૩૨૧૬. લપ્પનછપ્પન કરવી / રાખવી
૩૨૧૭. લફડામાં પડવું / લફડેબાજ
૩૨૧૮. લફડું કરવું / વળગવું
૩૨૧૯. લબડતાં રહી જવું / લબડતું મૂકવું / લબડધક્કે ચડાવવું / લબડી પડવું
૩૨૨૦. લબાચા ઉપાડવા / ઊઠાવવા / ફેરવવા
૩૨૨૧. લમણાંઝીક કરવી
૩૨૨૨. લલ્લા પપ્પા કરવા
૩૨૨૩. લવકારા મારવા
૩૨૨૪. લવરી કરવી / એ ચડવું / લવારો કરવો
૩૨૨૫. લસણ ખાઈને લાગી પડવું
૩૨૨૬. લહાણી કરવી / વહેંચવી
૩૨૨૭. લહાવો લૂંટવો / લેવો
૩૨૨૮. લંકા લૂંટવી / લૂંટાઈ જવી
૩૨૨૯. લંકાની લાડી ને ઘોઘાનો વર
૩૨૩૦. લંકામાં સોનું તો ઘણું હોય પણ આપણને એ શું કામનું?

૩૨૩૧. લંગર નાખવું
 ૩૨૩૨. લંગોટીયો યાર
 ૩૨૩૩. લંપટવેડા કરવાં
 ૩૨૩૪. લાકડા ભેગા થવું
 ૩૨૩૫. લાકડાની તલવારથી કામ લેવું / લડવું
 ૩૨૩૬. લાકડાનો લાડુ
 ૩૨૩૭. લાકડાં લડાવવાં / સંકોરવા
 ૩૨૩૮. લાકડું ઘાલવું / ઘુસાડવું / નાખવું
 ૩૨૩૯. લાકડે માકડું વળગાવી દેવું
 ૩૨૪૦. લાખ મરજો પણ લાખોનો પાલનહાર ન મરજો
 ૩૨૪૧. લાખ વાતની એક વાત
 ૩૨૪૨. લાખના બાર હજાર કરવા
 ૩૨૪૩. લાખ મળ્યા નહિ ને લખેશરી થયા નહિ
 ૩૨૪૪. લાખે લેખાં થવાં / લાખોમાં રમવું
 ૩૨૪૫. લાગ આપવો / મળવો
 ૩૨૪૬. લાગ જોઈને ઘા કરવો / તીર ફેંકવું
 ૩૨૪૭. લાગનો હોવું
 ૩૨૪૮. લાગમાં લેવું
 ૩૨૪૯. લાગુ થઈ જવું / પડી જવું
 ૩૨૫૦. લાગો ઉઘરાવવો / નાખવો / લેવો / વસૂલ કરવો
 ૩૨૫૧. લાગ્યું તો તીર, નહિ તો તુક્કો
 ૩૨૫૨. લાજ આવવી / તજવી / મૂકવી / રાખવી / લૂંટવી / વિનાનું
 ૩૨૫૩. લાજવાને બદલે ગાજવું
 ૩૨૫૪. લાજી મરવું
 ૩૨૫૫. લાડ કરવા / લડાવવાં
 ૩૨૫૬. લાડવો કાઢવો / ખાવો / દાટ્યો હોવો / મળી જવો / લેવો

૩૨૫૭. લાડી અને પાડીના નિવડે જ વખાણ કરાય
૩૨૫૮. લાડી, વાડી ને ગાડી
૩૨૫૯. લાભ ખાટવો / ખોવો / ગુમાવવો / મેળવવો / લેવો
૩૨૬૦. લાભેલોભે તણાવું
૩૨૬૧. લાલઘૂમ / લાલચોળ થવું
૩૨૬૨. લાલનપાલન કરવું
૩૨૬૩. લાલપીળાં થવું
૩૨૬૪. લાલબત્તિ દેખાડવી
૩૨૬૫. લાલબાઈ / લાય મૂકવી / મેલવી
૩૨૬૬. લાલચ બૂરી બલા છે
૩૨૬૭. લાલો લાભ વિના ન લોટે
૩૨૬૮. લાવ-લશ્કર સાથે
૩૨૬૯. લાસરિયાવેડા કરવા
૩૨૭૦. લાહ્ય બળવી / લાગવી
૩૨૭૧. લાળ પડવી / પાડવી
૩૨૭૨. લાળાં ચાવવાં
૩૨૭૩. લાંઘણ કરવી / થવી
૩૨૭૪. લાંછન લાગવું
૩૨૭૫. લાંબા જોડે ટૂંકો જાય, મરે નહિ તો માંદો થાય
૩૨૭૬. લાંબા થઈ જવું
૩૨૭૭. લાંબી ફાળ ભરવી / લાંબો કૂદકો મારવો
૩૨૭૮. લાંબું ખેંચવું / ચલાવવું
૩૨૭૯. લાંબું લપસીંદર
૩૨૮૦. લિખિતંગ
૩૨૮૧. લીલા તોરણો પાછા ફરવું
૩૨૮૨. લીલા લહેર કરવા

૩૨૮૩. લીલી વાડી જોઈને જવું
 ૩૨૮૪. લીલીસૂકી જોવી
 ૩૨૮૫. લીલો દુઃકાળ પડવો
 ૩૨૮૬. લુખ્યાગીરી કરવી
 ૩૨૮૭. લુલીને લગામમાં રાખવી
 ૩૨૮૮. લૂગડાં ઉતારી લેવાં / ખંખેરી ચાલતાં થવું
 ૩૨૮૯. લૂણ ઉતારવું / હરામ કરવું
 ૩૨૯૦. લૂણ ખાવું / ની ફરજ અઠા કરવી
 ૩૨૯૧. લૂણી ધ્રોને તાણી જાય
 ૩૨૯૨. લૂણો લાગવો
 ૩૨૯૩. લે લાકડી ને કર મેરાયું
 ૩૨૯૪. લેખ પર મેખ મારવી
 ૩૨૯૫. લેખાં લેવા
 ૩૨૯૬. લેખે લાગવું
 ૩૨૯૭. લેતાં લાજે ને આપતાં ગાજે
 ૩૨૯૮. લેમેલ લેમેલ થઈ પડવું
 ૩૨૯૯. લેવાઈ જવું
 ૩૩૦૦. લેવાદેવા વિના
 ૩૩૦૧. લેવાનાં કાટલાં જુદાં અને આપવાનાં કાટલાં જુદાં
 ૩૩૦૨. લોચા લાપસી કરવા
 ૩૩૦૩. લોચા વાળવાં
 ૩૩૦૪. લોચામાં પડવું / લોચો કરવો / પડી જવો / વળી જવો
 ૩૩૦૫. લોચાલાપસી
 ૩૩૦૬. લોઢાના ચણા ચાવવાં
 ૩૩૦૭. લોભને થોભ ન હોય
 ૩૩૦૮. લોભિયા હોય ત્યાં ધુતારા ભૂખે ન મરે

૩૩૦૯. લોભે લક્ષણ જાય
 ૩૩૧૦. લોલીપોપ આપવા / બતાવવા
 ૩૩૧૧. લોલેલોલ કરવું
 ૩૩૧૨. લોહી ઉકાળા કરવા / ઊડી જવું / ગરમ થવું / પીવું / બાળવું / રેડવું
 ૩૩૧૩. લોહી પાણી એક કરવાં
 ૩૩૧૪. લૌકીક પ્રથા સદંતર બંધ છે. કોઈએ ઘરે આવવું નહિ

વ

૩૩૧૫. વકરો એટલો નફો ગણીએ તો વહેલા ઊઠી જઈએ
 ૩૩૧૬. વખ ઘોળવું
 ૩૩૧૭. વખત જોઈને વાત કરાય
 ૩૩૧૮. વખાણી ખીચડી દાંતે વળગે
 ૩૩૧૯. વખાનો માર્યો
 ૩૩૨૦. વગ ચલાવવી / લગાડવી
 ૩૩૨૧. વગર વિચાર્યું જે કરે પાછળથી પસ્તાય
 ૩૩૨૨. વઘાર કરવો / દેવો
 ૩૩૨૩. વચ્ચે પડવું
 ૩૩૨૪. વજ્જરની છાતી
 ૩૩૨૫. વટ કરવો / પડવો / પાડવો / રાખવો
 ૩૩૨૬. વટક વાળવું
 ૩૩૨૭. વટનો કટકો / માર્યો / નો સવાલ થઈ જવો
 ૩૩૨૮. વટાણા વેરી નાખવા
 ૩૩૨૯. વટે ચડી જવું
 ૩૩૩૦. વડચકા નાખવા / ભરવા
 ૩૩૩૧. વડનાં વાંદરાં ઉતારે એવું
 ૩૩૩૨. વઢકણી વહુ ને દીકરો જણ્યો

૩૩૩૩. વતું કરવું / કરાવવું
 ૩૩૩૪. વદાડ કરવો
 ૩૩૩૫. વધતું ઓછું ચલાવી લેવાનું
 ૩૩૩૬. વધામણી આપવી / ખાવી
 ૩૩૩૭. વધાવવું / વધાવી લેવું
 ૩૩૩૮. વર મરો કે કન્યા મરો, ગોરનું તરભાણું ભરો
 ૩૩૩૯. વર રહ્યો વાસી ને કન્યા ગઈ નાસી
 ૩૩૪૦. વર વિનાની જાન
 ૩૩૪૧. વરઘોડો કાઢવો
 ૩૩૪૨. વરને કોણ વખાણો? વરની મા!
 ૩૩૪૩. વરસ દેખાવા
 ૩૩૪૪. વરસના વચલા દહાડે
 ૩૩૪૫. વરસી પડવું
 ૩૩૪૬. વરસી વાળવી
 ૩૩૪૭. વરસોનાં વરસ
 ૩૩૪૮. વરાળ કાઢવી
 ૩૩૪૯. વરો કરવો
 ૩૩૫૦. વર્ષાતપ કરવો / વર્ષાદાન કરવું
 ૩૩૫૧. વર્ષોના વહાણાં વહી જવાં
 ૩૩૫૨. વલ પડવો
 ૩૩૫૩. વલખા નાખવાં / મારવાં
 ૩૩૫૪. વલણ ચૂકવવું / ચૂકતે કરવું
 ૩૩૫૫. વલે કરવી / થવી
 ૩૩૫૬. વલોપાત કરવો
 ૩૩૫૭. વશ કરવું / થવું / વશમાં હોવું
 ૩૩૫૮. વસમું પડવું / લાગવું

૩૩૫૯. વસવસો રહી જવો
૩૩૬૦. વસુ વિના નર પશુ
૩૩૬૧. વહાલા થવા જવું / વહાલેશરી થવું
૩૩૬૨. વહેતા પાણી નિર્મળા
૩૩૬૩. વહેતા પાણીમાં હાથ ધોઈ લેવા
૩૩૬૪. વહેતી ગંગામાં ડુબકી લગાવવી
૩૩૬૫. વહેતું મૂકી દેવું
૩૩૬૬. વહેમનું કોઈ ઓસડ નથી
૩૩૬૭. વહેલો તે પહેલો, ભૂલે તે ઘેલો
૩૩૬૮. વહેવાર વધાર્યો વધે ને ઘટાડ્યો ઘટે
૩૩૬૯. વહોરાવાળું નાડું પકડી ન રખાય
૩૩૭૦. વળ આપવો / ઉતારવો / ચડાવવો / દેવો
૩૩૭૧. વળતાં પાણી થવાં
૩૩૭૨. વંજો માપવો
૩૩૭૩. વંશવેલો વધવો
૩૩૭૪. વા જોઈને વહાણ હંકારાય
૩૩૭૫. વા વાતને લઈ જાય
૩૩૭૬. વાઘ પર સવારી કરવી સહેલી છે પણ નીચે ઉતરવું અઘરું છે
૩૩૭૭. વાઘ મારવો
૩૩૭૮. વાઘની બોડમાં હાથ ઘાલવો
૩૩૭૯. વાઘની માસી - બિલાડી
૩૩૮૦. વાઘને કોણ કહે કે તારુ મોં ગંધાય છે
૩૩૮૧. વાઘા ચડાવવા / પહેરવા
૩૩૮૨. વાજ આવી જવું
૩૩૮૩. વાજતું ગાજતું માંડવે આવશે
૩૩૮૪. વાજિંત્ર બની જવું

૩૩૮૫. વાટ જોવી / વાટ જોનારને વેળા લાંબી લાગે
૩૩૮૬. વાટકી વહેવાર
૩૩૮૭. વાટવું / વાટી નાખવું
૩૩૮૮. વાડ ચીભડાં ગળે
૩૩૮૯. વાડ ઠેકવી
૩૩૯૦. વાડ વિના વેલો ન ચડે
૩૩૯૧. વાડ વેલાને ગળી જાય ત્યાં ફરિયાદ કોને થાય ?
૩૩૯૨. વાઢી આંગળી ઉપર ન મૂતરે તેવો
૩૩૯૩. વાણિયા એટલે ડાહી માના ઠીકરા
૩૩૯૪. વાણિયા વાણિયા ફેરવી તોળ
૩૩૯૫. વાણિયાગત / વાણિયાવિદ્યા કરવી
૩૩૯૬. વાણિયાની મૂછ નીચી તો કહે સાત વાર નીચી
૩૩૯૭. વાણિયો પેટમાં પેસીને પગ પહોળા કરે
૩૩૯૮. વાણિયો મગનું નામ ન પાડે
૩૩૯૯. વાણિયો રીઝે તો તાળી આપે
૩૪૦૦. વાણિયો વટલે નહિ ને સોનું સડે નહિ
૩૪૦૧. વાણી ઉપરથી પ્રાણી પરખાય
૩૪૦૨. વાત આગળ વધવી / આડે પાટે ચડી જવી / આડે પાટે ચડાવી દેવી / ઉકેલવી / ઉખેડવી / ઊડવી / ઉડાવી દેવી / ચલાવવી / ટાળી નાખવી / દાટી દેવી / પકડી રાખવી / વણસી જવી / વધારવી / વધી જવી / વહેતી મૂકવી
૩૪૦૩. વાત લાંબી કરવામાં / ખેંચવામાં માલ નથી
૩૪૦૪. વાત વાતમાં શુંનું શું થઈ ગયું
૩૪૦૫. વાતનું વતેસર કરવું
૩૪૦૬. વાતને વળ ચડાવવો
૩૪૦૭. વાતમાં કંઈ માલ નથી / કોઈ દમ નથી

૩૪૦૮. વાતમાં મોણ ઘાલવું
૩૪૦૯. વાતમાંથી વાત કાઢવી / નીકળવી
૩૪૧૦. વાતુંના વડા કર્યે કંઈ ન વળે
૩૪૧૧. વાતે ચડવું / વળગવું / વળગાડી દેવું
૩૪૧૨. વાતે વાતે વાંકું પડવું
૩૪૧૩. વાતોના તડાકાં મારવાં
૩૪૧૪. વાદ કરવો / વાદે ચડવું
૩૪૧૫. વાધરી માટે ભેંશ મારે એવો
૩૪૧૬. વામણાં દેખાવું / પુરવાર થવું
૩૪૧૭. વાયકા ઊડવી
૩૪૧૮. વાયડા થવું / વાયડાઈ કરવી
૩૪૧૯. વાયા વિરમગામ
૩૪૨૦. વાર કરવો
૩૪૨૧. વાર તહેવારે
૩૪૨૨. વાર લગાડવી / લાગવી
૩૪૨૩. વારા ફરતો વારો, મારા પછી તારો, મે પછી ગારો
૩૪૨૪. વારી જવું
૩૪૨૫. વારો બાંધવો
૩૪૨૬. વાર્યા ન વળે તે હાર્યા વળે
૩૪૨૭. વાવટો ફરકાવવો / બતાવવો
૩૪૨૮. વાવડી ચસ્કી
૩૪૨૯. વાવો તેવું લણો, કરો તેવું પામો
૩૪૩૦. વાસણ ઉટકવા / માંજવાં
૩૪૩૧. વાસી વધે નહિ ને કુત્તા ખાય નહિ
૩૪૩૨. વાસીદામાં સાંબેલું જાય
૩૪૩૩. વાહ વાહ કરવી / થઈ જવી

૩૪૩૪. વાળ ઓળવા
૩૪૩૫. વાળ વાંકો ન થવો
૩૪૩૬. વાળુ કરવું / વાળુપાણી કરવાં
૩૪૩૭. વાળંદના વાંકા હોય તો કોથળીમાંથી કરડે
૩૪૩૮. વાંકમાં આવવું
૩૪૩૯. વાંકા ચાલવું
૩૪૪૦. વાંકું થવું
૩૪૪૧. વાંકું પડવું
૩૪૪૨. વાંકું બોલવું
૩૪૪૩. વાંઢાને કન્યા જોવા ન મોકલાય
૩૪૪૪. વાંદરાને દારૂ પાવો
૩૪૪૫. વાંદરાને નિસરણી ન અપાય
૩૪૪૬. વાંદરાવેડા કરવા
૩૪૪૭. વાંદરો ઘરડો થાય પણ ગુલાંટ ન ભૂલે
૩૪૪૮. વાંધા વચકા ઊભા થવા / કાઢવા
૩૪૪૯. વાંધો ઉઠાવવો / કાઢવો / પડવો / લેવો
૩૪૫૦. વિ.વિ. (વિશેષ વિનંતી કે)
૩૪૫૧. વિકેટ ઊડવી / પડી જવી
૩૪૫૨. વિગતવાર નોંધ કરવી / લખવું
૩૪૫૩. વિગતવાર વાત કરવી
૩૪૫૪. વિચારવાયુ થવો
૩૪૫૫. વિચાર્યા વગર બોલવું નહિ
૩૪૫૬. વિદ્યા વાપરી વધે
૩૪૫૭. વિદ્યા વિનયથી શોભે
૩૪૫૮. વિધિના લેખ ભૂંસ્યા ના ભૂંસાય
૩૪૫૯. વિધિના લેખમાં મેખ મારવી

૩૪૬૦. વિના સહકાર નહિ ઉદ્ધાર
૩૪૬૧. વિનાશકાળે વિપરીત બુદ્ધિ
૩૪૬૨. વિવાહમાંથી વરસી થઈ જવી
૩૪૬૩. વિશ્વાસે વહાણ તરે
૩૪૬૪. વિષય ઉપાડવો / કાઢવો / છોડવો
૩૪૬૫. વિહાર કરવો
૩૪૬૬. વીતી હોય તે જાણે
૩૪૬૭. વીમો ખેડવો / લેવો
૩૪૬૮. વીરગતિ પામવું
૩૪૬૯. વીસનખી વાઘણ વળગશે એટલે ખબર પડશે
૩૪૭૦. વીંછીના દાબડામાં હાથ નાખીએ તો પરિણામ શું આવે ?
૩૪૭૧. વીંટ આવવી
૩૪૭૨. વીંટો વાળી દેવો
૩૪૭૩. વેગડી વિચાઈ જવી
૩૪૭૪. વેચી આવે / ખાય એવો / નાખે એવો
૩૪૭૫. વેઠ ઉતારવી / કાઢવી / વાળવી
૩૪૭૬. વેઢે ગણાય એટલું
૩૪૭૭. વેણ આવવી
૩૪૭૮. વેણ રાખવું / સંભળાવવું
૩૪૭૯. વેતરણ કરવી / રાખવી / માં હોવું
૩૪૮૦. વેતરાઈ જવું / વેતરી નાખવું
૩૪૮૧. વેતા બળ્યું / વિનાનું
૩૪૮૨. વેન લેવું
૩૪૮૩. વેરવિખેર થઈ જવું / વેરાઈ જવું
૩૪૮૪. વેશ ભજવવો / લજવવો
૩૪૮૫. વેળા વેળાની છાંયડી

૩૪૮૬. વૈંત એક ચડે એવું
 ૩૪૮૭. વૈંત એકની જીભ હોવી
 ૩૪૮૮. વૈકુંઠ નાનું ને ભગતડાં ઝાઝાં
 ૩૪૮૯. વૈદ, વકીલ અને વેશ્યા ઘરાક ગોતે રોકડયા
 ૩૪૯૦. વૈદ-ગાંધીનું સહિયારું
 ૩૪૯૧. વ્યાજ વટોળનો ધંધો કરવો
 ૩૪૯૨. વ્રત ઊજવવું / કરવું / છોડવું / તોડવું / પાળવું / લેવું

શ

૩૪૯૩. શઢમાંથી હવા નીકળી જવી
 ૩૪૯૪. શનિની દશા બેસવી
 ૩૪૯૫. શરમના શેરડા પડવા
 ૩૪૯૬. શરમની પૂંછડી
 ૩૪૯૭. શરમની વાત / શરમાવા જેવું કામ
 ૩૪૯૮. શરમથી પાણી પાણી / લાલ થઈ જવું
 ૩૪૯૯. શરમે ધરમે કામ કરાવી લેવું / કરી આપવું
 ૩૫૦૦. શરીર અકડાવું
 ૩૫૦૧. શરીર કસવું
 ૩૫૦૨. શરીર ઘસાવું
 ૩૫૦૩. શરીર જામવું
 ૩૫૦૪. શરીર તૂટવું
 ૩૫૦૫. શરીર ભરાવું
 ૩૫૦૬. શરીર ભારે લાગવું
 ૩૫૦૭. શરીર લેવાવું
 ૩૫૦૮. શરીર વળવું
 ૩૫૦૯. શરીર વાળવું

૩૫૧૦. શરીર સુધરવું
૩૫૧૧. શંકા ભૂત અને મંછા ડાકણ
૩૫૧૨. શંભુમેળો કરવો / ભરવો / ભરાવો
૩૫૧૩. શાતા રાખવી / માં રહેવું / વળવી
૩૫૧૪. શાપ આપવો / દેવો / લાગવો
૩૫૧૫. શાંત પાણી ઊંડા હોય
૩૫૧૬. શાંતિ પમાડે તે સંત
૩૫૧૭. શાંતિ રાખો, સૌ સારા વાના થઈ રહેશે
૩૫૧૮. શિકલ ફરી જવી
૩૫૧૯. શિયાવિયા થઈ જવું
૩૫૨૦. શિયાળ તાણે સીમ ભણી અને કૂતરું તાણે ગામ ભણી
૩૫૨૧. શિયાળો ભોગીનો, ઉનાળો જોગીનો
૩૫૨૨. શિરોમાન્ય કરવું / ગણવું
૩૫૨૩. શિંગડાં ભરાવવા
૩૫૨૪. શીરા માટે શ્રાવક થવું
૩૫૨૫. શીળસ નીકળવું
૩૫૨૬. શીંગડે ઝાલો તો ખાંડો, પૂછડે ઝાલો તો બાંડો
૩૫૨૭. શું મોઢું લઈને બોલે? ક્યા મોઢે બોલે?
૩૫૨૮. શુકન પુરતું
૩૫૨૯. શુક્કરવાર વળવો
૩૫૩૦. શૂર આવવું / ચડવું / છૂટવું
૩૫૩૧. શૂરાતન ચઢી જવું
૩૫૩૨. શૂળીનું દુઃખ સોઈએ ગયું
૩૫૩૩. શેક્યો પાપડ ભાંગવાની તાકાત નથી
૩૫૩૪. શેખચલ્લીની જેમ વિચારવું
૩૫૩૫. શેખી કરવી / નીકળી જવી / મારવી

૩૫૩૬. શેઠ આવ્યા તો કહે નાખો વખારે
૩૫૩૭. શેઠ કરતાં વાણોતર ડાહ્યાં
૩૫૩૮. શેઠની ફાંદે ફોડકી થઈ, પંપાળીને મોટી કરી
૩૫૩૯. શેઠની શિખામણ ઝાંપા સુધી
૩૫૪૦. શેઠે આવી શિરામણ કરવું
૩૫૪૧. શેર માટીની ખોટ
૩૫૪૨. શેર લોહી ચડવું
૩૫૪૩. શેરના માથે સવા શેર
૩૫૪૪. શેરો મારવો
૩૫૪૫. શેહ ખાઈ જવી / દેવી / માં આવી જવું / લાગવી
૩૫૪૬. શેહશરમ રાખવી / માં રહેવું
૩૫૪૭. શોક પાળવો / મૂકવો
૩૫૪૮. શોખ જાગવો / થવો
૩૫૪૯. શોખીન જીવ
૩૫૫૦. શોભાનો ગાંઠિયો
૩૫૫૧. શ્રી ગણેશાય નમઃ કરવું
૩૫૫૨. શ્રીફળ આપવું / પકડાવી દેવું
૩૫૫૩. શ્વાસ ઊડી જવો / ખાવો / ખાવાનો સમય ન હોવો / હેઠો બેસવો

૫-સ

૩૫૫૪. ષડ્ ઋતુ - વસંત, ગ્રીષ્મ, વર્ષા, શરદ, હેમંત અને શિશિર એવી વર્ષની છ ઋતુ
૩૫૫૫. ષડ્ દર્શન - વૈદિક ફિલસૂફી અનુસાર પરમાત્મા પાસેથી માનવજાતિને જાણવા મળેલું મૂળભૂત સત્ય એ શ્રુતિ કહેવાય. આ શ્રુતિ ચાર પ્રકારની છે - સંહિતા, બ્રાહ્મણ, આરણ્યક અને ઉપનિષદ્. આ શ્રુતિમાંના સત્ય સુધી છ જુદા જુદા પ્રકારે પહોંચી શકાય. આ છ પ્રકાર અથવા છ માર્ગ ષડ્ દર્શન

કહેવાય છે અને તે આ પ્રમાણે છે : ન્યાય, વૈશેષિક, સાંખ્ય, યોગ, મીમાંસા અને વેદાંત. વૈદિક ફિલસૂફી જડ કે એકાંગી નથી. આ ષડ્ દર્શનમાં ઈશ્વર છે અને નથી એટલે કે બ્રહ્મ સત્ય છે અને નથી અને જગત સત્ય છે અને નથી એમ બન્ને પ્રકારની વાતો કહેવામાં આવી છે.

૩૫૫૬. ષડ્ ભાષા - સંસ્કૃત ભાષામાંથી કાળક્રમે ઉતરી આવેલ મધ્યયુગની છ ભાષાઓ ષડ્ ભાષા કહેવાય છે. તે આ પ્રમાણે છે: (૧) મહારાષ્ટ્રી પ્રાકૃત (૨) શૌરસેની પ્રાકૃત (૩) માગધી (૪) પૈશાચી (૫) ચૂલાકા પૈશાચી અને (૬) અપભ્રંશ. માત્ર ગુજરાતમાં નહિ પણ ભારતભરના ભાષાશાસ્ત્રીઓમાં બધે હેમચંદ્રાચાર્યના ગુણગાન એટલા માટે ગવાય છે કે તેમણે મધ્યયુગની આ છ યે છ ભાષાના સાંગોપાંગ વ્યાકરણની રચના કરી છે. આજની મરાઠી ભાષા મહારાષ્ટ્રી પ્રાકૃતમાંથી અને આપણી હાલની ગુજરાતી ભાષા શૌરસેની પ્રાકૃતમાંથી ઉતરી આવી છે.

૩૫૫૭. ષડ્ રસ - ગળ્યો, ખાટો, ખારો, કડવો, તીખો અને તૂરો એ તમામ છ રસ નિત્ય સેવન કરવા યોગ્ય ગણાય છે.

૩૫૫૮. ષડ્ રિપુ - કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ અને મત્સર એ છ આંતરિક શત્રુઓને વશમાં રાખવા જોઈએ.

૩૫૫૯. ષોડશ ઉપચાર - મૂર્તિનું પૂજન કરવાની સોળ રીત અથવા ઉપચાર આ પ્રમાણે છે : આવાહન, આસન, પાદ, અર્ધ્ય, આચમન, સ્નાન, વસ્ત્ર, ઉપવીત, ગંધ, પુષ્પ, ધૂપ, દીપ નૈવેદ્ય, નમસ્કાર, પ્રદક્ષિણા અને વિસર્જન.

૩૫૬૦. સ.ન.વિ.વિ. (સવિનય નમસ્કાર સાથે વિશેષ વિનંતી કે)

૩૫૬૧. સઈ, સોની ને સાળવી ન મૂકે સગી બેનને જાળવી

૩૫૬૨. સઈની સાંજ ને મોચીની સવાર ક્યારે ય ન પડે

૩૫૬૩. સક્કરમીની જીભ ને અક્કરમીના ટાંટિયા

૩૫૬૪. સકંજામાં / સાણસામાં આવવું / ફસાવું / લેવું

૩૫૬૫. સખ પડવું / વળવું

૩૫૬૬. સખળ ડખળ કરવું

૩૫૬૭. સખણાં રહેવું
૩૫૬૮. સગડ મૂકવા / મેલવા
૩૫૬૯. સગપણ રાખવું
૩૫૭૦. સગપણમાં સાદુ ને જમણમાં લાડુ
૩૫૭૧. સગવડીયો ધરમ પાળવો
૩૫૭૨. સગી આંખે જોયેલું
૩૫૭૩. સખળડખળ કરવું
૩૫૭૪. સગી આંખે
૩૫૭૫. સગેવગે કરવું / થઈ જવું
૩૫૭૬. સજોડે પધારજો
૩૫૭૭. સજ્જડ થઈ જવું
૩૫૭૮. સડક થઈ જવું
૩૫૭૯. સણકા / સબાકા આવવા / મારવા
૩૫૮૦. સત ચડવું
૩૫૮૧. સત્તર પંચા પંચાણું ને બે મૂક્યા છૂટના
લાવો પટેલ સોમાં બે ઓછા
૩૫૮૨. સતી શાપ આપે નહિ અને શંખણીના શાપ લાગે નહિ
૩૫૮૩. સત્તા આગળ શાણપણ નકામું
૩૫૮૪. સત્તાની સાઠમારી
૩૫૮૫. સત્યાનાશ કાઢવું / જવું / નીકળવું / વાળવું
૩૫૮૬. સનસનાટી ફેલાઈ જવી
૩૫૮૭. સન્માનભૂખ્યા સમાજસેવકો
૩૫૮૮. સપરમા દહાડે
૩૫૮૯. સપાટામાં લેવું
૩૫૯૦. સપાટો કરવો / મારવો / લગાવવો
૩૫૯૧. સફાઈ હાંકવી / માંથી હાથ બહાર ન કાઢવો

૩૫૯૨. સફેદ જૂઠ
૩૫૯૩. સફેદ ઠગ
૩૫૯૪. સફેદ હાથી બાંધવો
૩૫૯૫. સબડકા ભરવા
૩૫૯૬. સમ આપવા / ખાવા / દેવા
૩૫૯૭. સમ ખાવા જેટલું
૩૫૯૮. સમ ખાવાની જરૂર ખોટા માણસને જ પડે
૩૫૯૯. સમય ઓળખવો / જોવો / પાકી જવો
૩૬૦૦. સમય વરતે સાવધાન
૩૬૦૧. સમયની બલિહારી
૩૬૦૨. સમસમી જવું
૩૬૦૩. સમાવેશ કરવો / થવો
૩૬૦૪. સમું કરવું
૩૬૦૫. સમુંનમું કરવું
૩૬૦૬. સમુંસૂતરું પાર ઉતરવું
૩૬૦૭. સર કરવું
૩૬૦૮. સરકણી ગાંઠ મારવી
૩૬૦૯. સરખાઈ આવવી / થઈ જવી
૩૬૧૦. સરખું પડવું
૩૬૧૧. સરત રહેવી / રાખવી
૩૬૧૨. સરભર કરવું
૩૬૧૩. સરસાઈ ભોગવવી / મેળવવી
૩૬૧૪. સરસ્વતી સંભળાવવી
૩૬૧૫. સરાણે ચડવું / ચડાવવું
૩૬૧૬. સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખવા
૩૬૧૭. સલવાઈ જવું

૩૬૧૮. સવળું પડવું
 ૩૬૧૯. સવા નવ ને પાંચ
 ૩૬૨૦. સવા મણ રૂની તળાઈમાં સૂવું
 ૩૬૨૧. સવાયું કરવું / થવું
 ૩૬૨૨. સવાલ નાખવો
 ૩૬૨૩. સસણી બોલવી
 ૩૬૨૪. સસરાને ઘેર ઘોડો ને જમાઈને હણહણાટ
 ૩૬૨૫. સસ્તુ ભાડું ને સિદ્ધપુરની જાત્રા
 ૩૬૨૬. સહિયારી સાસુ ને ઉકરડે મોંકાણ
 ૩૬૨૭. સળ ન સૂઝવી / બેસવી
 ૩૬૨૮. સળગતામાં હાથ ઘાલો તો હાથ તો દાઝે જ ને
 ૩૬૨૯. સળગતી આગમાં તેલ રેડવું
 ૩૬૩૦. સળગતું લાકડું ઘરમાં ન ઘલાય
 ૩૬૩૧. સળવળાટ ઉપડવો / થવો
 ૩૬૩૨. સળંગ ડાહ્યો
 ૩૬૩૩. સળી કરવી
 ૩૬૩૪. સળેકડાં જેવું કાઠું
 ૩૬૩૫. સંગ તેવો રંગ
 ૩૬૩૬. સંઘ કાશીએ પહોંચવો
 ૩૬૩૭. સંઘર્યો સાપ પણ કામ આવે
 ૩૬૩૮. સંઘેડા ઉતાર
 ૩૬૩૯. સંજવારીમાં સાંબેલું ચાલ્યું જવું
 ૩૬૪૦. સંતલસ કરવી
 ૩૬૪૧. સંતોષી નર સદા સુખી
 ૩૬૪૨. સંપ ત્યાં જંપ
 ૩૬૪૩. સંસાર છે ચાલ્યા કરે

૩૬૪૪. સંસાર તરવો / માંડવો
 ૩૬૪૫. સાક્ષાત્કાર કરવો / થવો
 ૩૬૪૬. સાગ, સીસમ ને સોનું, કઠી ન થાય જૂનું
 ૩૬૪૭. સાગમટે પધારજો
 ૩૬૪૮. સાચને આંચ ન આવે
 ૩૬૪૯. સાચુંખોટું કરવું
 ૩૬૫૦. સાજા ખાય અન્ન ને માંદા ખાય ધન
 ૩૬૫૧. સાટાદોઢા કરવા
 ૩૬૫૨. સાટું કરવું / વાળવું
 ૩૬૫૩. સાઠમારી કરવી / ભોગવવી
 ૩૬૫૪. સાઠે બુદ્ધિ નાઠી
 ૩૬૫૫. સાડલો કરવો
 ૩૬૫૬. સાડાસાતી આવવી / બેસવી
 ૩૬૫૭. સાડી બાર ન હોવી
 ૩૬૫૮. સાડી સત્તર વાર ગરજ હોય તો આવજે
 ૩૬૫૯. સાડી સાત વાર પરવડે છે ?
 ૩૬૬૦. સાણસામાં આવવું / ફસાવું / લેવું
 ૩૬૬૧. સાત ખોટનું
 ૩૬૬૨. સાત ગરણીએ ગાળીને પાણી પીએ એવું
 ૩૬૬૩. સાત પેઢીના ચોપડા ઉખેડવા
 ૩૬૬૪. સાત પેઢીની ચોપડાવવી / સંભળાવવી
 ૩૬૬૫. સાત વાર ગરજ હોય તો...
 ૩૬૬૬. સાતમા આસમાનમાં પહોંચી જવું
 ૩૬૬૭. સાદડી પ્રથા બંધ છે
 ૩૬૬૮. સાન ઠેકાણે આવવી
 ૩૬૬૯. સાનમાં સમજે તો સારું

૩૬૭૦. સાપ કાઢતાં ઘો પેઠી
૩૬૭૧. સાપ ગયા અને લિસોટા રહ્યા
૩૬૭૨. સાપ મરે નહીં અને લાઠી ભાંગે નહીં
૩૬૭૩. સાપના દરમાં હાથ નાખવો
૩૬૭૪. સાપને ઘેર સાપ પરોણો
૩૬૭૫. સાપે છછુંદર ગળ્યા જેવી હાલત
૩૬૭૬. સાફ કરી નાખવું / થઈ જવું
૩૬૭૭. સાફો બંધાવવો
૩૬૭૮. સામું થવું / સામું બોલવું
૩૬૭૯. સામા વહેણે તરવું / સામે પૂર તરવું
૩૬૮૦. સામૈયું કરવું
૩૬૮૧. સારા કામમાં સો વિઘન
૩૬૮૨. સારા પગલાંનું હોવું
૩૬૮૩. સારાં વાનાં થઈ જવાં
૩૬૮૪. સાલ ઘાલવું / ઘૂસી જવું / સાલવણું થવું
૩૬૮૫. સાવ ડબ્બા જેવો / ભગાના ભાઈ જેવો છે
૩૬૮૬. સાવરણી ફેરવવી
૩૬૮૭. સાસરે સંપ નહિ અને પિયર જંપ નહિ
૩૬૮૮. સાસુ કોઈની સાકર નહિ ને મા કોઈની ડાકણ નહિ
૩૬૮૯. સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરવા
૩૬૯૦. સાંકડમોકળ ચલાવી લેવું
૩૬૯૧. સાંગાભાઈ સલવાણા
૩૬૯૨. સાંધા કરવા
૩૬૯૩. સાંધા ઝલાઈ જવા
૩૬૯૪. સાંધો બેસવો / મળવો
૩૬૯૫. સાંસા પડવા / હોવા

૩૬૯૬. સિતારો ચડતો હોવો
૩૬૯૭. સિસકારો કરવો
૩૬૯૮. સિસોટી મારવી / વગાડવી
૩૬૯૯. સિંહ કે શિયાળ ?
૩૭૦૦. સીતાનું હરણ થયું પછી હરણની સીતા થઈ કે નહિ ?
૩૭૦૧. સીદીભાઈને સીદકાં વહાલાં
૩૭૦૨. સીદીભાઈનો ડાબો કાન
૩૭૦૩. સીધી આંગળીએ ઘી ન નીકળે
૩૭૦૪. સીધી રીતે પતે તો સારું
૩૭૦૫. સીધું દોર કરી નાખવું / થઈ જવું
૩૭૦૬. સીધું સંભળાવી દેવું / સીધો જવાબ આપવો
૩૭૦૭. સીમંતવિધિ કરવી
૩૭૦૮. સીંદરી બળે પણ વળ ન મૂકે
૩૭૦૯. સુખ દુઃખના સાથી
૩૭૧૦. સુખડી આપવી
૩૭૧૧. સુખનાં સગાં સૌ થાય
૩૭૧૨. સુખનો રોટલો ખાવો
૩૭૧૩. સુખમાં સાંભરે સોની ને દુઃખમાં સાંભરે રામ
૩૭૧૪. સુતારનું મન બાવળીએ
૩૭૧૫. સુરતનું જમણ ને કાશીનું મરણ
૩૭૧૬. સુસ્તી ઉડાડી દેવી / ઊડી જવી / કાઢી નાખવી
૩૭૧૭. સૂકા ભેગુ લીલું બળે
૩૭૧૮. સૂકી દાટી આપવી
૩૭૧૯. સૂકો દમ આપવો
૩૭૨૦. સૂગ ચડવી / સુગાળવા થવું
૩૭૨૧. સૂડી વચ્ચે સોપારી જેવી હાલત

૩૭૨૨. સૂતેલો સાપ / સિંહ છંછેડવો નહિ
૩૭૨૩. સૂધબૂધ ઊડી જવી
૩૭૨૪. સૂનું સૂનું લાગવું
૩૭૨૫. સૂપડાં સાફ થઈ ગયાં
૩૭૨૬. સૂર પલટાઈ જવો / બદલાઈ જવો
૩૭૨૭. સૂરજ ચડતી કળાએ / તપતો હોવો
૩૭૨૮. સૂરજ છાબડે ઢાંક્યો ન ઢંકાય
૩૭૨૯. સૂરજ સામે ધૂળ ઉછાળીએ તો આપણી આંખમાં પડે
૩૭૩૦. સૂરત હરામ કરવી
૩૭૩૧. સૂંઠના ગાંગડે ગાંધી ન થવાય
૩૭૩૨. સૂંડલો ભરીને
૩૭૩૩. સેર છૂટવી
૩૭૩૪. સેવા કરે તેને મેવા મળે
૩૭૩૫. સો જોશી ને એક ડોશી
૩૭૩૬. સો ટકા સાચી વાત
૩૭૩૭. સો દવા એક હવા
૩૭૩૮. સો દહાડા સાસુના તો એક દહાડો વહુનો
૩૭૩૯. સો મણ તેલે અંધારું
૩૭૪૦. સો વાતની એક વાત
૩૭૪૧. સો શાણા પણ અક્કલ એક
૩૭૪૨. સો સો વાનાં કરવાં
૩૭૪૩. સોએ વરસ પૂરાં થઈ જવાં
૩૭૪૪. સોગ પાળવો / રાખવો
૩૭૪૫. સોગઠી ઉડાવી દેવી / મારવી / વાગવી
૩૭૪૬. સોટી વાગે ચમચમ ને વિદ્યા આવે રમઝમ
૩૭૪૭. સોડ તાણીને સૂવું

૩૭૪૮. સોથ વળી જવો / વાળી નાખવો
૩૭૪૯. સોધરી વળવી
૩૭૫૦. સોના કરતાં ઘડામણ મોંઘું
૩૭૫૧. સોના સાઠ કરવા
૩૭૫૨. સોનાના નળીયાં થઈ જવાં
૩૭૫૩. સોનાની જાળને પાણીમાં ન ફેંકાય
૩૭૫૪. સોનાની થાળીમાં લોઢાનો મેખ
૩૭૫૫. સોનાનું ઈંદુ આપતી મરઘીને મારી ન નખાય
૩૭૫૬. સોનાને પારણે ઝૂલવું / સોનાનો સૂરજ ઉગવો
૩૭૫૭. સોનામાં સુગંધ મળે
૩૭૫૮. સોનીના સો ઘા તો લુહારનો એક ઘા
૩૭૫૯. સોનું સડે નહિ ને વાણિયો વટલાય નહિ
૩૭૬૦. સોપો પડી જવો
૩૭૬૧. સોબત તેવી અસર
૩૭૬૨. સોમાં શૂરો પણ એકેયમાં નહિ પૂરો
૩૭૬૩. સોલો ઊપડવો / ચડવો
૩૭૬૪. સોસ પડવો
૩૭૬૫. સોળ આની પાક ઊતરવો
૩૭૬૬. સોળ ઊઠવા
૩૭૬૭. સોળ કળાએ ખિલવું
૩૭૬૮. સોળ વાલ ને એક રતી
૩૭૬૯. સોળે શણગાર સજવા
૩૭૭૦. સોળે સરાવીને બેઠો છું
૩૭૭૧. સોળે સાન, વીસે વાન
૩૭૭૨. સોં વળવી
૩૭૭૩. સોંઢાડવું

૩૭૭૪. સોંસરવું નીકળવું
 ૩૭૭૫. સોંસરું ઊતરી જવું / સોંસરો ઘા કરવો
 ૩૭૭૬. સૌ ગયાં સગેવગે ને વહુ રહ્યાં ઊભે પગે
 ૩૭૭૭. સૌ સારું જેનું છેવટ સારું
 ૩૭૭૮. સ્કૂ ઢીલો હોવો
 ૩૭૭૯. સ્ત્રી ચરિત્રને કોણ પામી શકે ?
 ૩૭૮૦. સ્ત્રી રહે તો આપથી અને જાય તો સગા બાપથી
 ૩૭૮૧. સ્નાન કે સૂતકનો ય સંબંધ નથી
 ૩૭૮૨. સ્મશાન વૈરાગ્ય આવવો
 ૩૭૮૩. સ્વસ્તિ વચન બોલવાં
 ૩૭૮૪. સ્વાદ ચખાડવો / ચાખી જવો / દાઢે લાગવો
 ૩૭૮૫. સ્વાહા કરી દેવું / થઈ જવું

હ-ળ

૩૭૮૬. હકાલપટ્ટી કરવી / થવી
 ૩૭૮૭. હક્કાબક્કા છૂટી જવા
 ૩૭૮૮. હચમચી જવું / હચમચાવી દેવું
 ૩૭૮૯. હજમ કરવું / થઈ જવું
 ૩૭૯૦. હજી તો દૂધિયા દાંત છે
 ૩૭૯૧. હટાણું કરવું / હટાણો જવું
 ૩૭૯૨. હઠ કરવી / પકડવી / લેવી
 ૩૭૯૩. હઠાગ્રહ કરવો / હઠે ચડવું
 ૩૭૯૪. હડકવા ઉપડવો / થવો / હાલવો
 ૩૭૯૫. હડકાયા થવું
 ૩૭૯૬. હડહડ કરવું / થવું
 ૩૭૯૭. હડહડતું અપમાન

૩૭૯૮. હડહડતું જુઠાણું
૩૭૯૯. હડહડતો અન્યાય
૩૮૦૦. હડહડતો કળજુગ
૩૮૦૧. હડદો ખમવો / ખાવો / લાગવો
૩૮૦૨. હડધૂત કરવું
૩૮૦૩. હડપ કરવું
૩૮૦૪. હડસેલો દેવો / મારવો
૩૮૦૫. હડિયાણામાં હરબાઈ ડાહી, પૂછે વાલ મોટો કે ગઢિયાણો ?
૩૮૦૬. હડિયાપટ્ટી કરવી / હડી કાઢવી / મેલવી
૩૮૦૭. હડે હડે (હૈડ હૈડ) કરવું / થવું
૩૮૦૮. હણહણવું
૩૮૦૯. હત કરવું / હત તારી / હત્ તેરેકી
૩૮૧૦. હતું ન હતું થઈ જવું
૩૮૧૧. હતું શું ને ગયું શું ?
૩૮૧૨. હથિયાર હેઠે મૂકી દેવાં
૩૮૧૩. હથેળીમાં ખૂજલી / ચળ આવવી
૩૮૧૪. હથેળીમાં ચાંદ બતાવવો / સ્વર્ગ બતાવવું
૩૮૧૫. હથેળીમાં નચાવવું / રમાડવું / રાખવું
૩૮૧૬. હથોટી પડવી / બેસવી
૩૮૧૭. હપ્તો આપવો / ખાવો
૩૮૧૮. હપ્તો બાંધવો / ભરવો
૩૮૧૯. હપ્તો વસુલ કરવો
૩૮૨૦. હબક ખાવી / હબકી જવું
૩૮૨૧. હબૂક કરતું ખાઈ જવું
૩૮૨૨. હમચી ખૂંદવી
૩૮૨૩. હરખ કરવો / હરખ કરવા જવું

૩૮૨૪. હરખનું માર્યું
૩૮૨૫. હરખપદ્મડા થવું
૩૮૨૬. હરતું ફરતું
૩૮૨૭. હરવું ફરવું
૩૮૨૮. હરામ હાડકાંનું / હરામના હાડકાં હોવા
૩૮૨૯. હરામના પૈસા / હરામનું ખાવું / હરામનો માલ
૩૮૩૦. હરાયા ઢોરની જેમ ભટકવું
૩૮૩૧. હરિનો લાલ
૩૮૩૨. હરિશ્ચંદ્રનો અવતાર
૩૮૩૩. હલકું લોહી હવાલદારનું
૩૮૩૪. હલકું ફૂલ
૩૮૩૫. હલબલાવવું / હલબલાવી દેવું / નાખવું
૩૮૩૬. હવનમાં હાડકાં હોમવા
૩૮૩૭. હલમદસ્તો
૩૮૩૮. હવા ઊડવી / ખાવી
૩૮૩૯. હવાઈ કિલ્લા બાંધવા
૩૮૪૦. હવાઈ જવું
૩૮૪૧. હવાફેર કરવા જવું
૩૮૪૨. હવાતિયાં મારવાં
૩૮૪૩. હવામાં ઊડવું / વાત કરવી
૩૮૪૪. હવામાં ઊડી જવું
૩૮૪૫. હવામાં બાયકાં ભરવા
૩૮૪૬. હવાલો આપી દેવો
૩૮૪૭. હવે બસ કર
૩૮૪૮. હવેલી લેતા ગુજરાત ખોઈ
૩૮૪૯. હસવામાંથી ખસવું થવું

૩૮૫૦. હસવું અને લોટ ફાકવો બન્ને સાથે ન થાય
૩૮૫૧. હસી કાઢવું / નાખવું
૩૮૫૨. હસી હસીને ઊંધા પડી જવું / પેટ દુઃખી જવું
૩૮૫૩. હસે તેનું ઘર વસે
૩૮૫૪. હળવા થવું / હળવાશ અનુભવવી
૩૮૫૫. હળાહળ કળજુગ
૩૮૫૬. હા કહે તો હાથ વઢાય ને ના કહે તો નાક કપાય
૩૮૫૭. હા જી હા કરવું
૩૮૫૮. હા ના કરતાં વર્ષો વીતી ગયાં
૩૮૫૯. હાઉકલી કરવી
૩૮૬૦. હાક વાગવી
૩૮૬૧. હાકલ કરવી
૩૮૬૨. હાકલા-પડકારા કરવા
૩૮૬૩. હાકેમ બદલાય પણ હુકમ ના બદલાય
૩૮૬૪. હાજાં ગગડી જવા
૩૮૬૫. હાટડી નાની ને હરકત ઘણી
૩૮૬૬. હાડકાં ખોખરાં કરવા / નરમ થઈ જવાં / ભાંગવાં / રંગી નાખવાં
૩૮૬૭. હાડકાં પાસળાં એક થઈ જવા
૩૮૬૮. હાડકું ઊતરી જવું
૩૮૬૯. હાડનું રાંક / હાડનો નરમ
૩૮૭૦. હાડમારી ભોગવવી / વેઠવી
૩૮૭૧. હાડહાડ કરવું / થવું
૩૮૭૨. હાડોહાડ લાગી આવવું
૩૮૭૩. હાથ અજમાવવો
૩૮૭૪. હાથ સાફ કરવો
૩૮૭૫. હાથ આપવો

૩૮૭૬. હાથ ઉગામવો
૩૮૭૭. હાથ ઉઠાવવો
૩૮૭૮. હાથ ઉપર રાખવો
૩૮૭૯. હાથ ઉપાડવો
૩૮૮૦. હાથ ઊંચા કરી દેવા
૩૮૮૧. હાથ ઊંચો રાખવો
૩૮૮૨. હાથ કરી લેવું
૩૮૮૩. હાથ કાપી આપવા
૩૮૮૪. હાથ કાળા કરવા
૩૮૮૫. હાથ ખંખેરી નાખવા / ખંખેરી ચાલતાં થવું
૩૮૮૬. હાથ ખેંચવો / ખેંચમાં હોવો
૩૮૮૭. હાથ ઘસતા રહી જવું
૩૮૮૮. હાથ ચોખ્ખો હોવો
૩૮૮૯. હાથ છૂટો હોવો / તંગ હોવો
૩૮૯૦. હાથ ઝાલવો / પકડવો
૩૮૯૧. હાથ ઢાઝવો
૩૮૯૨. હાથ દેખાડવો
૩૮૯૩. હાથ ધોઈ નાખવા
૩૮૯૪. હાથ ધોઈને પાછળ પડી જવું
૩૮૯૫. હાથ નાખવો
૩૮૯૬. હાથ પગ દોરડી ને પેટ ગાગરડી
૩૮૯૭. હાથ પીળા કરવા
૩૮૯૮. હાથ બાળવાં
૩૮૯૯. હાથ બેસવો
૩૯૦૦. હાથ ભીડમાં હોવો / સાંકડમાં હોવો
૩૯૦૧. હાથ માગવો

૩૯૦૨. હાથ લંબાવવો / લાંબો કરવો
૩૯૦૩. હાથ વળવો
૩૯૦૪. હાથ વેંતમાં
૩૯૦૫. હાથ હલાવવો
૩૯૦૬. હાથ હેઠા પડવાં
૩૯૦૭. હાથ હોવો
૩૯૦૮. હાથચાલાકી કરવી
૩૯૦૯. હાથજોડ કરવી / ભાઈબાપા કરવું / રગવું
૩૯૧૦. હાથતાળી આપવી / દેવી
૩૯૧૧. હાથથી જવું
૩૯૧૨. હાથનાં કર્યા હૈયે વાગ્યાં
૩૯૧૩. હાથની ચળ ઊતારવી / ભાંગવી
૩૯૧૪. હાથનો ચોખ્ખો
૩૯૧૫. હાથનો છૂટો
૩૯૧૬. હાથપગ ગળી જવા / ઢીલાં પડી જવા
૩૯૧૭. હાથપગ હલાવવા
૩૯૧૮. હાથફેરો કરવો / મારવો
૩૯૧૯. હાથમાં આવ્યું તે હથિયાર
૩૯૨૦. હાથમાં જશરેખા હોવી
૩૯૨૧. હાથવગું હોવું
૩૯૨૨. હાથવાટકો
૩૯૨૩. હાથી ઘોડાનો ફરક
૩૯૨૪. હાથી જીવે તો લાખનો, મરે તો સવા લાખનો
૩૯૨૫. હાથીના દાંત દેખાડવાના જુદા અને ચાવવાના જુદા
૩૯૨૬. હાથીના હાથી ચાલ્યા જવા
૩૯૨૭. હાથીની અંબાડીએ ચડી છાણાં ન વિણાય

૩૯૨૮. હાથીની પાછળ કૂતરા ભસે
૩૯૨૯. હાથે કરીને
૩૯૩૦. હાથે તે સાથે
૩૯૩૧. હાથે પગે લાગીને કામ કઢાવી લેવું
૩૯૩૨. હાથો બની જવું
૩૯૩૩. હાથોહાથની મારામારી
૩૯૩૪. હામ આપવી / રાખવી
૩૯૩૫. હામ, દામ અને ઠામ હોય તો વેપાર થાય
૩૯૩૬. હામી ભરવી
૩૯૩૭. હાય પોકરાવવી / પોકારવી / લેવી
૩૯૩૮. હાય વોયમાં પડવું / હાય હાય કરવું
૩૯૩૯. હાર્યો જુગારી બમણું રમે
૩૯૪૦. હાલત પતલી થઈ જવી / બગડી જવી
૩૯૪૧. હાલહવાલ ખરાબ થઈ જવા
૩૯૪૨. હાલી નીકળવું / મરવું
૩૯૪૩. હાલીમવાલીની જેમ
૩૯૪૪. હાશકારો થવો
૩૯૪૫. હાહાહીહી કરવું
૩૯૪૬. હાંઉ કરવું
૩૯૪૭. હાંક મારવી / હાંકોટા-પડકારા કરવા
૩૯૪૮. હાંક્યે રાખવું
૩૯૪૯. હાંજા ગગડી જવા / છૂટી જવા
૩૯૫૦. હાંડલાં કુસ્તી કરવાં
૩૯૫૧. હાંફ ચડવી / હાંફી જવું
૩૯૫૨. હાંફળા ફાંફળા થઈ જવું
૩૯૫૩. હિકમત કરવી

૩૯૫૪. હિજરાવું
૩૯૫૫. હિલોળે ચડવું
૩૯૫૬. હિસાબ ચૂકતે કરવો
૩૯૫૭. હિસાબ લેવો
૩૯૫૮. હિંમત હારી જવી
૩૯૫૯. હીબકાં ભરવાં / હીબકે હીબકે રોવું / હીબકે ચડી જવું
૩૯૬૦. હીર ગુમાવવું / તપાસવું
૩૯૬૧. હીરાની કિંમત ઝવેરી જ જાણે
૩૯૬૨. હીરો ઘોઘે જઈ આવ્યો અને ડેલે હાથ દઈ આવ્યો
૩૯૬૩. હીરો હીરાને કાપે
૩૯૬૪. હુક્કાપાણી બંધ કરવાં
૩૯૬૫. હુડબડાઈ કરવી
૩૯૬૬. હુતો ને હુતી બે જણ
૩૯૬૭. હુરિયો બોલાવવો
૩૯૬૮. હું કરીશ ત્રાગડો, તું રાખજે ટેક
પરોણા થાકી ઘેર જશે એટલે આપણે એકના એક!
૩૯૬૯. હું પહોળી ને શેરી સાંકડી
૩૯૭૦. હું મરું પણ તને રાંડ કરું
૩૯૭૧. હું રાણી, તું રાણી તો કોણ ભરે પાણી ?
૩૯૭૨. હુંકારો કરવો
૩૯૭૩. હૂડબડાઈ કરવી
૩૯૭૪. હૂલ આપવી
૩૯૭૫. હૂંફ આપવી
૩૯૭૬. હે પકડાવવી
૩૯૭૭. હેડકી આવવી / ઉપડવી
૩૯૭૮. હેડમાં પૂરાવું

૩૯૭૯. હેબત ખાઈ જવી / હેબતાઈ જવું
૩૯૮૦. હેવા પડવા / હેવાયું કરવું / થવું
૩૯૮૧. હૈયા ઉકલત
૩૯૮૨. હૈયા ઉપર રાખવું
૩૯૮૩. હૈયાધારણ આપવી
૩૯૮૪. હૈયાફૂટ્યું / હૈયાનું સાજું
૩૯૮૫. હૈયામાં કોતરી રાખવું
૩૯૮૬. હૈયાસગડી થવી
૩૯૮૭. હૈયું ખાલી કરવું / ઠાલવવું / ફાટી પડવું / હૈયાવરાળ કાઢવી
૩૯૮૮. હૈયું નાચી ઊઠવું / પીગળી જવું / ફાટ ફાટ થવું
૩૯૮૯. હૈયું ભરાઈ આવવું / હાથમાં ન રહેવું
૩૯૯૦. હૈયું બાળવું તેના કરતા હાથ બાળવા સારા
૩૯૯૧. હૈયે તેવું હોઠે / હૈયે છો પણ હોઠે નથી
૩૯૯૨. હૈયે રામ વસવા
૩૯૯૩. હૈયેહૈયું દળાય એટલું માણસ
૩૯૯૪. હોઠ ભીડવા
૩૯૯૫. હોઠ સાજા તો ઉત્તર ઝાઝા
૩૯૯૬. હોબાળો કરવો / ચગાવવો
૩૯૯૭. હોય ત્યારે ઈદ, ન હોય ત્યારે રોજા
૩૯૯૮. હોશકોશ ઊડી જવા / હોશમાં આવવું
૩૯૯૯. હોશિયાર રહેવું
૪૦૦૦. હોશિયારી કરવી / દેખાડવી / બતાવવી / મારવી / રાખવી
૪૦૦૧. હોળી સળગાવવી
૪૦૦૨. હોળીનું નાળિયેર બનવું / બનાવવું
૪૦૦૩. હોંકારો આપવો / દેવો / ભણવો
૪૦૦૪. હોંશ પૂરી કરવી / થવી / ભાંગી જવી

૪૦૦૫. હૃદય પીગળવું / ભરાઈ આવવું

૪૦૦૬. હૃદયના ધબકારા વધી જવા

માવજીભાઈની ઈચ્છા આવી ભાંગીતૂટી હિન્દી કહેવતને પણ ગુજરાતી ગણી તેને ગુજરાતી કહેવતનો દરજ્જો આપવાની છે. શું થાય, બાવા બન્યા હૈ તો હિન્દી બોલ્યા વિના સૂટકા નહિ હૈ! આપણે બધાં વાતેવાતમાં આવી ટીપીકલ કહેવત ટાંકતાં જ હોઈએ છીએ.

૧. અક્કલ બડી કે ભેંશ ?
૨. અજગર કરૈ ના ચાકરી, પંછી કરૈ ના કામ
દાસ મલૂકજી કહ ગયે સબ કે દાતા રામ!
૩. અજબ તેરી દુનિયા અજબ તેરા ખેલ
છછુંદર કે સર પે ચમેલી કા તેલ!
૪. અપના હાથ જગન્નાથ
૫. અપની તાન મેં ગદ્દા ભી મસ્તાન
૬. અબ પછતાયે ક્યા હોત હૈ જબ ચિડીયાં ચુગ ગઈ ખેત
૭. અબી બોલા, અબી ફોક
૮. અબે તબે કા સોલ હી આના, અઠે કઠે કા બાર
ઈકડં તીકડં આઠ હી આના, શું શાં પૈસા ચાર
૯. અલ્લા ચાર તો બેડા પાર
૧૦. અંત ભલા તો સબ ભલા
૧૧. આગુ સે ચલી આતી હૈ
૧૨. આગે આગે ગોરખ જાગે
૧૩. આદત સે મજબૂર

૧૪. આપ ભલા તો જગ ભલા
૧૫. આપ મુઆ પીછે ડૂબ ગઈ દુનિયા
૧૬. આદમી અચ્છા હૈ લેકિન ભરોસા નહિ કરને કા
૧૭. આવ બલા, પકડ ગલા
૧૮. આસમાન સે ગિરા, ખજૂર પે અટકા
૧૯. ઈન, મીન ને સાડે તીન
૨૦. એક તંદુરસ્તી, હજાર ન્યામત
૨૧. એક પંથ દો કાજ
૨૨. કબાબ મેં હડકી
૨૩. કમ ખાના, ગમ ખાના ઔર નમ જાના
૨૪. કમજોર ઔર ગુસ્સા બહોત
૨૫. કર ભલા તો હોગા ભલા
૨૬. કલ કરે સો આજ કર આજ કરે સો અબ
જિંદગી એસે બિત જાયેગી ફીર કરેગા કબ
૨૭. કહેતા ભી દીવાના ઔર સૂનતા ભી દીવાના
૨૮. કાજી દૂબલે ક્યું તો બોલે સારે ગાંવકી ફીકર
૨૯. ખાનાપીના ખેરસલ્લા ઔર ધીંગામસ્તી બહોત
૩૦. ખેલ ખતમ, પૈસા હજમ
૩૧. ખેચ-પકડ મુઝે જોર આતા હૈ
૩૨. ખુદા દેતા હૈ તો છપ્પર ફાડકે દેતા હૈ
૩૩. ખુદા મહેરબાન તો ગદ્દા પહેલવાન
૩૪. ખુશામત તો ખુદાને પણ પ્યારી છે
૩૫. ગરીબ કી જોરુ સબ કી ભાભી

३६. ज्ञानी से ज्ञानी मिले करे ज्ञाननी बात
 गधे से गध्या मिले करे वातंवात
३७. घउं भेत में, बेटा पेट में, ने लगन पांचमनां वीधां !
३८. घर का जोगी जोगटा, बहारगांव का सिद्ध
३९. घर की मुरघी दाल बराबर
४०. घायल की गत घायल जाने
४१. यट मंगनी ने पट ब्याह
४२. यट रोटी ने पट दान
४३. यड जा बेटा शूणी पर, जुदा तेरा लवा करे
४४. यंपा तुज में तीन गुण, रुप, रंग ओर बास
 अवगुण अक ही लयो, अमर न आवे पास
४५. यार दिन की यांढनी झिर अंधेरी रात
४६. जंग ज्यो मारो काषियो. बहु यले तब जषियो !
४७. जा बिद्वी कूत्ते को मार
४८. जान बयी लाजो पाये, घर के बुधु घर को आये
४९. जान है तो जडान है
५०. जिस के तडमें लड्डु, उसके तड में डम
५१. जिस की लाठी, उसकी लैंस
५२. जैसे को मिला तैसा
५३. जोर का ऊटका धीरे से लगे
५४. ऊभेलो जडो करवो
५५. टांग अडाना / डालना / तोड देना / मारना
५६. टूटी की बुट्टी नडि

५७. ढाढ, तिलक और मधुरी बानी
यही है ढगाबाज की निशानी
- ५ॢ. उरना तो करना नडि ने करना तो उरना नडि
- ५ॢ. ताल से कढम
६०. तिसमारभां
६१. तेरा तेल गया, मेरा ढेल गया
६२. तेरी भी यूप ओर मेरी भी यूप
६३. तूं किस ढेत की मूली है ?
- ६ॡ. तेरे मांगन बडोत तो मेरे लूप अनेक
६५. ढाने ढाने पे लिढा है ढानेवाले का नाम
६६. ढाम करे काम अने बीबी करे सलाम
६७. ढाल लमत ढाओ, प्रलु के गुल्ल गाओ
- ६ॢ. ढिल लगा गढ्डी से तो परी क्या यीज है !
- ६ॢ. ढुनिया ठूकती है, ठुकानेवाला याडिये
७०. न रडेगा बांस, न बजेगी बांसुरी
७१. नमन नमन में डेर है, बडोत नमे नाढान
७२. नाक कट्टा तो कट्टा पल्ल ढी तो यट्टा !
७३. नागर बर्या कली न बोले सर्या
ओ बोले सर्या तो उसका गुरु कर्या !
- ७ॡ. नाढान की ढोस्ती और जान का ढतरा
७५. नेकी कर और कूअे में ढाल ?
७६. परमानन्ढम्, परम सुढम्
नडि वित्तम्, नडि ढुःढम् !!

७७. पीर बडा कि यकीन
७८. पंच की लकडी अक का ओज
७९. अकरे की मां कब तक जैर मनायेगी ?
८०. बछोत गँध ओर थोडी रडी
८१. बछोत लंबा बेवकूफ
८२. बाप लाभ, बेटा याकीस उजार
८३. बुढी घोडी लाल लगाम
८४. बुँद से बीगडी वो छोज से नहि आती
८५. लूभे लजन न छोँ गोपाला
८६. मन यंग्गा तो कथरोट में गंग्गा
८७. मइत का यंदन घस बे लादिया
८८. मान न मान मैं तेरा मडेमान
८९. भियां पड्या पण टंगडी ठिंथी
९०. भियां बीबी राज्ज तो क्या करेगा काज्ज
९१. भियां शेर तो बीबी सवा शेर
९२. मुज में राम, अगल में छूरी
९३. मुल्ले की दौड मस्जिद तक
९४. मेरी बिल्ली ओर मूज से म्याँ
९५. रामनाम जपना, पराया माल अपना
९६. बातों के लूत बातों से नहीं मानते
९७. वेना देना गंडु का काम है, मछोबत बडी यीज है
९८. वेने गँध पूत और जो आँ ईसम
९९. वो दिन कहां कि भियां के पांव में जूतिया

१००. सख्ये का बोलबाला, जूठे का मूँड काला
१०१. सब बंदर का वेपारी
१०२. सब से बड़ी रूप
१०३. समय समय बलवान है नहि मनुज बलवान
काबे अरजुन लुंठियो वही धनुष वही बाण
१०४. समरथ को नहि दोष गुंसाई
१०५. सर सलामत तो पघडियां बढोत
१०६. सडज मिला वो दूध बराबर, मांग लिया सो पानी
१०७. साधु तो चलता बला
१०८. सौ का हुआ साठ, आधा गया नाठ
दश देंगे, दश दिलावायेंगे और
बाकी दश में लेना क्या और देना क्या!
१०९. सौ यूँडे मार के बिल्ली चली उज को
११०. उम ली डीय!
१११. उमारे दादे ने घी जाया था, उमारी उथेली सूँघो!
११२. उजर सो उथियार
११३. उथ कंगन को आरसी क्या, पढे लीजे को झरसी क्या
११४. उल जाय उवाल जाय पल बंदे का जयाल न जाय
११५. उंक सुलेमान गाव्नी
११६. उम्भते मर्दा तो मढे भुदा
११७. उीरा मुज से ना बोले लाज उमारा मोल
११८. उोती है, चलती है